

@ebsoorgtr

EBSO-HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

TEMMUZ 2018

**Yorgancılar:
Hızlı ve akılcı
politikalar zamanı**

**EKONOMİYE
YENİ
ROTA**

Ege Endüstri

Kemalpaşa Cad. No:280

35060, Pınarbaşı – İZMİR, TURKEY

P: +90 232 491 14 00

www.egeendustri.com.tr

- facebook.com/egeendustri
- twitter.com/egeendustri
- linkedin.com/egeendustri
- info@egeendustri.com.tr

Dünya hızla değişiyor. Artık büyük olan küçüğü alt edemiyor. Hızlı olan yavaş olanı alt ediyor.

Rupert Murdoch

Reklam ajansları, ne kadar yaratıcı olurlarsa olsunlar, doğaları gereği giderek rutinleşen ve yavaşlayan organizasyonlara dönüşürler. Oysa reklamverenler sonu bitmek bilmeyen toplantılar ve uzun yaratıcı süreçlerden çok acil çözümlere ihtiyaç duymaktadır.

**Sizin de basit ve hızlı çözümlere ihtiyacınız varsa,
bize ihtiyacınız var demektir.**

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

TEMMUZ GÜNDEMİ

TEMMUZ 2018

Yıl : 35
Sayı : 410

Sahibi

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ender YORGANCILAR

Sorumlu Müdür

Mustafa KALYONCU
Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Muhsin DÖNMEZ
Ateş İlyas DEMİRKALKAN
Metin AKDAŞ

Yayın Sorumlusu

Mehmet Ali SÜTLÜ

Yönetim Yeri

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Cumhuriyet Bulvarı
No: 63 - İZMİR
Tel : (0 232) 455 29 00
Faks : (0 232) 425 36 35
www.ebso.org.tr

Grafik - Baskı Öncesi

Baskı

teknofset mat. san. tic. ltd. şti.
5632 sokak no: 26 çamdibi / izmir
tel : 232 458 58 09
faks : 232 458 54 04

EBSOHABER, Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın aylık kurumsal yayın organıdır. EBSOHABER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Yazılar aksi belirtilmedikçe EBSO'nun resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda ifade edilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Yerel süreli yayın

Baskı Tarihi: 30 Temmuz 2018

4	Hızlı ve akılcı politikalar zamanı	36	Dönmez: İzmir teknoloji ile sıçrama yapacak
6	Gözler ekonomi politikalarında	39	Sanayicilerden sektörel öneriler
10	Düşük enflasyon yapısal reform	44	Sanayiye nitelikli eleman Meslek Fabrikası'ndan
13	Ebso Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar Uyardı	50	Küresel ekonomi risklerle savaşıyor
14	İzmir tek yürek	54	G20 sonuç bildirisi: Aşağı yönlü riskler yükseldi
18	Ortak toplantıda "Seracılık OSB" kararı çıktı	58	Sanayide büyümeye devam
20	Ortak çalışma kültürü değer katacak	62	Ege'nin ihracatı 13 milyar dolara ulaştı
23	Yorgancılar: Vergi zamanında ödenmeli	71	Temel ekonomik göstergeler
24	İSO İkinci 500'de 45 EBSO'lu		
28	Konkordato sürecinde 'uzlaşma' önerisi		
30	Kağıt ve basım sanayicilerinin eğitim işbirliği		
34	Esen'den Meclis temennileri		

Kapak

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile birlikte gözler yeni ekonomi politikalarına çevrildi. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, hızlı ve akılcı politikalar izlenmesini önerdi.

sylvac

HASSAS ÖLÇÜM CİHAZLARI

PHYNIX

BOYA VE KAPLAMA KALINLIĞI
ÖLÇÜM CİHAZLARI

KB PRÜFTECHNIK

SERTLİK TEST CİHAZLARI

NewSonic

PORTATİF ULTRASONİK
ÖLÇÜM CİHAZLARI

TSCHORN
Mess- und Spannmittel

3D TESTER VE PROBLAR

Status Pro
maschinenmesstechnik

LASERLİ POZİSYON ÖLÇÜM CİHAZLARI

ACCRETECH

FORM ÖLÇÜM CİHAZLARI

Schwenk

HASSAS ÖLÇÜM CİHAZLARI

TECLOCK

KOMPARATÖR SAATLERİ

OS
alfa-sys

TAKIM BOY ÖLÇME CİHAZLARI

ÖLÇÜ ALETLERİ

İzmir'den tüm Türkiye'ye stoktan teslimat...

Tel: +90 232 342 06 93 • Fax: +90 232 342 06 95
info@yamerend.com.tr • www.yamerend.com.tr

DÖKÜM MALZEMELERİ

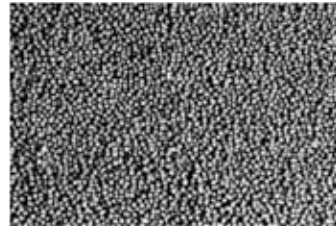
Demir Dökümhane Malzemeleri

- Aşılmalı ve Küreselleştiriciler
- Karbon ve Grafit
- Ferro Alyajlar
- Refrakter Malzemeler
- Filtreler

Demirdışı Dökümhane Malzemeleri

- Metaller ve Metal Alaşimleri
- Döküm Potaları
- Tablet Alaşimleri
- Döküm Katkı Malzemeleri
- Seramik Ürünler
- Çelik ve Paslanmaz Bilya ve Gritler

KERAMTECH

SQ Group

skamol

Ender YORGANCILAR

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

ender.yorgancilar@ebso.org.tr

[@EYorgancilar](https://twitter.com/EYorgancilar)

HIZLI VE AKILCI POLİTİKALAR ZAMANI

Seçimlerin akabinde, yeni bir yönetim şekline geçen ülkemizde, köklü değişimlere tanıklık etmekteyiz. Cumhurbaşkanlığı teşkilat şeması kapsamında; farklı organizasyonlar, yeni bakanlıklar ve bakanlar açıklandı. Sayın Cumhurbaşkanımızı ve Bakanlarımızı tebrik ediyor, ülkemiz için hayırlı olmasını diliyoruz.

Sistemin yerleşmesi ve özellikle birleştirilen Bakanlıkların yerine oturması biraz zaman alacaktır. Ancak, öyle bir süreçten geçmekteyiz ki, her fırsatta da altını çizdiğimiz gibi bizim dışımızdaki Dünya sürekli değişen çok başka bir gündem ile meşgul olmaktadır.

O nedenle, en hızlı ve en akılcı politikaları hayata geçirmemiz gereken kritik bir süreçten geçiyoruz. Neden mi kritik?

Her şeyden önce, makroekonomik göstergelerimizde ve piyasalarda ortaya çıkan olumsuz sinyaller bir süredir devam etmektedir.

Yüksek faiz, yüksek kur sektör temsilcilerinde tedirginlik yaratırken, yabancı yatırımcıların da Türkiye'ye karşı olumsuz algıları artmaktadır.

Diğer yandan, küresel ekonomideki son gelişmeler de ciddi boyutlara ulaşmıştır.

ABD'nin başlattığı ticaret savaşlarında karşılıklı hamlelerin başlamış olması,

AB'nin Japonya ile dünya ticaretinin üçte birini karşılayan 650 milyon kişiyi kapsayan STA'nın özellikle otomotiv ve tarım ürünlerinde ciddi vergi avantajı sağlayacak olması, ticaret savaşlarına da farklı bir boyut getirmektedir.

G20 Bildirgesi ile kısa ve orta vadeli aşağı yönlü

risklerin yükseldiği vurgulanırken, farklı kesimlerce domino etkisi yaratacak Çin ve AB ülkelerine ilişkin kriz söylemleri dillendirilmektedir.

Bununla birlikte, milli gelir sıralamasında 18. sıradaki Hollanda ile 17. sıradaki ülkemizin milli geliri arasındaki fark 86 milyar dolardan, ne yazık ki 2017 itibarı ile 23 milyar dolara gerilemiştir. Bu mesajı çok doğru algılamalıyız.

Biz her konuyu siyasete bağlayıp, siyaseti de ana gündemimiz yaparken, birçok ülke odağına bilimi ve ekonomiyi alarak, tarımdan sanayiye kadar geniş bir alanda ileri teknoloji ile üretimi ve refahı artırmak için alternatif yöntemler geliştirmektedir.

O nedenle de, yeni dönemde siyaseti de, seçimleri de artık geride bırakarak, Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak çözüm bekleyen 3 ana başlığı önceliği ekonomi olmak üzere eğitim ve toplumsal bütünleşme olarak belirledik. Bu yönde de, üreten ekonomi kapsamında detaylı taleplerimizi iletmeye devam edeceğiz.

6 ayda bir yaptığımız ekonomi değerlendirme anketinde üyelerimiz ilk üç beklentisini; ekonomide istikrar, vergi yüklerinde indirim ve yerli üreticinin korunması olarak belirtmiştir.

Hızlı ve etkin karar alması beklenen ve artık mazereti olmayan bir yapıda; adı ister "Acil Eylem Planı" olsun, ister "Orta Vadeli Plan" olsun, isterse "Kalkınma Paketi" olsun ama yeni dünyayı yakalamak adına; kısa-orta ve uzun vadeli akılcı programlara, ülkemizi doğru anlatacak hikayeye ivedilikle ihtiyaç duyduğumuz bir gerçektir.

FER TER®

www.ferter.com.tr

6172 Sokak No:8 PK: 35070
İşikkent - İzmir / TÜRKİYE

Tel: +90.232.472 21 58 - 472 21 60
Fax: +90.232.472 05 04

www.ferter.com.tr
satis@ferter.com.tr

Gözler **ekonomi** politikalarında

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin resmi olarak yaşama geçmesiyle beraber maliye ve para politikalarında da yeni dönem başladı. 24 Haziran seçim sürecinde en çok tartışılan konu olan ekonomi, yeni dönemde siyasi yapılanmanın önüne geçecek. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nde iş ve yatırım ortamının iyileştirildiği, fikri mülkiyet haklarının güçlendirildiği, özel sektörün önünü açacak fiziki ve sosyal altyapı yatırımlarının sürdürüldüğü güçlü bir ekonomik yapı tesis edilecek. Mali piyasalar ve finansal hizmetler alanında dinamik, yenilikçi politikalar uygulanacak. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ekonomi Politikaları Kurulu ile Finans Ofisi güçlü bir uyum sergileyerek, fiyat istikrarını destekleyen, faizde maliyet baskısını azaltan, büyümeyi finanse eden, reel ekonominin ihtiyaçlarını karşılayan önemli kararlara imza atacak. Vergi oranları,

kamu yönetimindeki fiyatların enflasyon tahminlerine uyumlu olması sağlanacak.

Ekonominin en önemli çıpası olan mali disiplinden taviz verilmeyecek. Mali disiplin için kamu harcama ve gelirlerinde etkinlik artırılacak, mevcut harcama programları gözden geçirilecek, verimsiz harcamalar tasfiye edilecek.

Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve kamu ihale mevzuatı güncellenecek. Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanunu kapsamlı şekilde reforma tabi tutulacak.

İhracata yönelik bir dizi destekte bulunulacak. İhracatta yüksek teknoloji ürünlerin yüzde 4 seviyesinde olan payı yüzde 15'e çıkarılacak.

'Yenilikçi Mali Piyasa' ajandası

Yeni dönemde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından oluşturulacak

Yeni sistemle yenilikçi para politikaları uygulanacak. Hükümet fiyat istikrarını destekleyen, faizde maliyet baskısını azaltan, büyümeyi finanse eden, reel ekonominin ihtiyacına yanıt veren kararlara imza atacak.

ekonomi yönetiminin önünde iki önemli konu bulunuyor. Bunlardan birisi seçim öncesi uygulanmaya başlayan gider artırıcı politikaların bütçe üzerindeki olumsuz etkileri. İkinci temel başlık ise makroekonomik göstergeler. Bunlar arasında da yüzde 12'nin üzerinde seyreden enflasyon, yüzde 10 civarındaki işsizlik ve 57 milyar dolara ulaşan cari açık. Uygulanacak kararlı politikalarla enflasyon yeniden tek haneye indirilecek. İstihdam artırılacak. Cari açık yapısal sorun olmaktan çıkarılarak kalıcı şekilde düşürülecek.

Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından açıklanan "İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi" için yapılacak çalışmalarda öne çıkan unsurlar şöyle:

Merkez Bankası bağımsızlığına vurgu

Merkez Bankası'nın fiyat istikrarını sağlamak için uygulayacağı para politikası araçlarını doğrudan kendisinin belirlemesi esas olmaya devam edecek. Enflasyon hedeflemesi rejimine devam edilecek. Enflasyon hedefleri, hükümet ve Merkez Bankası tarafından üçer yıllık vadeler için belirlenmeye devam edilecek. Dalgalı döviz kuru rejimi sürdürülecek. Döviz piyasaları yakından takip edilecek, gerektiğinde dengeleyici döviz

likiditesi araçları kullanılmaya devam edilecek.

Sözleşmelerde TL kullanımı özendirilecek

Fiyat istikrarını desteklemek ve döviz kuru kaynaklı olası oynaklıkların makro-finansal istikrara etkilerini sınırlamak üzere sözleşmelerde Türk Lirası'nın kullanımı özendirilecek, firmaların döviz kuru riskini daha etkin bir şekilde yönetebilmeleri için gerekli mekanizma ve teşvikler oluşturulacak. İhracat reeskont kredileri aracılığıyla rezerv biriktirilmeye devam edilecek. Maliye politikası fiyat istikrarının sağlanmasında destekleyici olacak. Enflasyonda katılığa neden olan yapısal unsurların belirlenmesi ve giderilmesine katkıda bulunmak amacıyla, kamu tarafından yönetilen/yönlendirilen fiyatlar ve vergi ayarlamaları enflasyon tahmin ve hedefleri ile uyumlu olacak.

Faizin maliyet baskısını azaltacak tedbirler

Sermaye piyasalarını güçlendirerek, bankacılık kesiminin toplam finans sistemi içerisindeki payı azaltılacak. Girişim sermayesi fonları gibi yeni finansman yöntemlerini geliştirerek bankacılık sistemine erişimi kısıtlı olan yeni girişimleri finanse edilecek. Bankacılık sistemindeki düzenleyici

çerçeve bankacılık kesiminin operasyonel maliyetlerini düşürücü ve daha verimli çalışmasına yönelik geliştirilecek. Katılım bankacılığının bankacılık sistemi içerisindeki payı artırılacak. KOBİ'ler başta olmak üzere işletmelerin finansmana erişimi kolaylaştırılacak.

Mali enstürmanlar çeşitlendirilecek

Gıdada, üretimden son tüketiciye kadar olan tedarik zincirine ilişkin kayıt sistemi güçlendirilecek. Lisanslı depoculuğun yaygınlaştırılması için yasal ve kurumsal düzenlemelere devam edilecek.

Tarlardan tüketiciye soğuk zincir yatırımları desteklenecek. Emlak Bankası yeniden açılacak KGF yatırım ve ihracatın desteklenmesinde kullanılacak.

Reel sektörün finansmanında sermaye piyasasından daha fazla yararlanması sağlanacak. Kredi Garanti Fonu öncelikle yatırım ve ihracatın desteklenmesinde kullanılacak. Türkiye Varlık Fonu'nun finansal piyasalardaki etkinliği artırılacak. Finansal hizmetler sektörü üzerindeki maliyetler düşürülecek. İstanbul Finans Merkezi projesi hızlandırılacak. İstanbul Tahkim Merkezi daha etkin hale getirilecek. Yatırımlara, uzun vadeli finansman sağlayan kalkınma bankacılığı geliştirilecek.

Emlak Bankası sektöre yeniden kazandırılarak ekonomik gelişime katkı sağlanacak. Mali piyasalarda Ar-Ge faaliyetleri desteklenecek.

Etkin finans politikaları

2018 yılı içerisinde ilk defa Çin tahvil piyasasında bir borçlanma işlemi gerçekleştirilmesine ilişkin çalışmalar geliştirilerek diğer ülkelere yaygınlaştırılacak. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Sektörleri Gözetim ve Denetim Politika Belgesi hazırlanacak. Alacak sigortasının, KOBİ'ler arasında yaygınlaştırılması sağlanacak. Faizsiz finans politika belgesi hazırlanacak. Katılım bankalarında risk-paylaşımına dayalı finansman modelleri yaygınlaştırılacak. Katılım finans şirketlerince ortaklaşa olarak KOBİ finansmanı sağlayacak bir kitle fonlama şirketi kurulacak. Altyapı başta olmak üzere kamu yatırımlarında faizsiz finans araçlarının payını artırılacak. Hazine destekli kredi garanti uygulaması yatırım ve ihracat ağırlıklı olmak üzere sürdürülecek.

Tek Hazine Kurumlar Hesabı kurulacak. Bu hespla kamunun nakit kaynaklarının Hazine tarafından tek bir hesapta izlenebilmesi ve kamu nakit kaynaklarının banka hesaplarında

atıl olarak beklemesinin önüne geçilmesi yoluyla kamu nakit yönetimi etkinliği artırılacak.

Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri hayata geçirilecek. Tarım ürünlerinin işlem göreceği ürün ihtisas borsaları çeşitlendirilecek Kamu harcama ve gelirlerinde etkinlik artırılacak. Mevcut harcama programları gözden geçirerek, verimsiz harcamalar tasfiye edilecek. Tarımsal desteklerin belirlenmesinde ekonomik, sosyal ve çevresel etkileri dikkate alınacak, desteklerde sadeleştirmeye giderek etkinlik artırılacak. 2020 yılına kadar IPARD-II kapsamındaki destekler sürdürülecek, sağlanacak 5.2 milyar lira hibe ile 10 bin yeni yatırım desteklenecek, 50 bin yeni istihdam oluşturulacak, kırsal alana 8.4 milyar liralık yatırım kazandırılacak.

Kamuda taşıt ve hizmet binası edinim ve kullanımlarında uyulacak usul ve esasları güncellenecek. Zorunlu haller dışında kamu hizmet binası yapımına izin verilmeyecek. Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu güncellenecek. Kamu kurumlarının kamu hizmetlerine odaklanmasını sağlayacak şekilde program bazlı performans bütçelemeye ilişkin çalışmalar tamamlanacak.

Kamu ihale mevzuatını yerli üretimin desteklenmesi yönünde güncellenecek. Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanununu kapsamlı bir şekilde reforma tabi tutulacak.

Yeni kurulacak Risk Analiz Merkezi'nde; sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyenlerle ve kullananlarla daha etkin mücadele edilecek. Katma Değer Vergisi mükelleflerine hasılat esasına dayanan daha basit bir KDV sistemini kullanma imkanı getirilecek.

Satış, kira, irtifak hakkı ve yatırım teşvik amaçlı olarak oluşturulan Hazine taşınmaz portföyü genişletilerek 50 bin adet Hazine taşınmazı, web sitesinde ilana çıkılarak vatandaşlara arz edilecek.

Türkiye'nin yeni dönemde turist sayısı ve turizm geliri bakımından ilk 5 ülke arasında yer alması hedefleniyor. Turizmde kış, inanç, İpek Yolu, zeytin, Batı Karadeniz kıyı ve yayla olmak üzere 6 tematik turizm güzergahı oluşturulacak.

Milli teknoloji hamlesi

Proje Bazlı Teşvik Sistemi kapsamında milli markalar yaratılacak.

Yeni dönemde, stratejik sektörler ve yenilikçi üretim kapsamında, Ar-Ge ve yenilik alanındaki harcamaların katma değere dönüşümü teşvik edilerek "milli teknoloji hamlesi" başlatılacak. KOBİ'lerin dijital dönüşümünü hızlandırmak için dijital dönüşüm merkezlerinin ilki Bilişim Vadisi'nde kurulacak.

Büyük organize sanayi bölgelerinde yeni teknolojilerin tanıtılması ve etkin kullanılmasında yol gösterici bir arayüz olacak "tasarım ve dijital dönüşüm merkezleri" ve "model fabrikalar" kurulacak.

Yüksek teknoloji alanlarında yerli ve yabancı yatırımları çekebilmek için kurulan 6 endüstri bölgesinin yanında en az 15 yeni endüstri

bölgesi daha kurulacak.

İlaç ve tıbbi cihazda yüksek katma değerli ürün üretebilen, küresel pazarlara ürün ve hizmet sunabilen ve yurt içi ilaç ve tıbbi cihaz ihtiyacının daha büyük bir kısmını karşılayabilen bir üretim yapısına geçilecek.

Türkiye'nin yeni nesil otomobil teknolojilerine sahip olmasına imkan sağlayacak "Türkiye'nin Otomobili Projesi" hızla gerçekleştirilecek.

Savunmada yeni projeler hayata geçirilecek

Yeni dönemde savunma ihracatı hızlandırılacak. Savunma, havacılık ve uzay alanında sahada kendini ispat eden savunma sistemlerinin ölçek ekonomisi oluşturmak için dost ve kardeş ülkelere satışı konusunda hamleler yapılacak.

Ar-Ge ve prototip aşaması tamamlanan Altay Milli Tankı'nın seri üretimi yapılacak. Stratejik sınıf taarruzi insansız hava araçları üretilecek. Daha yüksek irtifalarda uzun süre uçuş yapabilecek, 1.5 ton taşıma kapasitesine sahip stratejik sınıf taarruzi insansız hava araçları milli akıllı bombalarla donatılacak. Söz konusu İHA, 2020 yılında hizmetine sunulacak.

Savaşan İnsansız Uçaklar alanında Ar-Ge çalışmalarına başlanacak. Milli insansız savaş uçağı 2023 yılına kadar geliştirilecek.

Girişimcilik ve KOBİ'ler

Yabancı erken aşama fonlarının Türkiye'de ofis açmaları veya yerli fonlara ortak olmaları, yabancı kurumsal yatırımcıların Türkiye'deki fonlara yatırım yapmalarını özendirilecek. Finansman eksikliğinin en çok hissedildiği erken aşama girişimciliğe yönelik üst fonları etkin bir şekilde çalıştırılacak.

KOBİ'ler için, özel kesim tahvil arzının ve KOBİ Borsalarının yer aldığı sermaye piyasası araçları yaygınlaştırılacak. Ar-Ge

Yeni sistemin ekonomi yönetimi

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemindeki ekonomi yönetiminde bakanlıkların yanında etkin yapılardan biri de ofisler olacak. Hazine ve Maliye Bakanlığı yanında "Finans Ofisi" oluşturulması dikkat çekti. Yeni kabinede, devletin temel fonksiyonları olan, dışişleri, adalet, güvenlik ve eğitim gibi alanlar ile gençlik ve spor dışındaki bütün bakanlıklar "icracı" durumda bulunuyor. Ulaştırma, ticaret, enerji gibi alanlardaki bakanlıklar ekonomide temel rol oynuyor. Ayrıca Sağlık Bakanlığı son dönemde şehir hastaneleri, sağlık teknolojileri ve ilaçta yerleşme yatırımlarını yönetiyor. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile yeniden şekillenen kabinede, ekonomi yönetiminde bakanlıkların yanında etkin yapılardan biri de ofisler olacak. Öyle ki açıklanan taslakta Hazine ve Maliye Bakanlığı yanında "finans ofisi" oluşturulması dikkat çekti. Yeni kabinede, devletin temel fonksiyonları olan, dışişleri, adalet, güvenlik ve eğitim gibi alanlar ile gençlik ve spor dışındaki bütün bakanlıklar "icracı" durumda bulunuyor. Ulaştırma, ticaret, enerji gibi alanlardaki bakanlıklar ekonomide temel rol oynuyor. Ayrıca, Kültür ve Turizm Bakanlığı turizm yönünden, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı başta kentsel dönüşüm olmak üzere şehircilik yönünden, Sağlık Bakanlığı ise son dönemde şehir hastaneleri, sağlık teknolojilerinde yerleşme ve ilaçta yerleşme yönünden büyük oranda yatırıma dayalı ekonomik rol oynuyor.

yapan KOBİ'lere teknolojik ürün ticarileştirmesine yönelik personel desteği sağlanacak. 2023'e kadar 50 yeni OSB kurulacak, tüm OSB'lerdeki istihdam 2.5 milyona çıkarılacak. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri sayısı 105'e çıkarılacak.

2023 yılı itibarıyla, istihdam oranı yüzde 53'e yükseltilecek. İşgücüne katılma oranını yüzde 41

düzeyine çıkarılacak. Önümüzdeki 5 yıllık dönemde 5 milyonun üzerinde ek istihdam oluşturulacak.

2023 yılında Tarımsal Gayrisafi Yurtiçi Hasıla 150 milyar dolara, tarımsal ihracat 40 milyar dolara çıkarılacak. 81 il ve 250 köyde "Birlikte Üretim Modeli" hayata geçirilecek. Sertifikalı tohum üretimi 2 milyon tona çıkarılacak.

“
Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, “Politikalarımız, bütçe disiplinini, tek haneli enflasyonu ve yapısal reformları önceleyerek, Türkiye ekonomisinin istikrarlı ve sürdürülebilir bir büyüme hedefi çerçevesinde şekillenecek” dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, enflasyonla mücadelenin öncelikli hedef olduğunu, maliye politikalarının enflasyonla mücadeleye katkı vererek dengeli büyümeyi destekleyecek şekilde tasarlanacağını belirtirken, enflasyonu tek haneye indirecek mücadele planı ile tüm paydaşlarla istişare içinde oluşturacakları Orta Vadeli Program’ı da ilan edeceklerini açıkladı. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin ardından yeni dönemde uygulanacak ekonomi politikalarına ilişkin değerlendirmede bulundu. Yeni stratejiyi kamuoyu ile paylaşan Albayrak, bütçe disiplinini, tek haneli enflasyonu ve yapısal reformları önceleyerek, Türkiye ekonomisinin istikrarlı ve sürdürülebilir bir büyüme ile kalkınmasını sağlama hedefini ortaya koyduklarını belirtirken, uluslararası finansal piyasalardaki tüm aktörler ve paydaşlarla beraber, iş birliği içinde çalışarak, Türkiye’ye dış kaynak giriş miktarını ve kaynak çeşitliliğini artıracıklarını söyledi.

Para-Maliye koordinasyonu

Albayrak, ekonominin tüm kesimlerinin, paydaşlarının kendi katkılarını içinde görecekları, yapısal dönüşümleri sağlayacak, bütüncül bir yaklaşımı ve güçlü bir makroekonomik perspektifi olan OVP’yi (Orta Vadeli Program) açıklayacaklarını bildirdi. Albayrak, şöyle konuştu:

“Bizim bu dönemde temel önceliğimiz, enflasyonun düşürülmesi olacaktır. Tüm kurumlarımızla, özel sektörümüzle, tüm yatırımcı ve paydaşlarımızla eşgüdüm ve çok sağlam bir koordinasyonla çalışacağız.

Enflasyonun en kısa sürede önce tek haneye, ardından hedefimize gerilemesi için adımlarımızı atacağız. Enflasyonla mücadelede tüm yük para politikası üzerinde kalmayacak. Yeni dönemde hem para politikası ve maliye politikası arasındaki koordinasyon süreklilik arz edecek hem de fiyat istikrarına risk oluşturan yapısal unsurlara ilişkin kapsamlı bir eylem planı hayata geçirilecek.”

Mali disiplinden taviz yok

Mali disiplinden taviz vermeyeceklerinin altını çizen Albayrak, etkin ve verimli yatırımları önceliklendirecek, maliyetlerin bütçeye uyumunu sağlayacak yapısal dönüşümleri hayata geçireceklerini bildirdi.

Albayrak, OVP dönemi boyunca ve sonrasında mali disiplinden taviz vermeden, bütçe dengesinin OVP hedefleri doğrultusunda gerçekleşmesini temin edecek şekilde etkin maliye politikaları uygulayacaklarını söyledi.

Öncelik "Ekonomide dengelenme"

Ekonominin 2016 yılındaki yavaşlamayı takiben destekleyici politikaların etkisiyle 2017 yılında önemli bir toparlanma sürecine girdiğini anlatan Albayrak, bu süreçte iktisadi faaliyet istikrarlı bir büyüme patikasına yönlendirilirken, hızlı kredi büyümelerinin görüldüğünü aktardı.

Albayrak, ekonominin bu yılın başından itibaren istikrarlı ve sürdürülebilir bir zemine oturma yolunda ilerlediğine dikkati çekerek, "Önümüzdeki dönemde makro politikaların, enflasyon ve cari dengede iyileşmeye yönelik olarak 'ekonomide dengelenme' önceliğiyle kurgulanacağını altını önemle çizmek isterim" değerlendirmesinde bulundu.

Yatırımcıların ilgisi daha da artacak

Reel sektör firmalarından finansal kuruluşlara tüm kesimlerin koordinasyon içinde hareket etmesiyle ülkenin sağlam temellere dayalı sürdürülebilir ve istikrarlı bir büyüme ortaya koyacağını vurgulayan Albayrak, şunları kaydetti:

"Yeni sistem ve etkin koordinasyon amaçlı yeniden yapılandırılan ekonomi yönetimi ile ekonomi politikalarımızı kararlılıkla ve tutarlı bir şekilde uygulayarak

makroekonomik hedeflere ulaşılabilecektir. Yeni dönemde ekonomi politikalarının uyumu en üst düzeyde olacak, alınan kararlar hızla hayata geçirilecektir. Gerek firmalarımızın gerekse finans sektörümüzün koordinasyonu bu süreçte yerli ve yabancı yatırımcıların ekonomimize ilgisinin daha da artacağını göreceğiz."

Daha sade ve kararlı para politikası

Türkiye'de daha öngörülebilir ve istikrarlı bir makroekonomik görünümün düşük enflasyon oranlarına ulaşarak inşa edilebileceğinin açık olduğunu dile getiren Albayrak, bu nedenle temel amacı fiyat istikrarını sağlamak olan Merkez Bankasının para politikasını güçlü bir şekilde uygulamasının esas olacağını bildirdi. Bakan Albayrak, "Yeni dönemde Merkez Bankasının hedefler doğrultusunda daha öngörülebilir, sade ve kararlı bir para politikası uygulamasının destekçisi olacağız. Hükümet olarak biz de bu politikaların etkinliğini

kısıtlayabilecek yapısal engelleri mümkün olduğunca ortadan kaldırarak ve politika eşgüdümünü kuvvetlendirerek para politikasını destekleyeceğiz" diye konuştu.

Hiç olmadığı kadar etkin bir MB

Bakan Albayrak "Merkez Bankası'nın bağımsızlığı konusunda endişeliyiz" şeklinde manipülatif açıklama yapan Moody's'e de yanıt verdi. Merkez Bankasının, fiyat istikrarını sağlamak ve para politikasının etkinliğini belirlemek açısından önemli rol oynayan sorumlu aktör olduğunu hatırlatan Albayrak, Bankanın bağımsız bir kurum olarak, ekonominin gerçekleri ve piyasa koşulları neyi gerektiriyorsa onu yapacağını vurguladı.

Albayrak, "Merkez Bankasının bağımsızlığının ve karar alma mekanizmalarının spekülasyonlara konu edilmesi kabul edilmez" diye konuştu.

Yapısal kanallardaki tıkanıklıkları açarak ve politika eşgüdümünü

MADDE MADDE PLAN...

- Ekonomide dengelenmeyi sağlamak ve enflasyonla mücadele öncelikli hedefimiz olacak.
- Maliye politikası, enflasyonla mücadeleye katkı vererek dengeli büyümeyi destekleyecek şekilde tasarlanacak.
- Ekonomideki tüm paydaşlarla istişare halinde enflasyonla mücadele hedefine dair makul bir plan oluşturup Orta Vadeli Program'da ilan edeceğiz. Bu plan, enflasyonu kısa zamanda tek hanelere indirip, orta vadede kademeli olarak fiyat istikrarını sağlayacak şekilde oluşturulacak. Bir kez plan üzerinde uzlaştıktan sonra, maliye politikası ve bütçe parametreleri bu ara hedefleri esas olarak oluşturulacak.
- Bütçe harcamalarında etkin kontrol, verimliliğin artırılması ve hedeflerle uyum amaçlanacak. Sadece bütçe dengesi değil, aynı zamanda harcama kontrolü üzerinden kurallı ve öngörülebilir bir çerçeve oluşturacağız. Böylelikle enflasyon üzerinde dolaylı vergi ayarlamalarından gelen öngörülmeyen şokları asgariye indireceğiz.
- OVP çerçevesinde, bütçe gelirleri tarafında ise vergi yükünü aşamalı olarak daha dengeli, sade ve öngörülebilir bir yapıya kavuşturacağız.
- Maliye politikasındaki dönüşüm, bir yandan fiyat istikrarı ve dış dengedeki iyileşmeye katkıda bulunurken, aynı zamanda basiretli borç yönetimini destekleyen makro ihtiyati politikalar ile sağlıklı büyümenin de önünü açacaktır.

güçlendirerek Merkez Bankasının hareket alanını genişleteceklerini vurgulayan Albayrak, "Hiç olmadığı kadar etkin bir Merkez Bankası, yeni dönem politikamızın temel hedefleri arasında yer alacak" dedi.

Bankalar sağlam görünüm sunuyor

Türkiye'de bankacılık sektörünün performansının ekonominin en güçlü taraflarından biri olduğunu belirten Albayrak, sektörün sermaye yeterlilik oranının dünya ortalamalarının çok üzerinde, yüzde 16.4 olduğunu ifade etti. Finans sektörünün son derece şeffaf bir çerçevede uluslararası kural ve pratiklerle uyumlu faaliyet gösterdiğini, BDDK ve bağımsız denetim kuruluşları tarafından yine uluslararası kurallara uygun bir şekilde denetlendiğini dile getiren Albayrak, şunları söyledi: "İktidar olarak ve ilgili kamu kuruluşlarımızın koordinasyon kabiliyetleri dikkate alındığında, geniş bir yelpazede makroihtiyati politika, tedbir ve teşvik geliştirme ve uygulama deneyimine sahibiz. Sorunlara bütüncül bir bakış açısıyla çözüm çerçevesi oluşturma kabiliyetimiz yüksek seviyede. Yeni dönemde bu koordinasyon yönetim şeklimizin yapısı ve etkinliği paralelinde güçlenecektir. Kamu bankalarımızın bu süreçte ekonomik dinamizme ve kalkınmaya büyük katkı vereceğini göreceksiniz."

Şirket borçları sürdürülebilir seviyede

Reel sektörün öğrenmeyen banka borçlarına yönelik olarak Türkiye'deki şirketlerin borcuna da değinen Bakan Albayrak, ülkedeki şirketlerin toplam borçlarının gayrisafi milli hasılaya oranının gerek gelişmiş ülkeler gerekse benzer gelişmekte olan ülkelerle kıyaslandığında makul ve sürdürülebilir seviyede bulunduğunu, firmaların ve bankaların finansal koşullara uyum ve deneyimlerinin yüksek olduğunu söyledi.

Albayrak, bankaların kredi politika ve uygulamalarıyla firmaların borç ödeme performansının sağlıklı ve

sağlam bir görünüm sunduğunu tekrarlarlarken, Bazı bilinen firmaların kamuoyuna yansıyan yeniden yapılandırma taleplerini hatırlatan Albayrak, "Yeniden yapılandırma işlemleri, bankacılık sektörünün doğası gereği kredi vadelerinin nakit akışlarına uygun şekilde vade uzatımı işlemlerini kapsamaktadır ve genele yaygın bir durum değildir. Finansal istikrar açısından kurumlarımız gerekli çalışmaları yapmaktadır" değerlendirmesinde bulundu.

EBSO YÖNETİM KURULU BAŞKANI YORGANCILAR UYARDI

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Haziran ayına ilişkin enflasyon oranlarının açıklanmasının ardından yaptığı değerlendirmede, yeni ekonomi yönetiminin öncelikle bir enflasyonla mücadele programı açıklaması gerektiğini vurguladı. Yorgancılar, "Türkiye'de enflasyon kontrolden çıkmış, yaygınlaşmış ve açılan enflasyon sürecine girilmiş izlenimi vermektedir. Bunun yanında stagfasyonist eğilimlerin güçlendiği de açıktır. Bilindiği gibi ÜFE enflasyonunun TÜFE enflasyonundan daha yüksek olması ile ekonominin yavaşlaması ve işsizlik artışıyla birleştiğinde stagfasyondan bahsedilmektedir. İlk koşul gerçekleşmiştir. Yılın üçüncü çeyreği ve sonrasında ekonominin yavaşlaması kaçınılmaz görünmektedir. Bunun da işsizliği artırması söz konusu olacaktır" dedi. Haziran ayında tüketici enflasyonunun aylık bazda yüzde 2.61 oranında artarak yıllık bazda yüzde 15.39 seviyesine yükseldiğini kaydeden Yorgancılar, "Üretici enflasyonunu sadece sanayi ürünleri için ölçen Yİ-ÜFE ise aylık bazda yüzde 3.03 gibi çok yüksek ortanda artış kaydetmiş ve böylece Yİ-ÜFE enflasyonu son bir yılda yüzde 23.71 seviyesine ulaşmıştır. TÜFE'de Haziran ayında karşılaşılan enflasyon 2001 yılından sonraki yani son 17 yılın en yüksek Haziran ayı enflasyonudur. Ayrıca TÜFE enflasyonu aylık bazda 80 ayın, yıllık bazda ise son 173 ayın rekorudur. Dolayısıyla halkın karşılaştığı enflasyonda acı rekorlar kırılmıştır" diye konuştu.

Maliyet-talep enflasyonu tehlikesi mevcut

Geldiğimiz noktada ise enflasyon

Gündemin
1 numarası
ekonomi,
ekonominin
1 numarası
ise enflasyon
olmalı

nun zirveye yükseldiğini ve düşmeye başlayacağını söylemenin mümkün görünmediğini ifade eden Yorgancılar, üretici fiyatlarında görülen ve yıllık bazda yüzde 24'e dayanan yüksek artışların perakendeye yansımaları halinde tüketici enflasyonunun daha da artmasının söz konusu olabileceğini kaydetti. Ender Yorgancılar, "Nitekim, Mayıs ayındaki yüzde 3.79 düzeyindeki ÜFE enflasyonu Haziran ayında TÜFE'ye belirgin bir şekilde yansımıştır. Enerji fiyatlarında ertelenen artışların devreye alınması durumunda bu yansıma daha da belirginleşecektir. Kuşkusuz yüksek enflasyon yüksek ücret artışları talebini beraberinde getirecek, bu talebin karşılanması ölçüsünde de Türkiye maliyet-talep enflasyonu sarmalına girebilecektir" dedi.

Kurlarda istikrar sağlanmalı

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, Merkez Bankası'nın üzerindeki yükün, geç kalmışlığının

da etkisiyle, daha da arttığına dikkat çekerken, şu görüşleri dile getirdi:

"Bu koşullarda yeni faiz artışları gündeme gelebilecektir. Bunun halen yüzde 24-25 aralığına yükselen kredi faizlerinin daha da yükselmesine neden olarak önce firmaların finansman maliyetlerini, ardından da maliyet enflasyonunu körüklemesi mümkün olacaktır. Ayrıca, enflasyonun sadece gıda fiyat artışları ile açıklanabilecek boyutları geçtiği görülmektedir. Zira, enflasyon kur artışları ve dünya emtia fiyatlarındaki artıştan da beslenmektedir. Geldiğimiz noktada sanayicimiz ihracatta da zorlanacaktır. Bu nedenle kurlarda istikrarın sağlanmasına öncelik verilmesi, ardından iç talebin yavaşlatılması ve sonuçta da iç talep değil dış talep ile büyüme patikasına girilmesi gerekmektedir. Ekonomide birikmiş bir faturanın varlığı açıktır. Bunun adil dağıtılması uygun olacaktır. Yeni ekonomi yönetiminin ilk işi de bir enflasyonla mücadele programı açıklamaktır."

İzmirliiler, 15 Temmuz 2016'daki hain darbe girişiminin ikinci yıldönümünde sabaha kadar Konak Meydanı'nda nöbette bekledi. 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'nde meydan, Türk bayrakları ile kırmızı beyaza büründü. Kurulan dev ekranlarda 15 Temmuz için hazırlanan belgeseller gösterildi. İzmir Büyükşehir Belediyesi binasının meydana bakan du-

varına dev Türk bayrakları ve Atatürk'ün resmi asıldı.

Bakan Pakdemirli de katıldı

15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü programına Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, İzmir Valisi Erol Ayyıldız ve eşi Dilek Didem Ayyıldız, Ege Ordu Komutanı Orgeneral Abdullah Recep,

15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü'nde İzmir tek yürek oldu. Konak Meydanı'nda toplanan on binlerce vatandaş, ellerinde Türk bayrakları ile sabaha kadar demokrasi nöbeti tuttu.

AK Parti İzmir İl Başkanı Aydın Şengül, AK Parti İzmir milletvekilleri Mahmut Atilla Kaya, Ceyda Bölünmez Çankırı, Necip Nasır, Yaşar Kırkpınar, MHP İzmir İl Başkanı Necat Karataş, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanvekili Sırrı Aydoğan, Ege Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet Budak ile DEÜ Rektörü Prof. Dr. Nükhet Hotar da katıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın İstanbul'da katıldığı etkinlik de ekrana yansıtıldı. Vatandaşlar, Erdoğan'ın konuşmasını canlı olarak izledi. On binlerce vatandaşın doldurduğu Konak Meydanı'nda kurulan sahne önünde demokrasi nöbetine katılan engelli vatandaşlar için de özel bir alan ayrıldı. İlçe belediyeleri ve STK'lar alana kurdukları çadırlardan vatandaşlara su, çay ve yemek ikramında bulundu.

Güçlü Türkiye en büyük cevap

Meydanı dolduran vatandaşlara seslenen Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, "Haine en büyük cevap güçlü Türkiye'dir" dedi. Pakdemirli, "2 yıl önce de buradayık. Hain FETÖ darbe girişimini bertaraf etmek için buradayık. Rabbim şehitlerimizin ruhlarını şad etsin. Gazilerimize şifa versin. Rabbime şükürler olsun, bugün bu kürsüde konuşabiliyoruz. Eğer darbe girişimi gerçek olsaydı bu kürsülerin hepsi bize haram olacaktı" dedi.

O akşam milletin iradesine suikast olduğunu dile getiren Pakdemirli, "Milletimiz o akşam tek vücut oldu. O akşam demokrasimiz, emniyetimiz, ekonomimiz, bütün yatırımlarımız, çocuklarımızın geleceği sınav altına alındı ve sınavdan geçti. Hepsinin üstünden geldik, bin defa şükürler olsun. Hainin planı alt üst oldu" diye konuştu.

"Eğer bu şerri yaşamasaydık bunlardan asla kurtulamayacaktık" diyen Pakdemirli, sözlerini şöyle sürdürdü:

Terör örgütleri temizlendi. 'İnlerine gireceğiz' demistik. İnlerine

Yorgancılar: Amansız mücadelemiz hız kesmeden devam etmeli

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 15 Temmuz hain darbe girişiminin ikinci yılında yayınladığı mesajda, bundan sonraki süreçte, benzer girişimlere fırsat vermemek adına amansız mücadelenin hız kesmeden devam etmesi gerektiğini vurguladı. Sosyal medya hesabı Twitter'dan da #15TEMUZDESTANI hastagiyle, "Bu ülke bizim... Şehit ve gazilerimize minnet ve saygıyla" seslenişleriyle milli irade mesajı veren Yorgancılar, "Hain darbe girişiminin üzerinden geçen iki yılda, partiler üstü bir kavram olan demokrasi için, ülkemizin maddi ve manevi kayıplarının telafisi için milleti ile kurumları ile nasıl birlikte hareket edilmesi gerektiğini tüm dünyaya çok açık gösterdik. Halkımızın darbe karşısındaki kudretli Türk milleti sıfatına yakışır bir şekilde özveri ve direnci, alkışın en büyüğünü hak etmektedir" dedi.

Ender Yorgancılar, Ege Bölgesi Sanayi Odası olarak, gerek gelen heyetlere gerekse bireysel veya kurumsal yurtdışı ziyaretlerde ülkemiz üzerinde oluşturulan algının düzeltilmesi için gayret gösterdiklerini belirtirken, "Ülkemizin gücünü ve potansiyelini rakamlarla somut olarak ifade ettik. Çünkü, bu ülke bizim. Büyük acılar ve büyük kayıplar yaşadık. İnanılmaz kısa bir sürede toparladık. Ancak, bundan sonraki süreçte; benzer girişimlere fırsat vermemek adına amansız mücadele hız kesmeden devam etmelidir. Sayın Cumhurbaşkanımızın bu konudaki kararlılığı takdire şayandır. Güçlü demokrasi, hukukun üstünlüğü, milli irade ve güçlü bir Türkiye için el ele vermekten başka bir şansımız yoktur. 15 Temmuz şehitlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet, ailelerine sabır diliyor, gazilerimizi minnetle anıyoruz" ifadelerini kullandı.

girdik. Kuzu postundaki hainden kurtulduk. Hain içeride olursa kapı kilit tutmaz. Sonuna kadar bu yapıyla mücadeleye devam edeceğiz. Son FETÖ'cü kalmayana kadar

mücadele etmeye devam edeceğiz. Rabbim milletimize böyle bir illet ve zillet bir daha yaşatmasın. Şimdi daha güçlü bir Türkiye var. Güçlü Türkiye haine en büyük cevaptır."

Demokrasi zaferi

İzmir Valisi Erol Ayyıldız da, "15 Temmuz yiğitler diyarı, efeler diyarı İzmir'in hainlere karşı duruş günüdür. 15 Temmuz, yiğitlerin tüm haksızlıklara dünyaya haykırıcısına 'dur' dediği gündür. Milletimizin bu demokrasi zaferini hep beraber kutluyoruz. Aziz şehitlerimizi bir kez daha yad ediyor, kahraman gazilerimize şükranlarımızı sunuyoruz. Ülkemiz, terör örgütleri ve bazı kirlî ellerin taşeronları tarafından kurulan tuzakları birer birer bozguna uğratmıştır. Bu millet, gelen her saldırıdan güçlenerek çıkmıştır. Bundan sonra daha müreffeh, daha güçlü bir ülke için çıkılan kutlu yolu Cenab-ı Hak açık eylesin. Bu milletin ekmeğini yiyip ülkesine ihanet eden hainlere fırsat vermesin" diye konuştu.

EBSO duyarlılığı

Ege Bölgesi Sanayi Odası ayrıca, 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü dolayısıyla hizmet binasının Atatürk Bulvarı cephesine Türk Bay-

rağı, Cumhuriyet Bulvarı cephesine de "Destan yürekle yazılır. Demokrasimize, vatanımıza sahip çıkan yüce milletimize teşekkür ederiz. Şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyoruz" yazılı pankart astı. Hain darbe girişiminin ikinci yıldönümünde 15 Temmuz Demok-

rasi ve Milli Birlik Günü kutlamaları kapsamında Konak'ta gerçekleştirilen etkinliğe de destek veren Ege Bölgesi Sanayi Odası, ellerinde Türk bayraklarıyla 7'den 70'e meydana akın eden vatandaşlara İzmir'in tescilli lezzetlerinden şambalı ikram etti.

BİZ BU İŞİN ALFABESİNİ DEĞİŞTİRDİK!

Markanız için pazar daralıyor!

Bilindik ve sıradan reklam tanıtımlarının yerine;
Cesur, yenilikçi tasarımlar ve alternatif mecra çözümleriyle
tanışma vakti geldi de geçiyor...

Kahveye bekleriz...

2017
İLETİSİM YILI

CINAR
AJANS & MEDYA

0(232) 431 0 431 0 554 541 05 60 cinarajans.com.tr
info@cinarajans.com.tr [@cinarajansizmir](https://www.facebook.com/cinarajansizmir)
Manas Blv. Adalet Mah. No. 47 K.28 D.2802
Folkart Towers A Kule Bayraklı - İZMİR / TÜRKİYE

Ortak toplantıda “Seracılık OSB” kararı çıktı

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener ve İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı İşinsu Keselli, Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kapsamında “Seracılık Organize Sanayi Bölgesi” kurulmasına karar verdiklerini açıkladı.

Toplantıya ev sahipliği yapan İzmir Ticaret Odası (İZTO) Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, İzmir’in organik tarım, yenilenebilir enerji ve sağlıkta yeni yatırımlara olanak sağlayabilecek potansiyele sahip olduğunu söylerken, Ege Bölgesi Sanayi Odası ve İzmir Ticaret Borsası ile ortak hareket ederek çalışma grubu kurulduğunu hatırlattı. Türkiye’de

örnek olacak bir Tarım Organize Sanayi Bölgesi (OSB) kurmak üzere çalışmalara başladıklarını aktaran her üç başkan, daha önce alt komisyonlarda yapılan toplantıların ardından belli kararların alındığını vurguladı.

Yer belirlenecek

Yapılan ortak açıklamada ise; İzmir’in üretim potansiyeli, kaynakları gözetilerek Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın, “Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri Yönetmeliği” çerçevesinde bitkisel üretim temelinde, “Seracılık Organize Sanayi Bölgesi” kurulmasına karar verdiklerini belirtti. Yer seçimi ve diğer mevzuat çalışmaları için müteşebbis heyetin de oluşturulduğunun vurgulandığı açıklama-

da, “Bu bağlamda, İZTO, EBSO ve İTB dışındaki kurumların müteşebbis heyet içinde yer alıp alamayacaklarını araştıracağız” denildi.

3 kurumdan 6 isim

Oluşturulan müteşebbis heyetin başkanlığına İZTO'nun da Yönetim Kurulu Üyesi olan Ali Osman Öğmen seçilirken, heyetin sekreteryasını ise EBSO'nun yürütmesine karar verildi. Her kurumdan ikişer isim yer aldığı müteşebbis heyette İZTO'dan Ali Osman Öğmen ile Şahin Çakan, EBSO'dan ise Eyüp Sevimli ve Ateş Demirkalkan, İTB'den ise Erol Avni Bozkurt ile Dr. Tayfur Akın olmak üzere toplam 6 isim belirlendi.

Geniş katılımı toplandı

Toplantıya; EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Yönetim Kurulu Üyeleri Eyüp Sevimli ve Ateş Demirkalkan, İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları Cemal Elmasoğlu, Emre Kızılgüneşler, Yönetim Kurulu Üyesi Ali Osman Öğmen, Meclis Üyesi Cüneyt Güleç, İzmir Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Işınso Kestelli, Yönetim Kurulu Üyeleri Tayfur Akın, Erol Avni Bozkurt katıldı. Toplantıda ayrıca EBSO Genel Sekreteri Mustafa Kalyoncu, İZTO Genel Sekreteri Prof. Dr. Mustafa Tanyeri ile İTB Danışmanı Dr. Pinar Nacak, Ar-Ge Müdürü Mustafa Yağcıoğlu da hazır bulundu.

EİB de yer alacak

Ege İhracatçı Birlikleri, Türkiye'nin en önemli tarım üretim merkezlerinden İzmir'de kurulacak olan Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nin kurucuları arasında yer alacak. Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Ege Bölgesi'nden yıllık 5 milyar dolar seviyesinde olan tarım ürünleri ihracatının Tarıma Dayalı İhtisas OSB ile daha da ivme kazanacağını dile getirdi.

Bakandan destek geldi

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Tarım ve Orman Sektör Buluşması'nda EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Eyüp Sevimli ile bir araya geldi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), İzmir Ticaret Odası (İZTO) İzmir Ticaret Borsası (İTB) ve Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) işbirliğinde İzmir'de iki ayrı bölgede Tarım Organize Sanayi Bölgesi kurulması talebini olumlu karşılayarak, destek verdi. Pakdemirli, ‘Bürokratlarım talimat veriyorum, bu konu üzerinde hemen çalışalım’ dedi.

İzmir iş dünyasının önde gelen kurumları EBSO, İZTO, İTB ile EİB'nin güçbirliği oluşturduğu ve kentte büyük heyecan yaratan Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (TDİOSB) projesi, en üst düzeyde karşılık buldu. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin ilk Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, kabinedeki görevinin beşinci gününde ilk resmi ziyaretini memleketi İzmir'e yaptı. Tarım ve Orman Sektör Buluşması'nda sorunları ve talepleri birer birer ele alıp çözmeye başlayacaklarını dile getiren Pakdemirli, bürokratlarına Tarım İhtisas OSB üzerinde çalışma talimatı verdi. Bekir Pakdemirli, “Sizlerin huzurunda talimat veriyorum, hemen bu Tarım. ihtisas bölgeleri ile ilgili hızlı bir şekilde çalışmalara başlayalım. Tarım ihtisas organize sanayi bölgeleri konusu üzerinde tekrar tekrar durmamız lazım. Bizim farklı gelir imkanları bulmamız lazım. En önemli bilgiler sizlerden gelecek ve biz de bunları hayata geçirmenizde destek olacağız” dedi.

Yıldırım, “Bu ekipten özel projeler bekliyorum”

Seçim süreçlerinin tamamlanmasının ardından EBSO, İZTO, İTB Başkanları, Meclis Başkanlık Divanı ve Yönetim Kurulu Üyelerinden oluşan 38 kişilik İzmir heyeti, Başbakan Binali Yıldırım'ı Çankaya Köşkü'nde ziyaret etmişti. Yaklaşık 1.5 saat

süren kabulde Başbakan Binali Yıldırım, heyet üyelerine hitaben yaptığı konuşmada, “İzmir'in bu birlik ve beraberlik görüntüsünden çok memnun oldum. Bu birlik ve beraberlikten çok büyük bir sinerji doğacak. Şimdi sizden bu birlik ve beraberliği ortaya koyacak, İzmir'e özel yeni ve büyük projeler bekliyorum” demişti.

Ortak çalışma kültürü değer katacak

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Oda olarak Seferihisar Doğanbey'de gerçekleştirilmesi hedeflenen Tarım İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (OSB) çalışmalarına Ege İhracatçı Birlikleri'nin dahil olmasının önemine değindi. Ortak çalışma kültürünün hakim olduğu bu dönemi önemli bir şans olarak gördüğünü ifade eden Yorgancılar, "Tarım, dışa bağımlılığı en az sektörümüz. Ortak çalışma kültürü ile Tarım İhtisas OSB çok önemli bir eksiği gidererek, bölgemiz ve ülkemiz için büyük bir katma değer yaratacaktır" dedi.

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Mevlut Kaya, Erkan Zandar, Burak Sertbaş, Mustafa Terci, Mehmet Ali Işık, Hayrettin Uçak, Bedri Girit ve Kadri Gündeş'ten oluşan birlik başkan ve yardımcılarını EBSO'yu ziyaret etti. EBSO Meclis Başkanı Salih Esen ve EBSO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları İbrahim Gökçüoğlu, Muhsin Dönmez ile Yönetim Kurulu üyeleri Atilla Sevinçli, Metin Akdaş, Aytekin Öztaş'ın da hazır bulunduğu ziyarette yeni dönem işbirliği imkanları ve ortak projeler ele

alındı.

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, oda ve borsaların ardından ihracatçı birliklerinde de seçim sürecinin tamamlandığını hatırlatarak, "Seçimlerin ardından yeni dönemde uyum içinde çalışalım" dedi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ise, Tarım İhtisas OSB kurma çalışmalarında EBSO, İTO ve İTB'nin birlikte hareket ettiğini belirterek EİB'nin de bu oluşum içinde yer alarak güçbirliğine katkı vermesinin önemine dikkat çekti. Yorgancılar, üç kurum yönetimlerinin aldığı kararın ardından oluşturulan konsorsiyumun çalışmalarının sürdüğünü kaydetti. Yorgancılar, "EİB'nin bünyesinde tarım ve tarıma dayalı sanayi ürünlerinin ihracının gerçekleştirildiği birçok birlik var. EİB'nin dışarıya bağımlılığı en az tarım sektörü için kurulması

hedeflerin Tarım İhtisas OSB çalışmalarına katkısı çok önemli. Ortak çalışma kültürü ile ortaya çıkan sinerji en büyük şansımız" dedi.

TOBB'da bir değil iki İzmirli

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar ayrıca, İTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener'in TOBB Yönetim Kurulu üyesi olarak İzmir'in çalışmalarına güç katarken, son döneminde Başkan Yardımcısı olarak görev aldığı TOBB'da Başkan Rifat Hisarcıklıoğlu'nun başkanışmanlığını yürüttüğünü ve TOBB ETÜ, TEPAV gibi TOBB'un ilintili olduğu kurumlardaki görevlerinin aynen devam ettiğini belirterek, "Dolayısıyla Ankara'da görev alan iki İzmirli Başkan'ız. Yarattığımız sinerji, işbirliği ve ortak çalışma kültürü ile konularımız daha kolay çözüme kavuşacak" dedi.

Yeni hedef yüksek okul

Ziyarette ayrıca Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu nitelikli ihracat ve mavi yakalı eleman yetiştirecek bir yüksek okul kurulması için EBSO, İTO ve EİB'nin birlikte hareket ederek, uygun eğitim modülü oluşturulması konusunda fizibilite çalışması yapılması kararı alındı.

SANAYİNİN

GLOBAL ÖLÇEKTE ÜRETİM VE MARKALAŞMASINDA

İLK ÇÖZÜM ORTAĞI

ARAŞTIRMA • GELİŞTİRME • BELGELENDİRME • EĞİTİM • BİLGİLENDİRME

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

www.ebso.org.tr

Gündemde vergi var

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, devletin en önemli gelir kaynağı verginin eşit ve adil dağıtılmasını, ülkenin her köşesinin kalkınmasını savunduklarını söyledi.

İzmir Vergi Dairesi Başkanı Rifat Engin ile üst düzey yöneticilerden oluşan heyet, Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ı makamında ziyaret etti. EBSO olarak İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı ile geçmişten bu yana hep iyi ilişkiler içinde olduklarını vurgulayan Yorgancılar, "Bizim bütün imkanlarımız sizin emrinizde. Aynı olumlu sürecin bundan sonra

da devam etmesi konusunda kimse- nin şüphesi olmasın" mesajı verdi.

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, devletin en önemli gelir kaynaklarından birini verginin oluşturduğuna işaret ederken, "Biz her zaman vergi gelirlerinin eşit ve adil dağıtılmasını, ülkenin her köşesinin kalkınmasını savunuyoruz" dedi.

Yeni ekonomi yönetiminin önün- de çözüm bekleyen pekçok konu bulunduğunu hatırlatan Ender Yorgancılar, "Öncelikle bir enflasyonla mücadele programı açıklanması gerekiyor. Haziran ayı enflasyon rakamları stagfasyonist eğilimlerin güçlendiğini de gösteriyor. Yüksek

enflasyon ve ekonominin yavaşla- ması işsizlik artışıyla birleştiğinde yılın üçüncü çeyreği ve sonrasında ekonominin yavaşlaması kaçınılmaz görünüyor. Bu nedenle gündemin ilk maddesi ekonomi olmalı. Enflasyon ve faizleri düşürecek, yatırım ortamını canlandıracak ve istihdam artışı sağlayacak politikalar uygulanması gerekiyor. Böylelikle vergi gelirleri de artacaktır" diye konuştu.

Ekonomi sadece rakam değil

İzmir Vergi Dairesi Başkanı Rifat Engin de, hem Oda ve Borsa hem de Cumhurbaşkanlığı ve milletve- kili seçimlerinin tamamlanmasının ardından önümüzdeki sürece daha umutla baktıklarını, hızlı ve verimli sonuçlar doğuracak kararların alınıp uygulamaların gerçekleştirileceğine inanarak göreve devam ettiklerini dile getirdi.

Ekonominin sadece rakamlardan ibaret olmadığını, algının da yöne- tilmesi gerektiğini belirten Engin, "Geride kalan süreçte 15 Temmuz darbe girişimi, Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı operasyonları, küresel ekonomideki gelişmeler de Türkiye ekonomisini etkiliyor. Bütün bunları değerlendirerek hep birlikte üstesinden gelmeye çalışıyoruz" dedi.

Yorgancılar: Vergi zamanında ödenmeli

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, vergisini zamanında ödeyenlerin yapılandırma ya da af gibi kararlarla haksızlığa uğradığını ifade etti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) 18 Mayıs 2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7143 sayılı Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun’un getirdiği imkanları İzmirli sanayicilere tanıtmak amacıyla bir toplantı düzenledi. EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar ile İzmir Vergi Dairesi Başkanı Rifat Engin’in de katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda; vatandaşların kamuya olan borç yükünün azaltılarak taksitler halinde ödenmesi, vergi ihtilaflarının sulh yoluyla sonlandırılması, yurt içi ve yurt dışındaki varlıkların milli ekonomiye kazandırılması, 31 Mart 2018 tarihinden önceki dönemlere ait vergi, resim ve harçlarla yine bu tarihten önceki idari para cezalarına ilişkin bilgilendirmelerde bulunuldu.

Vergi yükü rekabeti engelliyor

EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, toplantının açılış konuşmasında verginin herkes tarafından eşit şartlarda ve zamanında ödendiği bir sistemin oluşturulması gerektiğini savundu.

Bazı mükelleflerin vergi yükümlülüklerini zamanında yerine getirirken bazılarının af veya yapılandırma beklentisiyle hareket ettiğine işaret eden Yorgancılar, vergi yapılandırmalarının haksız rekabete de yol açtığını ileri sürdü. Ender Yorgancılar, “Bu, hepimizi ilgilendiren ve eşit şartlarda rekabeti de ortadan kaldıran bir sistem. Vergisini zama-

nında ödeyenler maalesef haksızlığa uğruyor. Olması gereken, verginin herkes tarafından eşit şartlarda ve gününde ödendiği bir sistemin hayata geçirilmesidir. Maliye Bakanlığımız, vergi dairemiz her ne kadar iskonto yapsa dahi bence herkes vergisini zamanında ve eşit bir şekilde ödeyebilmeli” dedi.

İstihdam üzerindeki vergi yüklerine de dikkat çeken Ender Yorgancılar, bunun da Türk iş dünyasının küresel rekabette maliyetlerini artırıcı etki yaptığını gündeme getirdi. Yorgancılar, “Avrupa Birliği ülkeleri arasında en çok ‘çalışan vergisi’ ödeyen ülkelerden biriyiz. Bu da rekabetçi olma şansımızı azaltıyor. Türkiye bugün ihracat yaparak, yatırım yaparak, üretim yaparak büyümesi gereken bir ülke. Tüketim toplumu değil, üretim toplumu olması gereken bir ülkeyiz” diye konuştu.

Vatandaş istemezse çıkmaz

İzmir Vergi Dairesi Başkanı Rifat Engin ise, 7143 sayılı Yapılandırma Kanunu ile iyi niyetle vergisini ödemeye çalışan ancak çeşitli nedenlerle ödeyemeyenlerin önünü açarak çalışma imkanı sağlamaya çalıştıklarını dile getirdi. Kanunların vatandaşlardan gelen talepler doğrultusunda çıkarıldığını anlatan Engin, “Bundan sonraki süreçte de tüm toplum ‘yapılandırma kanunu istemiyoruz’ derse herhalde gerçekleşmez diye düşünüyoruz. Bu kanundaki en önemli ayrıntı, her konunun başvuru ve ödeme süresindeki farklılıklardır. Vergi

borcunu yapılandırmak isteyen mükelleflerin 31 Temmuz 2018, matrah ve vergi artırımını için ise 31 Ağustos 2018 tarihine kadar bizzat vergi dairesine gelerek veya Gelir İdaresi Başkanlığı’nın www.gib.gov.tr adresi üzerinden veya www.turkiye.gov.tr adresinden internet aracılığı ile başvuru yapmaları gerekiyor. Vatandaşlarımız başvuru sırasında peşin veya taksit seçeneklerinden birisini tercih edebilecek, yapılandırılan tutarlar taksitler 2 ayda bir ödemeli olacak şekilde 6, 9, 12, 18 taksit seçenekleri ile ödenebilecek. Taksitli ödeme yapmak isteyen mükelleflerin ilk 2 taksiti süresinde ödeme zorunluluğunu tekrar vurgulamak istiyorum. İlk 2 taksiti süresinde ödemeyenler, kanunun getirdiği imkanlardan yararlanamayacak” ifadelerini kullandı.

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Tahsilat Müdürü Emine Çetin de, kanundan yararlanmak isteyen mükelleflerin başvuru şekli ve seçtikleri ödeme planına göre elde edecekleri kazanımlar hakkında katılımcıları bilgilendirdi.

İSO İkinci 500'de 45 EBSO'lu

İSO tarafından açıklanan "2017 yılı Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesinde 45 üyelerinin bulunduğunu açıklayan Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, bir önceki yıla göre firmaların üretimini yüzde 31 artırdığını söyleyerek, üyelerinin başarılarının devamını diledi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO), 'Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nın 2017 yılı sonuçlarını açıkladı. İSO'nun açıkladığı listede 45 Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) üyesi şirket yer aldı. Geçen yıl bu listeye 43 üyelerinin girdiğini hatırlatan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, her yıl birinci 500 büyük listesinde ortalama 60 üye, ikinci 500 büyükte ise 45 üyelerinin bulunduğunu ifade etti.

Üretim şevki arttı

Listelerin yaklaşık yüzde 10'unu EBSO üyesi firmaların oluşturduğunu dile getiren Yorgancılar, şöyle konuştu: "İlk 500 büyük firmanın 2017'de gösterdiği performans, son 10 yılın en iyisiydi. Bu kapsamda ikinci 500 büyük firmada da benzer sonuçlara ulaşıldı. 2017'deki makro ekonomik göstergeler bu performansı teyit etti. Bununla birlikte, hükümet tarafından atılan adımlar, yapılan düzenlemeler sanayicimizi rahatlatmış ve üretim yapma şevkini artırdı. Firmalarımız üretimini yüzde 31 yükseltti. Firmalarımızın yumuşak karnı olarak niteleyeceğimiz finansman yükü, olumsuz başlıkların ilk sırasında yer

aldı. Faaliyet karının neredeyse yarısının finansman gideri olarak kaydedilmesi, borçluluk açısından risklerinin devam ediyor olması, sürdürülebilirlik adına soru işaretleri doğuruyor."

Engelleri kaldıralım

Sürdürülebilir yüksek katma değerli üretim adına, üretimin önündeki engellerin

kaldırılarak rakiplerle eşit şartlarda üretimin sağlanmasının en büyük arzuları olduğunu dile getiren Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar, sözlerine şöyle devam etti:

"Önümüzde engeller söz konusu. Örneğin, elektrik faturalarındaki yeni düzenleme, yüksek faiz, kurlardaki ani iniş-çıkış, ithalat bağımlılığı, ara eleman bulamama, dijitalleşememe, marka yaratamama, malımızı satın alacak yabancıların ülkemize olan algısı gibi konular, üretimi artırma ve yüksek teknoloji üretimine geçmenin önündeki engellerden sadece bazıları. Reel sektörümüz dinamik yapısıyla üreten Türkiye'nin yerli ve milli hedefinin en büyük güvencesidir. Sonuç itibarıyla bu ve benzeri konuların çözümü ile sürdürülebilirlik de garanti altına alınacak."

İSO İKİNCİ 500 BÜYÜKTEKİ EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI ÜYELERİ

İkinci 500 Büyük Sıra	Kuruluşlar	Üretimden Satışlar (Net - (TL))
10	Üniteks Tekstil ve Ticaret A.Ş.	305.777.092
23	Ve-Ge Hassas Kağıt ve Yapıştırıcı Bant San. ve Tic. A.Ş.	297.884.077
38	Sunel Ticaret T.A.Ş.	288.867.909
50	Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş.	282.133.210
76	BATIÇİM Batı Anadolu Çimento Sanayii A.Ş.	271.527.636
92	Roteks Tekstil İhracat San. ve Tic. A.Ş.	264.415.698
96	Kervan Gıda San. ve Tic. A.Ş.	260.922.724
120	Cam Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	253.602.158
124	ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş.	252.868.135
138	Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	249.137.152
166	Spot Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	236.794.018
173	Alkim Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	234.725.099
193	Ekoten Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	227.814.201
214	Ege Gübre Sanayi A.Ş.	221.087.887
215	Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	220.858.840
218	Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	220.779.845
226	Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	218.404.332
259	Bağ Yağları San. ve Tic. T.A.Ş.	207.276.298
272	Agrobest Grup Tarım İlaçları Tohumculuk İmalat İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	203.222.423
286	Özgörkey Gıda Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	201.150.823
296	-	-
299	Euro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	197.081.100
301	AKG Gazbeton İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	195.802.890
308	Osman Akça Tarım Ürünleri İthalat İhracat San. ve Tic. A.Ş.	193.365.630
322	Luna Elektrik Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	190.082.870
333	DB Tarımsal Enerji San. ve Tic. A.Ş.	186.441.076
335	Çimbeton Hazırbeton ve Prefabrik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	186.047.060
337	Pınar Su San. ve Tic. A.Ş.	185.464.596
342	Mayteks Örmeye San. ve Tic. A.Ş.	184.453.580
345	Egeplast Ege Plastik Tic. ve San. A.Ş.	183.268.299
348	Viking Kağıt ve Selüloz A.Ş.	182.559.621
355	Toyo Matbaa Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.	181.282.882
360	Barem Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	178.558.711
369	-	-
382	K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	172.489.483
390	Atik Metal San. ve Tic. A.Ş.	169.986.586
397	Ege Fren San. ve Tic. A.Ş.	168.405.926
401	Zümrüt Pazarlama İthalat ve İhracat Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.	168.001.664
425	Gürsüt Gıda San. ve Tic. A.Ş.	162.872.555
432	Katmerciler Araç Üstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	161.274.311
437	FG Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	160.694.817
448	Heper Metal Döküm San. ve Tic. A.Ş.	157.829.337
467	S.S. Tariş Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	153.384.107
472	Bareks Plastik Film Ekstrüzyon San. ve Tic. A.Ş.	152.957.751
495	Viking Temizlik ve Kozmetik Ürünleri Pazarlama San. Tic. A.Ş.	146.874.095

2017'den bugüne Türk Eximbank'taki yenilik ve gelişmeler

Adnan YILDIRIM
Türk Eximbank
Genel Müdürü
(2014-2015 Ekonomi
Bakan Yardımcısı)

40 yıla yaklaşan çalışma hayatımda şunu gördüm: İnsan yoğun tempo içinde çalışırken bazen durup yaptıklarını gözden geçirmeli. Yapılanlara bakıp hedefleri için kendinde güç toplamalı ya da özelleştireni yaparak daha iyi yapabileceği şeyleri sorgulamalı, hep daha iyisini başarmak amacıyla yoluna devam etmeli. Bu yazımda kısaca, 2017'den bugüne yenilik ve değişimlerin bol olduğu 18 aylık dönemde Türk Eximbank'taki çalışmalarımızı gözden geçireceğiz. Neleri başardık, Bankamıza neler kattık, ihracatçılarımıza daha iyi hizmet verebilmek için neler yaptık kısaca bunlardan bahsedeceğiz. 2017'de 39,3 milyar dolarlık toplam destekle Türkiye ihracatının yüzde 25'ini finanse eden bankamızın 2018'deki 46 milyar dolarlık hedefine ulaşma yolunda attığı adımları değerlendireceğiz.

Yapısal dönüşüm ve yeni teminat çeşitleri ile ihracatçılarımıza doğrudan kredi veren bir yapı kurduk.

Çalışma prensiplerimizde yenilik yaptık. Bankamızı tahsis, pazarlama ve operasyon birimleriyle yeniden yapılandırdık. Daha fonksiyonel iş bölümüyle işlemlerimizi hızlandırdık. Yeni teminat çeşitleriyle ihracatçılarımızın finansmana ulaşımını kolaylaştırdık.

Ihracatçımıza doğrudan kredi veren banka olduk. Sigorta ve garanti işlemleri yapan bankamızı garanti de veren bir banka haline getirdik.

Ihracatın önde gelen illerinde 2017 yılından bu yana 9 yeni şube ve 9 yeni irtibat bürosu açtık. Şube sayımızı toplamda 12'ye, irtibat bürosu sayımızı 11'e çıkararak ihracatçılarımıza yerinde hizmet veren bir yapı oluşturduk.

Kaynak yapımızı güçlendirdik, faiz oranlarımızı düşürdük.

2017 ve 2018 yılındaki yurt dışı fon temini çalışmalarımız verimli geçti. TCMB harici kaynaklarımız 10 milyar dolara ulaştı. Yeni fon kaynaklarımızın maliyetlerini geçmiş yıllara göre düşürdük. Kaynak maliyetlerimizdeki düşüşü hemen ihracatçılarımıza yansıtık. Böylece faizlerimizi 10'ar baz puan düşürerek (yüzde 20'ye varan oranlarda indirim) ihracatçılarımızın maliyetlerini düşürdük.

2017'de öz kaynağımızla finanse ettiğimiz kredileri sadece KOBİ'lere tahsis etme kararı aldık. Böylelikle KOBİ'lere özel 2,5 milyar TL kaynak oluşturduk. Hükümetimizin Ağustos 2017 ve Mayıs 2018'deki ilave sermaye desteği ile ödenmiş sermayemiz 6,35 milyar TL'ye yükseldi. İlave sermaye

Yapısal dönüşüm ve yeni teminat çeşitleri ile ihracatçılarımıza doğrudan kredi veren bir yapı kurduk. Dünyanın önde gelen ihracat destek kuruluşları ve bankalarıyla toplamda 21 anlaşma imzaladık. Daha az bürokrasi için dijital dönüşüm projelerini aşama aşama devreye alıyoruz.

artırımı ile ihracatçılarımıza daha fazla TL kredi vereceğiz.

Dünyada ve Türkiye'de daha etkin bir Eximbank

Dünyanın önde gelen ihracat destek kuruluşları ve bankalarıyla toplamda 21 anlaşma imzaladık. Asya ülkeleri arasındaki ticaretin artırılması için kurulmuş olan Asya Eximbankları Forumu'na tam üye olduk. İslam Ülkeleri İhracat Destek Kuruluşları Birliği olan Aman Union Genel Sekreterliğini 2 yılına devraldık.

Türkiye'nin dört bir yanında ihracatçılarımızla bir araya gelerek reel sektör bilgilendirme toplantıları ile Türk Eximbank programlarını ve yeni uygulamalarımızı tanıtmaya başladık. Ayrıca ihracatçılarımızın sorunlarını anında iletebileceği İhracat Destek Hizmetleri Merkezi'ni Ocak 2018 itibarıyla hizmete açtık. İhracatçılarımıza özel çözümler sunmaya başladık. Yeni uygulama ve ürünlerimizin ihtiyaca yönelik şekilde görüldüğü web sitemizi, yeni teknoloji ışığında ve kullanıcı dostu olacak şekilde yeniledik.

Yeni programlar ve uygulamalarla ihracat tam destek...

KOBİ tanımını genişleterek döviz kazandırıcı hizmetler sektöründeki KOBİ'lerin de daha düşük maliyetli

kredilere erişmelerini sağladık. Döviz kredilerinde kredinin ihracatçılarımızın istediği döviz cinsinden kullanma seçeneği ile kurdan kaynaklı zararın önüne geçtik.

İhracatçılarımızın talebi doğrultusunda işletme sermayesi kredilerinde vadeyi 5 yıla çıkardık. Daha uzun vadelerle ihracatçımıza nefes verdik. Ayrıca İşletme Sermayesi Garanti Programı ile 200 milyon dolarlık krediye garanti vereceğiz. İhracatçılarımızın teminat sorunlarına çözüm üretiyoruz. Bunlara ilaveten Dünya Bankası'na bağlı MIGA ile yapılan anlaşma sonucu sağlanan 550 milyon dolar kredi paketi ile 10 yıl vadeli yatırım ve işletme sermayesi kredisi olanağı sunuyoruz. Çalışmalarımızda turizmi de unutmadık. 2017 yılında turizme desteğimizi yüzde 83 artırdık. 2018'de TÜRSAB üyesi seyahat acentelerine 300 milyon TL kaynak ayırdık.

Kur ve faiz riskine karşı yeni

ürünlerimizi uygulamaya aldık. İhracatçılarımızın kur risklerine karşı opsiyon işlemlerine forward işlemlerini de ekledik. Bu işlemleri kar amacı gütmeyen yapıyoruz. Faiz riskine karşı ise faiz swapı işlemlerini başlattık. ABD Doları, Euro ve yoğun işlem gören diğer para birimlerindeki değişken-sabit faiz swapı işlemi ile ihracatçılarımızın faizden kaynaklı sorunlarına çözüm sunuyoruz.

Daha az bürokrasi için dijital dönüşüm projelerini aşama aşama devreye alıyoruz.

Dijital dönüşüm projeleriyle daha az bürokrasi hedefiyle çalışıyoruz. Bu kapsamda önce e-teminat mektubu uygulamasını devreye aldık. Ardından e-bono uygulamasına başladık. Yılsonuna kadar tamamlayacağımız elektronik taahhüt kapatma projesini de hızlandırdık. Bu projelerimizle bürokrasiyi daha da azaltacağız.

Konkordato sürecinde 'uzlaşma' önerisi

Ege Bölgesi Sanayi Odası Endüstri İlişkileri Çalışma Grubu tarafından düzenlenen "Mali durumu bozulan şirketlerin kurtarılması ve konkordato bilgilendirme toplantısı"nda konkordato ilan eden şirketin tedarikçilerinin de göz önüne alınarak karar verilmesi gerektiği ifade edildi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, mali durumu bozulan şirketlerin kurtarılması ve konkordato hakkında sanayicilere yönelik bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirdi. EBSO Endüstri ilişkileri Çalışma Grubu tarafından düzenlenen toplantıda, şirketlerde mali durumun bozulması ve hukuki sonuçları, şirket kurtarma, yeniden yapılandırma ve konkordato, konkordatonun hazırlanmasında finansal tablolar ile banka borçlarına yansımaları, görüşmeler, mahkeme uygulamaları konuları ayrıntılıyla tartışıldı.

EBSO Yönetim Kurulu Üyesi ve Endüstri İlişkileri Çalışma Grubu Başkanı Ateş İlyas Demirkalkan, mahkeme başkanlarının da katıldığı toplantının açılış konuşmasında, 10 yıldan fazla bir süredir mali durumu bozulan ve borca batık hale gelen şirketlerin başvurduğu iflasın ertelenmesi davalarında, şirketlerin iflas ettiklerini, ancak malvarlıklarının korunması halinde ticari faaliyetlerine devam etmekte alacaklılarına ödeme yaparak şirketlerinin borca batık olmaktan çıkabileceklerini beyan ettiklerini hatırlattı. Demirkalkan, "Mahkeme yoluyla sağlanan hukuki koruma sayesinde bazı firmalar gerçekten de bozulan mali durumlarını

düzelterek bu durumdan kurtulup bir ekonomik değer olarak ticari faaliyetlerine devam etmişlerdir" dedi.

Yeni hukuki düzenleme

15 Temmuz 2016 tarihindeki darbe teşebbüsü sonrasında ilan edilen Olağanüstü Hal şartlarında çıkarılan KHK ile OHAL süresi boyunca iflas ertelenmesi talepli dava açılması yolunun yasaklandığını hatırlatan Demirkalkan, "Geçen süreç sonrasında, 7101 sayılı "İcra iflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" çerçevesinde yeni bir hukuki düzenleme yapılmıştır. 15 Mart 2018 tarih ve 30361 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren bu düzenleme ile mali durumu bozulan şirketler için, yeni hali ile konkordato yoluna başvurulması yolu açılmıştır" diye konuştu.

Domino etkisi

Prof. Dr. Oğuz Atalay, şirket kurtarma, yeniden yapılandırma ve konkordato üzerine yaptığı sunumda, "İşletme kurtarıldığı zaman domino etkisi yaratıyor. Eğer bir şirket iflas ediyorsa bu işletmelere mal veren şirketlerin de mali yapısı bozuluyor. O yüzden işletmeye destek veren şirketleri

de düşünmek gerekiyor. Birini kurtaracağız diye bu şirketlerin hepsini batıracak mıyız? Buna iyi bakmamız gerekiyor. Şirket kurtarmak kötü bir şey değildir. Şirket kurtarmak, ülkenin ekonomisinin gereksinimi olduğu şartlarda gereklidir. Ülkenin kaynaklarının heba olmasına engel olmaktır” dedi.

Süreç uzlaşmaya yönelik kullanılmalı

Doç. Dr. Can Göksoy da, şirketlerde mali durum bozulmasının hukuki sonuçlarını teknik boyutlarıyla anlatarak konkordatonun, iflas ertelemenin alternatifi olarak sunulan bir müessese olduğunu ve konkordato süreçlerinin borçlu şirketler tarafından özellikle finans kurumlarıyla anlaşmak, uzlaşmak konusunda iyi, olumlu kullanılması gerektiğini söyledi. Göksoy, “Aksi takdirde, bu süreçler vakit kaybindan öteye geçmeyecektir” dedi.

Yeni uygulamada şirketlerin genellikle borç ertelemesi istediğini hatırlatan Doç. Dr. Göksoy, “Zamana oynamak, ötelemek sorunu çözmeyecektir. Belirli bir süreye kadar öteleyebilirsiniz. Zaten bu süreçler bittiğinde bankalar icra işlemlerini yapabilecekleri için hüsrana sonuçlanma ihtimali çok yüksek. Bu konuda hukukçuların da doğru bilgi vermesi gerekiyor. Konkordato başvurusu yaparken uzun vadeli düşünmek lazım. Çünkü önünüzdeki süreçler engebeli olacak” diye konuştu. Finansal tabloların önemine dikkat çeken SMMM Necmi Çillidağ, sadece borçlu şirket için değil alacaklı şirketlerin haklarının korunması ve alacaklarının tahsili için de konkordato sürecinin iyi yönetilmesi gerektiğini vurguladı.

Avukat Tayfun Ozankaya ise, konkordato için yapılan yasal düzenleme ile uygulama arasındaki farklara işaret ederken, “Şirketlerin nereye doğru gittiği bilançolarından ortaya çıkıyor. Sözleşmelerinizi iyi yapın, işler iyiye giderken abartılı kredi anlaşmalarından kaçınin.

İmar Barışı'na EBSO desteği

Ege Bölgesi Sanayi Odası, üyelerinin İmar Barışı kapsamındaki sorularını cevaplandırmak ve Yapı Kayıt Belgesi başvurularını yönlendirmek üzere Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne destek vererek danışma masası oluşturdu.

18 Mayıs 2018 tarih ve 30425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu'na eklenen geçici 16'ncı maddesi kapsamında, ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılara Yapı Kayıt Belgesi verilmesi için 31 Ekim 2018 tarihine kadar T.C Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na başvuru yapılabilecek.

Ege Bölgesi Sanayi Odası, üyelerinin ilk elden bilgi alıp Yapı Kayıt Belgesi başvuru aşamalarını daha hızlı ve sorunsuz gerçekleştirebilmeleri amacıyla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü işbirliğinde danışma masası oluşturdu. Ege Bölgesi Sanayi Odası hizmet binasının giriş katındaki birimde Çevre ve Şehircilik İzmir İl Müdürlüğü uzmanları 16-20 Temmuz günleri arasında saat 13.00'dan 17.00'a kadar sanayicilerin İmar Barışı'na yönelik sorularını cevaplandırıp Yapı Kayıt Belgesi başvuru aşamaları hakkında bilgi verdi.

İzmir'de 200 bin başvuru

Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un İmar Barışı düzenlemesine ilişkin paylaştığı son verilere göre, 8 Haziran'dan bugüne kadar toplamda 2 milyon 614 bin 570 başvuru yapılan imar barışından ekonomiye 659 milyon 506 bin 741 lira kaynak kazandırıldı. Mülkiyet sorununu ortadan kaldıran İmar Barışı'na İzmir'deki başvuruların Temmuz ayının son haftası itibarıyla 200 bine yaklaştığı öğrenildi. 2017 Ekim ayında çıkarılan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği ile yetkilerin pek çoğunun belediyelere bırakıldığı hatırlatılırken, belediyelerin önündeki mülkiyet sorunu engelinin de kalktığı ve Türkiye'deki konutların yüzde 85'inin dönüşümüne yönelik çalışmaların hız kazanacağı ifade ediliyor.

Büyük alacaklılarla protokol yapın. Devlet de şirketlerin iflası durumunda herkesten belli oranda alacak-

larından feragat etmesini isterken kendisi de alacağından aynı oranda vazgeçmeli” önerilerinde bulundu.

Kağıt ve basım sanayicilerinin eğitim işbirliği

Ege Bölgesi Sanayi Odası çatısı altında bulunan kağıt ile basım sanayicileri, üniversite ve sanayi işbirliğindeki ortak çabalarını mesleki eğitimde de pekiştirdi. Her iki meslek komitesine üye sanayicilerinin katılımıyla gerçekleştirilen baskı ve renk teknolojileri seminerinde teknolojiye son gelişmeler ayrıntılarıyla aktarıldı.

EBSO 22. Grup Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi Meslek Komitesi ile 23. Grup Basım Yayım Sanayi

Meslek Komitesi, ortaklaşa karar alarak Baskı ve Renk Teknolojileri Semineri gerçekleştirdi. Marmara Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu Basım Teknolojileri Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Efe Gençoğlu, baskı ve ambalaj sektörünün İzmir ve Ege'de hızlı büyüdüğüne işaret ederken, "Buna bağlı olarak ihracat artışı, gelişen teknoloji, baskı hassasiyeti, analiz, ölçüm ve istenilen kalite standartlarının yükselmesi nedeniyle de renk

yönetimi, baskı hassasiyeti, analiz, ölçüm ve değişen standartların uygulanması büyük önem taşıyor" değerlendirmesini yaptı.

Üniversite ve özel sektör işbirliğine açık olduklarını belirten Prof. Dr. Gençoğlu, her iki meslek komitesine mensup sanayicilere; ışık, renk yönetim sistemi, ölçme ve standartlar, ofset ve flekso baskı sistemi, Almanya ile İsviçre'nin dünyada kabul edilen baskı ve medya teknolojileri standartları sunumlarıyla kağıt, mü-

rekkep ve baskı teknolojilerindeki gelişmelerle yeni ufuklar açtı.

Denge, kalibrasyon, standardizasyon

Baskı, kağıt cinsi ve tramin renk evrenini etkilediğini söyleyen Prof. Dr. Gençoğlu, "Amacımız orijinal baskının aynı olmasını sağlamak. Baskı kalibrasyonu ve standardizasyon renk yönetiminin en can alıcı noktasıdır. Baskı sonuna kadar renk güvenliği için cihazların renk evreni belirlenip bunlar arasındaki geçişler doğru yapılmalı. Kamera, bilgisayar ve baskı makinası için Uluslararası Renk Konsorsiyumu tarafından oluşturulan formata göre renk profili hazırlanmalı. Standartlara uyarsanız, cihazlarınızı kalibre ederseniz renk yönetimi sistemi de iyi çalışır" dedi.

Prof. Dr. Gençoğlu, hem insan sağlığı hem de baskıda kullanılan kimyasalların arzu edilen sonucu vermesi için baskı ortamının yüzde 50 nem ve 21 derece sıcaklıkta olması gerektiğini vurgularken, "Hazne suyu sertlik ve pH dengesi, suyun yüzey gerilimi ile su ve mürekkep dengesi baskı makinesinin nemlendirme ünitesi, kağıt, kalıp ve mürekkeple uyumlu olmalı" diye konuştu.

Sektörel eğitimler sürecektir

EBSO Meclis Üyesi Ferit Kora, kağıt ve basım sanayicileri olarak üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi kapsamında Ege Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet Budak'ı ziyaret ettiklerini hatırlatırken, teknolojideki gelişmelerin sanayiye ak-

tarılması, sektörlere nitelikli eleman kazandırılarak katma değeri yüksek üretim gerçekleştirilmesi çabalarının devamı olarak mesleki eğitimlere de ağırlık verdiklerini söyledi. Kağıt ve Kağıt Ürünleri Sanayi Meslek Komitesi ile Grup Basım Yayım Sanayi Meslek Komitesi'ne mensup üyelerin gündeme getirdikleri konuların takipçisi olacaklarını bildiren Kora, "İşbirliği ile yaratılan sinerji, sektörün sorunlarının çözümüne, teknolojik gelişmelere, şirketlere, İzmir, Ege ve Türkiye ekonomisine önemli katkılar sağlayacak. Mesleki eğitim kapsamında ilk seminerimizi renk ve baskı sistemleri konularında gerçekleştiriyoruz. Sektörden gelen talepler doğrultusunda farklı konulardaki eğitimlerimize devam edeceğiz" dedi.

İklimlendirme Meslek Komitesi'nden eski başkan Altinküp'e plaket

Ege Bölgesi Sanayi Odası İklimlendirme Sanayi Meslek Komitesi, geçmiş dönem başkanı Tayfur Altinküp'e görev süresi içinde sektörün gelişimine yaptığı katkılar dolayısıyla teşekkür plaketi verdi.

EBSO İklimlendirme Sanayi Meslek Komitesi, Haziran ayı toplantısını Mustafa Turan Muşkara başkanlığında Metin Akdaş, Cengiz Ünerdem, Gürkan Akçay ve Güray Torun'un katılımlarıyla gerçekleştirdi.

İzmir'de sanayinin ve iklimlendirme sektörünün gelişmesi için yapılması gerekenler, hedefler, beklentiler ve makro projelerin gündemi oluşturduğu toplantıda, sektöre yönelik uluslararası katılımlı ihtisas fuarı düzenlenmesi konusu da görüşe açıldı. Isıtma, soğutma, klima, pompa, vana, yalıtım, havalandırma, enerji verimliliği ile mekanik tesisat sektörlerinde üretim yapan firmaların dünyada tanınırlığının ve ihracat olanaklarının artırılması amacıyla düzenlenecek fuar konusunda fikir birliği oluşması amacıyla EBSO ile İZTO'daki ilgili meslek komiteleri, Makina Mühendisleri Odası İzmir

Şubesi ve Ege Soğutma Sanayicileri ve İşadamları Derneği temsilcileriyle ortak toplantı düzenlenmesi kararlaştırıldı.

Toplantıda, görev süresi boyunca gerek iş sağlığı ve güvenliği ilgili girişimler gerekse ihalelerle yerli malının tercih edilmesine yönelik çabalarından dolayı geçmiş dönem komite başkanı Tayfur Altinküp'e, Komite Başkanı Mustafa Turan Muşkara tarafından teşekkür plaketi verildi. EBSO Yönetim Kurulu Üyesi Metin Akdaş da, Altinküp'ün çalışmalarının sektöre her zaman ışık tutacağını ifade etti.

İş hukukunda ibra sözleşmeleri ve geçerlilik şartları

Av. Murat ULUSU
Hukuk Danışmanı

Genel olarak ibra, taraflar arasındaki borcun özel bir sona erme sebebi olup, alacaklının alacak hakkından vazgeçmesini ve bu surette borçlunun borcundan kurtulmasını sağlayan bir sözleşme olarak tanımlanabilir. İş Hukuku alanında ise iş sözleşmesinin sona ermesinin üzerine işçilere imzalatılan “ibra senedi”, “ibra belgesi”, “ibraname”, “ibra kağıdı” gibi isimler altında çok yoğun olarak uygulama alanı bulmaktadır. İş hukukunun aktörlerinin işveren ve işçi olduğu nazara alındığında bu kapsamda ibra; “genellikle işçinin borçlu durumdaki işverene karşı işçilik alacağının kalmadığını gösteren bir belge niteliindedir.”

Hukukumuzda evvelde yasada düzenlenmemiş ve işbu ibra sözleşmelerinin geçerliliği, hüküm ve sonuçları Yargıtay içtihatları çerçevesinde şekillenmekte idi. Nitekim 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu ile ibra sözleşmeleri hukuki zemine oturtulmuş ve anılı kanunun 420. Maddesiyle yasal dayanağa kavuşmuştur. İşbu maddede açıkça;

Madde - 420

“Hizmet sözleşmelerine sadece işçi aleyhine konulan ceza koşulu geçersizdir.

İşçinin işverenden alacağına ilişkin ibra sözleşmesinin yazılı olması, ibra tarihi itibarıyla sözleşmenin sona ermesinden başlayarak en az bir aylık sürenin geçmiş bulunması, ibra konusu alacağın türünün ve miktarının açıkça belirtilmesi, ödemenin hak tutarına nazaran noksansız ve banka aracılığıyla yapılması şarttır. Bu unsurları taşımayan ibra sözleşmeleri veya ibraname kesin olarak hükümsüzdür.

Hakkın gerçek tutarda ödendiğini ihtiva etmeyen ibra sözleşmeleri veya ibra beyanını muhtevi diğer ödeme belgeleri, içerdikleri miktarla

sınırlı olarak makbuz hükmündedir. Bu hâlde dahi, ödemelerin banka aracılığıyla yapılmış olması zorunludur.

İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri, destekten yoksun kalanlar ile işçinin diğer yakınlarının isteyebilecekleri dâhil, hizmet sözleşmesinden doğan bütün tazminat alacaklarına da uygulanır.” ifadelerine yer verilmiştir.

Dolayısıyla kanunun açık düzenlemesi gereği ibranamenin 01.07.2012 tarihinden sonraki dönem için geçerli olabilmesi için Borçlar Kanununun 420/2. maddesindeki koşulları eksiksiz ihtiva etmesi gerekmektedir.

Bahse konu maddeye göre iş hukukundaki ibra sözleşmesinin koşullarını şu şekilde sıralayabilmek mümkündür;

1- Alacak “iş ilişkisinden” doğmuş olmalıdır.

420. maddenin son fıkrasında belirtildiği üzere alacaklı ile borçlu arasında iş sözleşmesinden ya da iş kazasından doğan bir alacak bulunmalıdır. Buna göre; iş sözleşmesinin devamı sırasında hak edilen ücret alacakları (fazla mesai, hafta tatili, genel tatil ücreti, ikramiye vb. gibi) Feshe bağlı alacaklar (kıdem-ihbar tazminatı, yıllık izin ücreti), iş kazasından dolayı sigortalı veya destekten yoksun kalanların açtığı maddi-manevi tazminat alacakları, İş sözleşmesinden doğan diğer işçi alacakları (bunun içerisinde işe iade

Bilgisayar veya daktilo ile hazırlanan ancak, işçinin adı soya-dı, ücret miktarı, ibraname tarihi gibi kısımların sonradan el yazısı ile doldurulmak üzere boş bırakıldığı ibraname örnekleri kesinlikle kullanılmamalıdır. Matbu ibranameler Yargıtay’ca geçersiz kabul edilmektedir.

davası sonucunda doğan tazminat ödemeleri) da ibra sözleşmesine konu edilebilecektir.

2- İşverenin ödemekle yükümlü olduğu işçi alacaklarına ilişkin düzenlenecek olan ibranamenin yazılı olması ve ibra konusu alacağın türünün ve miktarının açıkça belirtilmesi şarttır.

İşbu hükme göre işçinin işverenden alacağını ibra etmesi için yazılı sözleşme yapılması geçerlilik şartı iken, işverenin işçiden alacağına yönelik ibranamede yazılı şekil şartı zorunluluğu bulunmamaktadır. Ve ayrıca işçinin korunmasını amacı ile yazılı sözleşmede hangi işçi alacaklarının ibra edildiği teker teker belirtilecek ve her birinin miktarı açıkça gösterilecektir. Aksi takdirde ibraname geçersiz sayılacaktır. Açıklık getirmek gerekirse; ibraname ile ibra edilen fazla çalışma ücretleri, yıllık ücretli izin, ihbar tazminatı, kıdem tazminatı gibi işçi alacaklarının nitelikleri ve miktarları ayrı ayrı, açık ve anlaşılır bir biçimde tereddüde mahal vermeyecek şekilde ibraname içeriğinde madde madde belirtilmelidir. **“Hiçbir alacağım kalmamıştır.”** gibi genel ifade içeren ibranamelere geçerlilik tanınmamaktadır. Aksi halde yerleşmiş Yargıtay içtihatlarına göre makbuz olarak kabul edilmektedir. Ayrıca ibraname içeriğinde çalışma süreleri belirtilmeli ve işçiye verilen para ile ölçülebilir sosyal haklar da düzenlenmelidir.

3- İbra tarihi itibari ile sözleşmenin sona ermesinden başlayarak en az 1 aylık sürenin geçmiş olması gerekmektedir.

Dolayısıyla her ne sebeple olursa olsun iş akdi sona ermeden ibraname düzenlenemez, düzenlenen ibranameler ise geçersizdir. Yargıtay’ın kabul ettiği görüşe göre işçinin işe girerken bilerek yahut bilmeyerek peşinen

ibraname imzalaması durumunda ya da iş ilişkisinin devamı süresi içerisinde imzalanan ibranamenin hukuki değeri yoktur. İşçinin iradesinin ibra sözleşmesi yapma yönünde olduğuna varılabilmesi için işveren baskısından kurtulması gerekli olduğu yönündedir.

4- Ödemenin hak tutarına nazaran noksansız ve banka aracılığı ile yapılması şarttır.

Yukarıda sayılan hususlar işçi ile işveren arasında düzenlenen ibranameler bakımından kanunun aradığı temel geçerlilik şartları olmakla beraber, uyumsuzluğun mahkemelere intikal etmesi durumunda Yargıtay’ın da yerleşmiş işçi lehine yorum ve ibranamelerin dar yorumlanması gerektiğine yönelik içtihatları, ibranamenin işçinin iradesi doğrultusunda imza altına alındığına karine teşkil edebilmesi için işbu koşullara ilaveten şu hususlara da dikkat edilmelidir;

- İbraname metni ile ilgililerin imzaları arasında fazla boşluk bırakılmamalıdır.

- Tarih kısmı boş bırakılmamalıdır. (Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, kökleşmiş içtihatlarında ibranamede tarih bulunmaması durumunda ibranamenin geçersiz sayılması kanaatindedir.)

- Aynı metin içinde farklı renkte kalemlerle yazılmış bilgilere yer verilmemelidir.

- Bilgisayar veya daktilo ile hazırlanan ancak, işçinin adı soyadı, ücret miktarı, ibraname tarihi gibi kısımların sonradan el yazısı ile doldurulmak üzere boş bırakıldığı ibraname örnekleri kesinlikle kullanılmamalıdır. Matbu ibranameler Yargıtay’ca geçersiz kabul edilmektedir. Yargıtay verdiği bir Karar ile “ibranamenin matbu olarak düzenlenip, bırakılan boşlukların sonradan doldurulduğu, dinlenen ve ibranamede imzası bulunan tanığında da ifadesinin bu yönde olduğu, ibranamenin önceden alındığı belirtilerek ibranamenin geçersiz olduğunu” karar altına almıştır.

- İşveren tarafından düzenlenen ibraname işçinin imzasını taşımamalıdır.

- İbranamede işverenin adı soyadı, adresi bulunmalıdır.

Neticeten TBK 420/2 deki şartlar ile tanzim edilen bir ibra sözleşmesi işçinin işverenden herhangi bir işçi alacağı olmadığına karine teşkil edecek olup, işvereni işçilik alacakları bakımından ibra etmiş bir işçinin daha sonra ikame edeceği davada anılı hususları ihtiva etmesi halinde işçi aleyhine delil teşkil edebilecektir.

Esen'den Meclis temennileri

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Salih Esen, Açılış ve Başkanlık Sunuşlarında, oldukça çekişmeli ve hareketli bir seçim sürecini tamamladığımızı ve bugün yeni bir Türkiye'ye uyandığımızı, Cumhuriyet tarihimizde ilk defa yeni bir yönetim sistemine bugün itibarıyla geçmiş bulunduğumuzu, öncelikle bu yeni sistemin ve dönemin ülkemiz için hayırlı olmasını dilediğini, yeni dönemin ilk Başkanı unvanını alacak olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı da bu vesileyle tebrik ettiğini belirtti.

Ekonomiye odaklanma zamanı

Esen, yeni dönemden ve yeni kurulacak hükümetten öncelikli beklentilerinin, Cumhuriyetimizin kazanımlarını koruyarak ivedilikle ekonomiye odaklanılmasını sağlamak olduğunu, bu yöndeki taleplerinin ilgili mercilerde her zaman dile getirdiklerini, ekonominin siyasetin gölgesinde kalmaması gerektiğini her platformda vurguladıklarını, ne yazık ki gerek içinde bulunduğumuz bölgedeki jeopolitik

gelişmeler, gerekse ulusal ölçekteki siyasi rekabet ve birbiri ardına gerçekleşen seçimlerin ekonominin uzun zamandır ikinci planda kalmasına sebep olduğunu belirtti. Bugün geldiğimiz nokta itibarıyla döviz kurlarındaki artış, gerileyen yabancı sermaye yatırımları, artan cari açık, işsizlik ve yüksek enflasyon gibi ciddi olumsuzluklarla karşı karşıya olduğumuzu, dövizin yapmış olduğu volatilitiyi herkesin yaşadığını, seçim döneminin de bitmiş olması sebebiyle artık bu volatilitelerin mutlaka önüne geçilmesi gerektiğini, bugüne kadar çok sayıda ekonomi paketinin açıklandığını art arda da birçok destekler sağlandığını, her birinin de özenle takipçisi olduklarını, şimdi yeni dönemin başlaması itibarıyla vaat edilen ekonomik hedeflere odaklanılması ve olumsuzluklarla kalıcı olarak mücadele edilmesi gerektiğini, katma değerli üretimin ve teknoloji ihracatının yeni dönemdeki öncelikli ekonomik hedeflerimiz arasında olmasını temenni ettiklerini belirterek, seçilen İzmirli vekillerimizi tebrik etti ve İzmir'in konularına sahip çıkmalarını diledi.

EBSO Meclis Başkanı Salih Esen, yeni hükümetin öncelikle Cumhuriyetimizin kazanımlarını koruyarak ivedilikle ekonomiye odaklanılması gerektiğini söyledi.

EBSO Meclis Başkanı Esen, sürdürülebilir ekonomik büyüme ve kalkınmayı ancak güçlü bir toplum anlayışıyla, birlik ve beraberlikle sağlayabileceğimizi, ne yazık ki kutuplaşmanın uzun zamandır yüzleştiğimiz ve giderek derinleşmiş bir sorun olduğunu, atalarımızın birlik beraberlik anlayışıyla mücadele ederek kurduğu ve bizlere emanet ettiği Cumhuriyet döneminden bu noktaya gelmiş olmamızın düşündürücü ve üzücü olduğunu, bu birlik ve beraberliği tekrar inşa edemediğimiz sürece ekonomik güç elde etmemizin de hayal olacağını belirtti.

Can dostlarımızı koruyalım

Güçlü toplum olma yolundaki bir diğer engelimizin de savunmasız canlılara yapılan saldırı girişimleri olduğunu söyleyen Esen, yeni dönemde bize yakışmayan görüntülere de son verilmesini diledi. Bunca çağrıya rağmen kadına şiddet, hayvanlara eziyet, çocuk istismarcılığı gibi olayların önüne geçilemediğini, son yaşanan örnekte olduğu gibi bir insan evladının savunmasız bir canlıya vahşice zarar verecek kadar kötüleşmiş olmasını gerçekten anlamakta zorlandığını, bu suçlara ilişkin ceza ve yaptırımların artırılmasını ve caydırıcı önlemler alınmasını her zaman dile getirdiklerini ve getirmeye devam edeceklerini belirtti. Ancak olayın sosyolojik açıdan da kapsamlı biçimde ele

alınması, sorunun kaynağında aranıp bulunması gerektiğini, bunun bizi yine tüm alanlarda olduğu gibi eğitim sistemine götürdüğünü, çocuklarımızın küçük yaşlardan itibaren doğa ve insan sevgisiyle yetiştirilmesi bir eğitim politikası olarak ele alınması gerektiğini, toplumun gelişmişliğinin, ekonomideki göstergelerle değil sahip olduğu insani ve ahlaki değerlerle ölçüldüğünün unutulmaması gerektiğini ifade etti.

EBSO üyeleri devler arasında

Her yıl olduğu gibi 25 Mayıs 2018 tarihinde açıklanan Odamızın 100 büyük sanayi kuruluşu çalışmasının ardından İstanbul Sanayi Odası'nın 500 büyük sanayi kuruluşu ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin ilk 1000 ihracatçı firma çalışmalarının açıklandığını hatırlatan Esen, bu yıl 500 büyük sanayi kuruluşu çalışmasında 62 firmamızın yer aldığını, ayrıca ilk 1000 ihracatçı firma içinde ise 49'u üyemiz olan 66 İzmirli firmanın bulunduğunu, içinden geçtiğimiz zorlu dönemde bu önemli çalışmalarda listeye girmeye hak kazanarak bölge ve ülke ekonomimize katkı sağlamaya devam eden tüm firmalarımızı kutladığını belirtti.

Salih Esen, İstanbul Sanayi Odası'nın açıklamış olduğu ilk 500 firmanın arasında kendi firmasının da yer aldığını, bazı arkadaşlarının sizi İstanbul Sanayi Odası'nın

listesinde görüyoruz, ama Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın listesinde neden yoksunuz? şeklinde soru yönelttiğini, EBSO'nun ilk 100 büyük firma değerlendirmesinde sadece ve sadece Ege Bölgesi'nde bulunan firmaların değerlerinin dikkate alındığını, Ege Bölgesi dışında sahip olunan fabrikanın satış değerlerinin dikkate alınmadığını, şayet EBSO 100 Büyük Firması'na müracaat etmiş olsaydı kendisinin Adana'daki fabrikasının satış değerlerinin dikkate alınmayacağını, başka firmaların da bu konuda mustarip olduğunu, sırf bu nedenle Ege Bölgesi'ndeki yapılmış olan bu değerlendirmeye katılmadıklarını, neden böyle yapıldığını bilemediğini, konuyu sırası gelmesi nedeniyle bir kez daha dile getirmek istediğini belirtti.

EBSO Ailesi

EBSO Meclis Başkanı Esen, Yönetim Kurulu Üyesi Ateş Demirkalkan'ı, kızının dünya evine girmiş olmasından dolayı tebrik ederek, genç çifte mutluluklar diledi.

Meclis üyemiz Feyyaz Ünal'ın, Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri İhracatçı Birliği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı'na seçildiğini belirterek, Ünal'ı tebrik etti ve görevinde başarılar diledi.

Meclis toplantısı öncesinde Meclis üyelerimize dağıtılan, İzmir'imizi en güzel şekilde anlatan "İzmir Kolonyaları" için Meclis Üyesi Enver Olgunsoy'a teşekkür etti.

Dönmez: İzmir teknoloji ile sıçrama yapacak

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili Muhsin Dönmez, meclis toplantısındaki konuşmasına İstanbul Sanayi Odası'nın ilk 500 firma çalışması içerisinde yer alması nedeniyle Meclis Başkanı Esen'i ve listede yer alan diğer firmaları tebrik ederek başladı. Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekiliği seçimlerinin 24 Haziran Pazar günü gerçekleştiğini, yüzde 87.5 gibi çok yüksek bir katılım oranı ile seçime gidilmesinin, halkımızın demokrasiye olan inancı açısından önemli olduğunu söyleyen Dönmez, seçim öncesinde ve sonrasında da her zaman ülkemiz adına hayırlı olanı dilediklerini, seçim sonucuna göre Cumhurbaşkanımız Erdoğan'ın yeni dönemin ilk Başkanı olduğunu ifadeyle, başarılarının devamını dilediğini, zira önümüzde çözüm bekleyen çok konu olduğunu vurguladı.

Muhsin Dönmez, İzmir'e hizmet için talip olan vekilleri de tebrik ederek, İzmir'in konularını Ankara'da çözmeye gayreti sergilemelerini beklediklerini, çünkü İzmir'in çok önemli bir süreçten geçtiğini, en önemlisinin teknoloji üssü konusu olduğunu belirtti. Bilindiği üzere Başbakan Binali Yıldırım'ın katılımı ile 13 Haziran'da İzmir Teknoloji Üssü İmza Töreni'nin gerçekleştirildiğini, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü'nün "Sadece Urla'daki bölgeyi değil, İzmir'i büyük teknoloji üssü yapmak istiyoruz" ifadelerinin çok önemli olduğunu söyledi. Dünya çapında gerçekleştirilecek üs ile ekonomiye 25 milyar TL katkı, 40 bin çalışan, 800'e yakın şirket, 1.5 milyar TL'lik yatırım ilk etapta belki sadece İzmir'de sıçrama yaratacak olsa da devamında ülke genelinde önemli bir sinerji yaratmasını

ümit ettiğini, o nedenle de, akıl ve bilimi temel alarak “Teknoloji Üs” projelerini nitelikli, üretken bir yapı içinde kurgulayarak ülke geneline yaygınlaştırmamız gerektiğini, çünkü bunun bir ülke meselesi olduğunu belirtti.

Bir diğer proje aşamasındaki konu Mega OSB’lerin yeni yüzyılın, yeni teknolojilerin OSB’leri konusundaki önerileri her fırsatta dile getirdiklerini hatırlatan Dönmez, 5 Mega OSB arasına İzmir’in alınması düşüncesinin kağıt üstünde kalmadan hayata geçirilmesini ümit ettiklerini belirtti.

Yerli üretim desteklenmeli

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Dönmez, yılın açıklanan ilk büyüme verisine göre yüzde 7.4 büyüdüğümüzü, ABD’nin yüzde 2.2, Almanya’nın yüzde 2.3, Çin’in yüzde 6.8, Hindistan’ın yüzde 7.7 büyüdüğünü, rakamsal düzeyde çok başarılı bir büyüme gerçekleştirmiş görünsek de bazılarının bu büyümeye hormonlu, bazılarının kalitesiz, bazılarının büyüme büyümedir dediğini söyledi.

Üretim kalemi açısından ilk 5 katkı listelendiğinde, en fazla katkının hizmetler sektöründen geldiğini, bunu sanayi ve imalat

sanayinin izlediğini ki sürdürülebilir büyüme için imalat sanayinin katkısının çok önemli olduğunu belirtti. Dönmez, harcamalar kalemine bakıldığında hane halkı tüketiminin öne çıktığını, bunu gayrisafi sabit sermaye yani yatırımların izlediğini, ne yazık ki ihracat binde 5 katkıda kalırken, ithalatın eksi katkısının yüzde 5 gibi oldukça yüksek bir oranda bulunduğunu belirtti. Üretim büyümede etkili gibi görünse de, aslında üretimde kullandığımız ithal girdiler dikkate alındığında büyümedeki sorunun da çok net gözlendiğini, bu noktada, KOSGEB tarafından yerli makine alan KOBİ’ye faizsiz kredi desteği vermesinin çok doğru bir adım olduğunu vurguladı.

Muhsin Dönmez, içinde bulunduğumuz dönemde yatırım yapmasak da uluslararası doğrudan yatırımları ülkeye çekebilmede 180 ülke içerisinde 27’nci sırada bulunduğumuzu, çok kötü bir sıralamada yer almadığımızı ancak Polonya, Macaristan ve Çekoslovakya’nın AB avantajını kullanarak çok ciddi yatırım çektiğimizi, bu bağlamda bizim yabancı yatırımcıların istediği hukuksa hukuk, teşvikse teşvik, kolaylıksa kolaylıkları sağlamamız

gerektiğini söyledi.

Artık, seçimi geride bıraktığımızı, belirsizliklerin sona erdiğini, önümüze bakmak, yeniden, 2002-2007 döneminde olduğu gibi reformlara odaklanmak zorunda olduğumuzu ifade eden Dönmez, diğer yandan konut artışları ve satışlardaki durgunluğun son aylarda sıkça konuşulan konular arasında yer aldığını, inşaat açısından bakıldığında konut fiyat endeksinin, son zamanların en yüksek oranına ulaştığını, piyasada gözlenen mevcut durgunluğun inşaat sektörüne de yansıtıldığını ifade etti.

Küresel ekonomide sorunlar çoğalıyor

Dünya geneline baktıklarında; FED’in beklenen faiz artırımını yapması ve daha şahin bir tavır takınması, Avrupa Merkez Bankası’nın, tahvil alım programını Aralık ayında sonlandıracağını belirtmesi, ABD Başkanı Trump’ın, Temmuz itibari ile Çin’e 50 milyar dolarlık ilk ithalat vergisini koyması ve ticaret savaşlarını başlatması, Çin’in karşı hamlede bulunacağı açıklamaları, ABD tarafından Kasım itibari ile İran’a olan yaptırım kararının, İran ile iş yapan üçüncü ülke ve şirketleri de kapsamı, AB

Komyonu'nun, ABD'nin ithal çelik için gümrük vergisi hamlesine Temmuz'da uygulayacakları karşı hamleyi onaylaması, ABD'li yatırımcı George Soros'un, AB kaynaklı kriz beklentisi, kredi derecelendirme kuruluşlarının yatırımcılar için Türkiye uyarıları, Trump'ın Kuzey Kore lideri ile kalıcı barış adına anlaşması gibi konuların karşılıklarına çıktığını söyledi.

Dönmez, küresel ekonomide ucuz ve bol küresel likidite dönemi sona ererken, dış kaynak bulmanın ve ticaret yapmanın çok daha zorlaşacağı yeni bir döneme girildiğini, jeopolitik risklerimizin, sıcak savaş içinde olan Ordumuz ve uluslararası güç dengelerini düşündüğümüzde bizim açımızdan ileriye çok da pozitif bakmadığımızı bu nedenle izlenecek politikaların büyük önem taşıdığını vurguladı.

Dünya Ticaret Örgütü tarafından açıklanan son raporda; 2018 yılına ilişkin küresel ticaret artış oranı 2017'ye göre daha düşük tutularak, yüzde 4.4 olarak açıklandığını, Ancak, bu ticaret savaşları karşılıklı devam ederse, artış devam edemeyeceği için herkesin zarar göreceğini, bu nedenle AB ilişkilerimizin çok önemli olduğunu dile getirdi. Raporda, küresel ticarete artan risklerin; ülkelerin kısıtlayıcı ticaret politikalarına yönelmeleri ve ülkelerin misillemede bulunması, Merkez Bankalarının parasal kısıtlamalarının döviz kurları ve sermaye hareketlerini olumsuz etkilemesi, jeopolitik gerginliklerin ve siber saldırıların yaratacağı olumsuzluk olarak sıralandığını ifade etti.

Almanya, ABD, Birleşik Krallık, Fransa, İtalya, Japonya ve Kanada liderlerinden oluşan Zirve'nin Sonuç Bildirgesinde 5 ana başlıkta çalışma yapılması kararı alındığını, bunların; herkes için geçerli olan büyümeye yatırım yapmak, geleceğin işleri için hazırlanmak, cinsiyet eşitliğinin ve kadınların güçlendirilmesinin geliştirilmesi, daha huzurlu ve güvenli bir dünya inşa etmek, iklim değişikliği, okyanuslar ve temiz enerji konularında birlikte çalışmak olduğunu dile getirdi.

Dönmez konuları değerlendirdi

EBSO Meclis Üyesi Sanayicilerin gündeme getirdiği konuları

değerlendiren Yönetim Kurulu Başkan Vekili Dönmez, Ergin Erdinç'in ifade ettiği, Çin Demiryolu ve Çandarlı Limanı'nın Çin Demiryolu ile bağlanması hususlarının hükümetler arasında yapılacak çalışmaları gerektirdiğini, EBSO olarak ancak konunun gündeme getirilmesi ve farkındalık yaratılmasının sağlanabileceğini belirten Dönmez, atık ihtisas OSB'nin kurulması ile ilgili geçen dönem bir takım çalışmaların yapıldığını, yer bulma konusunda sıkıntılar yaşandığını, ancak çalışmaların devam edeceğini, ALOSBI Yönetim Kurulu Başkanı Haluk Tezcan'ın yer tahsisine açık olduklarını belirttiğini, bunun değerlendirilebileceğini söyledi.

Muhsin Dönmez, Aliağa Organize Sanayi Bölgesi'nde bir dönem kendisinin de müteşebbis heyet başkanlığı yaptığını, yaşanan problemleri yakından bildiğini, katılımcıların paralarını alamadığı, borç içinde olan ALOSBI'nin BOTAŞ konusunda başta olmak üzere Yönetim Kurulu Başkanımız Ender Yorgancılar'ın büyük destekleri ile bugün örnek bir organize haline geldiğini belirterek, Haluk Tezcan ve diğer Yönetim Kurulu üyelerine özverili çalışmalarından dolayı teşekkürlerini sundu.

Doğan Albak'ın ifade ettiği meslek liselerinin sorununun ne yazık ki ülkemizin büyük bir sorunu olduğunu, hem öğretmen kalitesi hem öğrencilerin seçimleri konusunda yeterli bilgilendirilmemeleri, bu konuda gerekli desteklerin verilmemesinin kanayan bir yara olduğunu, bununla ilgili EBSO olarak ciddi mücadelenin bulunduğunu, mücadelenin devam edeceğini belirtti.

Akreditasyon konusunda bilgilendirmesinden dolayı Enver Olgunsoy'a teşekkür eden Dönmez, Fuat Eroğlu'nun Ar-Ge'yle ilgili söylediklerine katıldığını, EBSO olarak Ar-Ge merkezleri konusunda farkındalık yaratılması, üyelerimizin bir araya getirilmesi, bu konuda birbirlerini daha iyi tanımasını, yol haritaları oluşturulması, gerekli desteklerin verilmesi konularında üzerlerine düşeni yapabileceklerini ifade etti.

EBSO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Muhsin Dönmez, Urla'da gerçekleştirilecek teknoloji üssü ile ekonomiye 25 milyar liralık katkı sağlanacağına dikkat çekti. Dönmez, seçimlerin geride kaldığını, önümüzdeki süreçte ekonomik reformlara odaklanılması gerektiğini vurguladı.

Sanayicilerden sektörel öneriler

Türkiye gündeminin 24 Haziran'daki Cumhurbaşkanlığı ile 27. Dönem Milletvekilliği seçimlerine odaklandığı ortamda Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Üyesi sanayiciler, sektörel gelişmeler üzerinden ülkeye önemli kazançlar sağlayacak projeleri ortaya koydu.

Demir İpek Yolu'nun dünyadaki ekonomik eksenini değiştireceğine dikkat çeken sanayiciler, 1 trilyon dolar bütçeli ve 19 ülkeden geçecek bu projede Türkiye'ye yönelik risklerin fırsata dönüştürülmesi gerektiğini vurguladı. Sanayiciler olarak nitelikli eleman ihtiyacını sürekli gündemde tutup, mesleki ve teknik okullara

gereken önemin verilmesini savunan EBSO Meclis Üyeleri, bu okulları tercih edecek gençlerin de meslekler hakkında doğru bilgilendirilerek sektöre hazırlanmasını istedi. İzmirli sanayiciler, küresel ticarete akreditasyonun önemine işaret ederken, isminde akreditasyon ya da uygunluk değerlendirme geçen bütün kuruluşların mutlaka TÜRKAK internet sitesinden kontrol edilmesi konusunda uyardı. Katma değeri yüksek ürün için Ar-Ge, tasarım merkezleri ve inovasyonda sağlanan desteklerden yararlanılması gerektiğini vurgulayan sanayiciler, böylelikle firmaların marka değerinin de artacağını gündeme getirdi.

Ergin Erdinç

Demir İpek Yolu riski firsata dönüşmeli

EBSO Meclis Üyesi Ergin Erdinç, biri makro diğeri sektörel iki önemli konuyu toplantı gündemine taşıdı. Medyada; "Şangay-Londra Demir Yolu Köprüsü yapılıyor.", "Yavuz Sultan Selim Köprüsü demir yolu bağlantısına izin verecek şekilde yapılıyor.", "Pire Limanı'nı Yunanistan'da gerçekleştirilen özelleştirilme kapsamında Çin firması satın alıyor." şeklinde yer alan konuların

bir araya getirildiğinde, bizi de çok yakından ilgilendiren, 1 trilyon dolar bütçeli, 19 ülkeden geçecek Demir İpek Yolu'nun dünyadaki ekonomik eksenini değiştireceğini vurgulayan Erdinç, bunu göz ardı ederek gelecek 10 yılımızı veya 20 yılımızı planlamamızın mümkün olamayacağını, "Demir İpek Yolu Türkiye'den geçerken nasıl bir sorunla potansiyel olarak karşı karşıyayız veya bunu nasıl fırsata döndürebiliriz?" gibi soruların cevabını aramamız gerektiğini belirtti.

Pire Limanı'nın özelleştirilmesinin bizim açımızdan çok önemli olduğunu, Demir İpek Yolu Projesi'nin Avrupa ayağında Pire Limanı'na çekilecek bir HUB'la Akdeniz içindeki destinasyon ve dağıtım ağlarının bu demir ipek yoluna bağlanmasının söz konusu olacağını, yani Çin'den Avrupa'ya, Londra'ya 40 ila 60 gün içerisinde giden ürünlerin bu yol aracılığı ile 10-15 günde gidebileceğini, ayrıca Pire Limanı destinasyonu da işin içine katıldığında özellikle Türkiye ve Türk sanayisinin lojistik üstünlüğünün, coğrafi konumundan gelen bazı avantajlarının riske ve sıkıntıya girmesi anlamına da geleceğini, coğrafi yakınlık açısından sanayimizin çok yoğun çalıştığı ülkeler Kuzey Afrika ülkeleri ve Avrupa ülkelerine yapmış olduğumuz ihracat göz önüne alındığında bu projeye bu avantajımızı kaybetme riskiyle karşı karşıya geleceğimizi, dolayısıyla bir şeyler yapıp, sıkıntıyı bertaraf etmemiz, hatta fırsata dönüştürmemiz gerektiğini belirtti.

Erdinç, Pire Limanı destinasyonu olması halinde bütün Akdeniz içinde, Kuzey Afrika, Mısır, Tunus, Fas, Cezayir ülkelerine deniz yolu yerine demir yolu üzerinden bir hatla Çin'in kolaylıkla ulaşım sağlayacağını ifade etti. 1922 yılına gittiğimizde İzmir Limanı'nın Hong Kong Limanı'ndan sonra dünyanın beşinci büyük limanı olduğunu, ancak büyük İzmir yangınından sonra İzmir Limanı'nın antrepolarını koruyamadığı, belirli ürünleri yetiştirmediği için bu üstünlüğüne bir daha sahip olamadığını söyledi. İzmir Limanı'nın, Akdeniz içindeki üç doğal limandan bir tanesi olduğunu, şu anda Çandarlı'da inşaatı devam eden bir limanımızın bulunduğunu ancak bu inşaatın ne zaman biteceğiyle ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıklarını, Demir İpek Yolu'nda Çandarlı'ya bir demir yolu hattının çekilmesi, Çandarlı Limanı'nın Pire Limanı yerine bu

Çin demir yolu projesinde paydaş olarak seçilmesinin sağlanmasının önem arz ettiğini dile getirdi. Projenin gerçekleştirilmesi halinde Çandarlı Liman bölgesinde sağladığımız avantajla beraber, Dikili, Bergama, Kınık bölgelerinin gerek Kuzey Afrika'ya gelen, gerekse Çin'e Kuzey Afrika'dan giden hammadde ürünlerinin işlenmesi ve dağıtımı için bir sanayi üssü haline getirilebilme potansiyelinin olacağını, hem istihdam, hem de ekonomik büyümenin sağlanacağını, ancak şu anda Çandarlı Limanı'nın demir yolu ve otoyol olarak yeterli alt yapıya sahip olmadığını belirtti.

Meclisimizden 5 kişilik bir komite oluşturup, Çin Demiryolu'nun Türk sanayisine kazandırılmasıyla ilgili bir arama toplantısı yapılması, Odamız Araştırma Müdürlüğü'nün Çin Demiryolu konusunda birtakım çalışmalar yapması, Çandarlı Limanı'nın kullanılması açısından Çin Hükümetiyle gerek EBSO, gerek hükümet yetkililerinin iletişimde bulunmalarının sağlanması yönünde çalışmalarda bulunulmasını istedi.

Geri dönüşümcüler OSB kurmak istiyor

EBSO Atıkların Geri Kazanılması Meslek Komitesi olarak atıkların tekrardan kazanılması için faaliyet gösterdiklerini, en büyük sıkıntılarının yer seçimiyle ilgili olduğunu, mevzuatta organize sanayi bölgeleri uygulama yönetmeliğinin 101. maddesine göre; yönetim kurullarının geri kazanım firmalarını organize sanayi bölgeleri içine alıp, almama

**Ergin
Erdinç**

**Doğan
Albak**

konusunda tamamen inisiyatifi ellerinde tuttıklarını, küçük sanayi sitelerinde de yeterli alt yapı olmaması nedeniyle ihtiyaçlarının karşılanmadığını, dolayısı ile sektörün gelişebileceği bir alan da olmadığını, sanayi bölgeleriyle ilgili ciddi sıkıntılarının bulunduğunu, bir önceki dönemde Yönetim Kurulu Başkanı Yorgancılar ile belirli bir yol aldıklarını, fakat birtakım bürokratik sorunlardan dolayı sonuca ulaşamadıklarını, bu dönem yine Yönetim Kurulu başta olmak üzere, atık ihtisas OSB'nin kurulması konusunda çalışmaların artırılarak, Türkiye'de bir ilk olarak atık sektörünün kurulmasıyla beraber, Avrupa Birliği mevzuatında çevre müktesebatı anlamında önemli bir yol alacakları kanaatinde olduğunu söyledi.

Doğan Albak Gazeteciliğe niyet matbaacılığa kısmet

EBSO Meclis Üyesi Doğan Albak, geleceğimiz olan çocuklarımız, meslek liseleri ve meslek yüksekokulları hakkında sektör ve okullardaki gözlemediği sıkıntıları ve çözümleri anlattı. 2010 yılında İzmir Ticaret Odası Meclis üyesi Doğan Albak, dönemine Buca Endüstri Meslek Lisesi matbaa bölümüne o dönemdeki EBSO Meclis üyeleriyle beraber gidip sorunları yerinde gözleme ve tespit etme imkânına sahip olduğunu, ardından Ege

Üniversitesi Basım Yayın Bölümü ve Meslek Lisesi Matbaa Bölümü öğrencilerinin matbaasını çeşitli dönemlerde gezi ve seminerler için ziyaret ettiklerini hatırlatan Albak, son olarak da Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri Komite üyeleri ile beraber Ege Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet Budak ve öğretim üyeleriyle bir toplantı yaparak görüş alışverişinde bulduklarını söyledi.

Albak, yaptıkları tespitler sonucu, sektörlerinin beden gücü isteyen, yani erkeklerin daha yatkın olduğu ve daha verimli kullanıldığı bir sanayi dalı olmasına karşın öğrencilerin yüzde 90'ının bayan öğrenci olduğunu gördüklerini, bunun nedeninin ise öğrencilerin basım ile basını ayırt edememiş olmalarından kaynaklandığını gördüklerini, basım yayın bölümünü tercih yaparak, gazeteci olmak ümidiyle yanlış bölüm seçip zoraki matbaacı olduklarını, bu nedenle NACE gruplarını belirlerken basım yayın yanında, matbaa teriminin de mutlaka eklenmesi gerektiğini belirtti.

Doğan Albak, yaptığı diğer bir tespit ise öğretmen ve öğrencilerin bilgi, teknoloji ve mesleki şevk eksikliği olduğunu, Yönetim Kurulu Başkanımızın da geçen ayki Meclis toplantısında değindiği üzere, sanayici ve meslek okullarının daha sıkı işbirliğine ihtiyacı olduğunu, zira memleketimizin en önemli sorunlarının başında işsizlik, kendi sektörlerinin en önemli sorunlarından birinin de yetişmiş eleman sıkıntısı olduğunu söyledi. Meslek liselerinde, meslek yüksek okullarında yetişen öğrencilerin mesleki anlamda yüzde 10 verimlilik göstermezken, ne yazık ki sektörleri tarafından kullanılmayarak,

Enver Olgunsoy

Fuat Eroğlu

okuyan gençlerin işsiz kadrosuna eklendiğini, bu nedenle müfredatın ele alınarak, teknolojiye uygun yenilenmesi, meslek liselerine ve yüksekokullarına bilgi, makine, tesisat desteği sağlanıp, bol bol sektör ziyaretlerinin önerilerek, bu oluşumlar için adım atılmasını istedi.

Enver Olgunsoy Akreditasyonda doğru adres TÜRKAK

EBSO Meclis Üyesi Enver Olgunsoy, 9 Haziran'da Dünya Akreditasyon Günü'nün kutlandığını hatırlatırken, akreditasyonun uygunluk değerlendirme kuruluşlarından alındığını, onların da TÜRKAK tarafından denetlendiğini, son yıllarda sahte uygunluk değerlendirme kuruluşlarının türediğini, bu nedenle isminde her akreditasyon geçen ya da her uygunluk değerlendirme kuruluşlarına itibar edilmemesini, bu firmaların TÜRKAK'ın web sitesinden kayıtlı olup, olmadığının kontrol edilmesini istedi.

Özellikle İslam ülkelerine ihracat yapacakların helal sertifikası almaları gerektiğini, helal sertifikasıyla ilgili 2017 yılında Helal Akreditasyon Kurumu'nun (HAK) kurulduğunu, iki kez akreditasyon yaptırıp masrafa girilmemesi açısından her ne kadar henüz HAK'taki yapılanma

tamamlanmamış olsa da tamamlanmasının beklenmesini önerdiğini, akreditasyonun bir anlamda malın, hizmetin pasaportu olduğunu söyledi.

EBSO Meclis Üyesi Olgunsoy, 1999 yılında Odamız'ın da katılımı ile kurulan TÜRKAK'ta o zaman yine Odamız temsilcisi olarak Yönetim

Kurulu üyeliği yaptığını, şimdi ise TÜRKAK Danışma Kurulu'nda görev aldığını bildiren Olgunsoy, bu nedenle akreditasyon konusunda ya da TÜRKAK'la ilgili sorunu olan firmalar var ise kendisi ile bağlantıya geçebileceklerini, kendisinin bu konuda yardımcı olabileceğini belirtti. Toplantıda ayrıca TÜRKAK sunumu da izlenerek kurumun faaliyetleri hakkında bilgi edinildi.

Enver Olgunsoy, bir sosyal sorumluluk projesi kapsamında Meclis Üyelerine kolonyaların dağıtıldığını aslında kendisinin ilaç, kozmetik üreticisi olduğunu, İzmir'imizin 1911 yılından beri kolonya ürettiğini, ilk kolonya üretilen yer olduğunu ve o yıldan beri de tüm Türkiye'ye kolonyayı sunduğunu, bunun önemli bir özellik olduğunu vurgulamak adına, 40'ncü yılına varan firmasında böyle bir sosyal sorumluluk projesini yapmayı planladığını, 5-6 yıl önce de İzmir markasını bu konuda tescil ettirdiğini ifadeyle, bu projeye sahip çıkılmasını da istedi.

Fuat Eroğlu Ar-Ge desteklerinden yararlanalım

EBSO Meclis Üyesi Fuat Eroğlu, çağımızın altın kavramı olan inovasyon ve buna bağlı olarak sanayiciler için vazgeçilmez bir konuma gelen Ar-Ge ve tasarım

merkezleri ile sanayiye sağlanan destekler hakkında meclis üyesi sanayicileri bilgilendirdi.

Bilim ve Sanayi Teknoloji Bakanlığı'ndan alınan verilere göre 2008 yılından bugüne kadar 5746 sayılı kanun ile desteklenen Ar-Ge merkezi sayısının Türkiye genelinde bakıldığında 854 adet merkez olduğu görüldüğünü, 26 Şubat 2016 tarihinde gerçekleşen Ar-Ge Tasarım ve Reform Paketi Kanununda yapılan iyileştirmelerle birlikte tasarım merkezi kurmanın ciddi manada kolaylaştırıldığını, ekonominin asıl lokomotifi olan orta ölçekli firmaların bu kapsamda devlet destek ve teşviklerinden yararlanmasının önünün açıldığını, ancak buna rağmen Türkiye'de açılan toplam tasarım merkezi sayısının 192 adet olduğunu, İstanbul'un yüzde 40'lık dilimle birinci sırada yerini alırken, İzmir'in 22 adet tasarım merkeziyle yüzde 11'lik pay alarak ikinci sırada yerini aldığını, istihdam edilen nitelikli çalışan sayısının da 4 bin 19 olarak görüldüğünü belirtti.

EBSO üyeleri değerlendirildiğinde ortaya çıkan tabloya bakıldığında Odamız bünyesinde mevcut olan 64 adet meslek komitesinde tasarım merkezi kurmuş firma sayısının 17 olduğunu, yaklaşık 5 bin 365 üyemizden 68'inin Ar-Ge, 22'sinin tasarım merkezi kurduğunu, dolayısı ile üye sayımızla orantı kurulduğunda binde 16 gibi üzücü bir sonucun çıktığını söyledi. Eroğlu, kanunla yapılan iyileştirmelere karşın bunun orta ölçekli firmalarımızda gerekli motivasyonu sağlamadığını, Ar-Ge ve tasarım merkezlerine yeteri önemin verilemediğini, eleman ve finans ayrılmadığını ya da bu konudaki bilgi eksikliklerinden kaynaklı

olarak Ar-Ge ve tasarım merkezi kurulması için gerekli yatırımların yapılmadığını söyledi.

Çalışma grubu kurulsun

Orta ölçekli bir işletme sahibi olarak 2000'li yıllardan bu yana tasarım ve Ar-Ge faaliyetleri gerçekleştirdiklerini, ancak 2008 yılından 2016 yılına kadar devletten bu konuda hiçbir destek alamazken, 26 Şubat 2016'da çıkan Ar-Ge ve destek programı kapsamında desteklerden yararlanma imkânı sağladıklarını, yaklaşık 1 yıllık sürede 1 milyon 564 bin TL'lik tasarım ve Ar-Ge faaliyeti masraflarının yüzde 50'lik kısmını geri almayı başardıklarını söyleyen Eroğlu, mevcut durumu iyileştirmek ve Türkiye'de model olmak için EBSO üyeleri olarak üye firmalarımıza Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin önemini anlatmak, bu firmaları Ar-Ge ve tasarım merkezi kurmaları için yönlendirmek, eğitmek, her türlü desteği vermek için özel çalışma grupları kurmayı önerdiğini belirtti.

EBSO olarak meslek komitelerine bakılmaksızın firmaları bir araya getirerek, ortak Ar-Ge ve tasarım merkezi kurulması konusunda destek olunması gerektiğini, bir çok küçük işletmenin ikiye, üçer, dörder elmanı olduğunu, desteklerden faydalanabilmek için 10 kişiyi,

tamamlamalarının mümkün olmadığını, ancak EBSO olarak bu firmaları bir araya getirerek ortak Ar-Ge ya da tasarım merkezi kurmalarının önünün açılabileceğini dile getirdi. Eroğlu, tasarım ve bununla birlikte Ar-Ge'nin güçlenmesinin kaliteyi, firmaların kârlılığını ve rekabet gücünü arttıracaklarını, fason üretim yapmaktan uzaklaştıracağını, dolayısı ile malın markasının, isminin, tasarımının ya da özelliklerinin bizim tarafımızdan belirlenmesi halinde çok daha kârlı işlerin yapılacağını, firmaların marka değerinin arttıracağını söyledi.

Ülkemizin en güzel şehirlerinden birisi olan İzmir'in 2020'de 'Dünya Tasarım Başkenti' olmaya aday 5 kentten biri konumunda bulunduğunu, özellikle İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'nun İzmir'in tasarım başkenti olmasıyla ilgili ciddi çalışmaları olduğunu ifade eden Eroğlu, Oda olarak üyelerimizin Ar-Ge ve tasarım merkezi kurması konusunda çalışmalarda bulunulması, İzmir'deki küçük işletmeleri bir araya getirerek, birlikte şirket kurmalarının sağlanması halinde şehrimize de ciddi manada destek sağlanarak, İzmir'i tasarım başkenti yapmayı başarabileceklerine inandığını dile getirdi.

Aliağa OSB geleceğe odaklandı

EBSO Meclis Üyesi Haluk Tezcan, Aliağa Organize Sanayi Bölgesi Başkanı sıfatıyla Meclis'i bilgilendirmek amacıyla söz aldığını, 10 Mart 2015 tarihinden itibaren Aliağa Organize Sanayi Bölgesi'nde Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yaptığını, göreve geldikleri dönemde çok ciddi ekonomik sorunlar nedeniyle Yönetim Kurulu'nda görev alan diğer arkadaşları ile birlikte sıkıntılı bir süreci yönetmeye çalıştıklarını, yaklaşık 700 milyon TL borçla karşı karşıya kaldıklarını, borç yapılandırması, bankalarla olan sürecin çok zamanlarını aldığını ve birtakım sıkıntıları şahsi kefaletlerle çözmeye çalıştıklarını hatırlatırken, Haziran ayının üçüncü haftası itibarıyla Aliağa Organize Sanayi Bölgesi'nin borcunu bitirdiklerinin müjdesini verdi.

Tezcan, leasing firmaları, bankalar ve BOTAŞ ile yaşanan tüm sorunları büyük mücadeleler vererek aştıklarını, bu vesile ile EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'a vermiş olduğu destek ve gösterdiği çabalar için teşekkürlerini sunmak istediğini, artık gönül rahatlığıyla önünü gören, daha iyi performans sergileyen bir organize sanayi bölgesi olduklarını belirtti.

1997-2015 yılları arasında 18 yılda 1 milyon 982 bin metrekare parsel satılırken, 2015-2018 yılları arasında 1 milyon 33 bin metrekare parselin satıldığını ki bunun da borçları ödemelerinde çok ciddi bir fırsat yarattığını, büyük parsel taleplerinin kendilerini rahatlattığını, gelen yatırımcıların birçoğunun yabancı yatırımcı olmasının kendilerini daha da umutlandırdığı gibi, katılımcıların organizeye bakış

Haluk Tezcan

açılarını da olumlu yönde değiştirdiğini belirtti.

Haluk Tezcan, uzun süreler EBSO Meclis gündemlerini meşgul eden Aliağa Organize Sanayi Bölgesi'nin yaşadığı problemlerin ne mutlu ki Bölgeye büyük destekleri olan EBSO Meclis Başkanı Salih Esen ile EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar'ın döneminde çözümlendiğini, şu anda büyük parsellere çok talep bulunduğunu, ancak büyük

parsellerin kalmadığını, küçük parselleri de birleştirmenin imkanı bulunmadığını, yeni parsel ihtiyacı olan firmalar için Sanayi Bakanlığında büyüme alanlarının bir an önce gerçekleştirilmesi talimatı gelmesi üzerine, bu hafta itibarıyla büyüme alanı olarak 5 milyon metrekare için müracaat ettiklerini belirterek, bu vesile ile Atık OSB için yer arayışında bulunan Ergin Erdinçi bölgelerine davet etti.

Rüzgâr jeneratörü üretimi ile ilgili Siemens ve Kalyon Grubu'nun ihaleyi aldıkları ile yatırımlarını İzmir'e yapmaları hususunda iki yıldan bu yana uğraş verdiklerini, nitekim Meclis Üyemiz Mehmet Turan'ın da büyük katkıları ile seçimlerini Aliağa Organize Sanayi Bölgesi yönünde kullandıklarını vurgulayan Tezcan, Turan'a ilgili ve desteği için sonsuz teşekkür ettiklerini belirtirken, Siemens'i İzmir'e, Bölgelerine kazandırması dolayısıyla da kendisine ALOSBI Yönetimi adına bir plaket takdim etti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın en önemli paydaşlarından biri olduğu İzmir Büyükşehir Belediyesi Meslek Fabrikası, sektörlerin ihtiyaç duyduğu nitelikli personeli konusunda önemli rol üstleniyor. Her sektöre yönelik güncel eğitim programları gerçekleştiren Meslek Fabrikası, üniversiteler, KOSGEB, Halk Eğitimi Merkezleri ve tüm mesleki eğitim kurumlarıyla işbirliği sayesinde sertifikalı girişimciler de yetiştiriyor.

Sanayiye nitelikli eleman Meslek Fabrikası'ndan

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin hayata geçirdiği Meslek Fabrikası, reel sektörün nitelikli eleman ihtiyacına çare oluyor. Sanayicinin taleplerine odaklanan Meslek Fabrikası'nda eğitim modülleri doğrudan istihdama yansıtacak şekilde ve yerel iş gücü piyasasının ihtiyaçlarına göre güncellendi.

Büyükşehir Belediyesi Sosyal Projeler Daire Başkanı Fatma Ayтуğ Balcıoğlu ve İzmir Büyükşehir Belediye Meslek Fabrikası Şube Müdürü Hatice Gökçe Başkaya, ekibiyle birlikte Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Toplantısının konuğu oldu.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Meslek Fabrikası Şube Müdürlüğü Şefi Yener Ceylan, Meslek Fabrikası Şube Müdürlüğü'nün 2014 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından mesleki eğitim amacıyla kurulduğunu, doğrudan iş gücü piyasasının ihtiyaç duyduğu niteliklere odaklanarak sektörlerle ve alt sektörlerle yönelik kurslar

açıldığını, doğrudan istihdama yansıtacak, eleman ihtiyacı bulunan sektörlerin taleplerine odaklanarak yerel iş gücü piyasasının ihtiyaçlarına göre eğitim modüllerinin güncellendiğini belirtti.

Her sektör için çözüm

Ceylan, İzmir'in 12 farklı bölgesinde eğitim merkezleri bulunduğunu, iki tanesinin metropol ilçe dışında, 10 tanesinin metropol içinde yer aldığını ki, bu 10 merkezin istihdamın düşük olduğu, dezavantajlı ve işsiz kesimin daha yoğun olduğu bölgelerde bulunduğunu dile getirdi. Oldukça geniş yelpazede bir mesleki eğitim sunduklarını, sanayiye yönelik kurslar arasında; hidrolik, elektro hidrolik, PLC, otomasyon, CNC operatörlüğü, kaynakçılık ve buna benzer birçok konuda eğitim verildiğini, bilişim sektöründe; bilgisayar okur-yazarlığından animasyon yapımına kadar birçok alanda eğitim verildiğini,

inşaat sektöründe; taş duvar ustalığından sıhhi tesisata kadar bir çok konuda eğitim verildiğini, teknik resim, temel elektrik, sağlık hizmetleri alanında; yaşlı bakımı, hasta kabul işlemleri, ilk yardım konularında eğitimler düzenlendiğini belirtti. Bunların yanında biraz daha sanatsal olan mozaik, televizyon makyajı güzellik ve saç bakım hizmetleri gibi kurslar da düzenlediklerini, sektörlerin talepleri doğrultusunda da kurslar açtıklarını vurguladı.

Gelir getiren diğer meslek gruplarında; kalorifer ateşçiliği, klima sistemleri, temel soğutma, ipek dokumacılığı, balık ağı örme ve topraksız tarım gibi kurslar verdiklerini, bunları İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından Yarımada Kalkınma Strateji Kapsamında planladıklarını söyledi. Ceylan, Karaburun'da sepet örücülüğü, Urla'da sabun yapımı, ev pansiyonculuğu, Seferihisar'da yine turizme yönelik ev pansiyonculuğu, havuz suyu operatörlüğü, Beydağ'da ipek dokuma, balık ağı donanımı, Torbalı'da cilt bakımı, diksiyon, topraksız tarım ve benzeri, Tire'de süt ürünleri işleme teknikleri, Dikili, Foça, Bergama'da turizme yönelik e-pansiyonculuk, Kiraz'da mantarcılık, çiçekçilik gibi bölge ihtiyaçları doğrultusunda kurslar düzenlediklerini ifade etti.

İzmir'deki tüm mesleki eğitim kurumları ve mesleki eğitime paydaş olan kurumlarla yaptıkları işbirliği ile kursları açtıklarını, özellikle üniversiteler ve halk eğitim merkezleriyle beraber çalıştıklarını, özellikle Ege Bölge Sanayi Odası'nın en önemli paydaşlarından biri olduğunu, yapılan protokol çerçevesinde önemli kurslar açtıklarını, sivil toplum kuruluşları ve KOSGEB işbirliği ile verilen eğitimlerde kursiyerlerin girişimcilik sertifikası almalarını sağladıklarını dile getirdi.

Yeni girişimciler de ortaya çıkaracak

Mesleki eğitimin yanında Meslek Fabrikası Şube Müdürlüğü'nün son

iki yıldır İzmir Kalkınma Ajansı tarafından finanse edilen bir kent koleji projesi yürüttüğünü, projenin temel çıktılarının birinin hem mesleki eğitimin geliştirilmesi, hem de fabrikasyon laboratuvarının kurulması olduğunu, fabrikasyon laboratuvarını çok önemsediklerini, amaçlarının; bilginin beceriye ve tasarıma dönüştüğü, sanatçının, zanaatkârın, mühendisin, girişimcinin bir araya gelerek fikirlerini gerçeğe, hayallerini gerçeğe dönüştürdükleri yaratıcılık atölyeleri geliştirebilmek olduğunu belirtti. Atölyelerde, teknik eğitim verdiklerini, küçük ölçekli yüksek teknoloji iş alanlarına yönelik fikirler geliştirdiklerini, içinde yüksek donanıma ve yüksek gelişmişlik seviyesine sahip aletler barındırdığını, çalışmada yer alan ekibin proje bazlı çalışmalara danışmanlık yaptığını vurguladı. Fabrikasyon laboratuvarının İzmir'e has bir özelliği bulunduğunu, ilk defa bir belediye tarafından kurulmuş bir fabrikasyon laboratuvarı ve tamamıyla ücretsiz olduğunu dile getiren Ceylan, ilk olarak yeni girişimcilerin ortaya çıkmasını hedeflediklerini, inovasyon ve yaratıcılığın tasarlanan prototiplere uygulanmasını ve kullanıcıların kendi prototiplerini yaratarak, teknolojik üretim sürecinin merkezinde yer almalarını istediklerini söyledi.

İzmir'e özel çalışma

Ceylan, iş gücü piyasasına katılımını desteklemek amacıyla son 1-1,5 yıldır istihdamı geliştirme ve destekleme birimini kurduklarını, İzmir'e özgü bir istihdam politikasının geliştirilmesine katkı sağlamak istediklerini, başta dezavantajlı gruplar olmak üzere mesleki eğitim faaliyetlerinden faydalanan kişilerin işgücü piyasasına katılımını sağlamayı, işgücü yapısıyla ilgili personel eğitim ve nitelik arasındaki bağı kurmayı amaçladıklarını, zira kentimizde ve ülkemizde yaşanan temel problemlerden birinin

bu olduğunu söyledi. EBSO Meclis toplantısında gerçekleştirdikleri sunumu çok önemsediklerini, çünkü verdikleri eğitimlerin çıktısını kullanacak kişilerin bir bölümünü de sanayicilerin oluşturduğunu, kursiyerleri sanayiciler ile buluşturmak istediklerini, kamu, özel ve sivil toplum kuruluşlarıyla ortak projeler yürütmeyi arzuladıklarını belirtti.

Piyasa analiz ediliyor

Diğer taraftan kursiyerlere iş arama ve CV hazırlama teknikleri konusunda rehberlik sunduklarını, kursiyer analizleri yaptıklarını hatırlatan Ceylan, herhangi bir talep doğrultusunda hızlı bir şekilde kursiyerleri yönlendirme imkânları bulunduğunu dile getirdi. Ceylan, anahtar ve yükselen sektörlerin belirlenmesi hususunda İzmir Kalkınma Ajansı'nın raporları, İŞKUR'un iş gücü piyasası analizini değerlendirerek o sene içinde gerçekleştirilecek eğitimlere yönelik anahtar sektörleri belirlediklerini, aslında mesleki eğitimi vermenin ötesinde bu eğitimleri hep beraber organize edebilmeyi önemsediklerini söyledi. Yönlendirme Kurulu'nun böyle bir ihtiyacın sonunda ortaya çıktığını, EBSO'nun bu kurulun en değerli ve en önemli üyelerinden birisi olduğunu, kurulun; esnek bir yapı etrafında mesleki eğitimlerimize yönelik danışmanlık ve rehberlik yapılması amacıyla kurulduğunu, yılda iki defa toplandığını söyledi. Yener Ceylan, yönlendirme kurulu sayesinde farklı çalışmalar yürütmeye başladıklarını, Ege Bölgesi Sanayi Odası ile imzalanan protokol kapsamında Avrupa Birliği projesi olan pastacılık projesi sonunda 100 kişiden 50'sinin istihdam edildiğini, oldukça başarılı bir proje olduğunu, şimdi ise yine birlikte kaynakçılık kursu açacaklarını ifadeyle, işbirliği olanaklarının artmasını ve ayrılan kaynakların kentimize faydalı olmasını istediklerini söyledi.

Öğretmen sanayiciyi sonsuzluğa uğurladık

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda 1999-2009 yılları arasında Meclis Üyeliği görevinde bulunan ve döküm sektörünün önde gelen isimlerinden Nuri Atik, hayata veda etti. Profesyonel yaşama teknik öğretmen olarak başlamasına rağmen yıllarını döküm sektörünün gelişmesine adanmış ve 87 yaşında aramızdan ayrılan Atik, Bornova Ali Rıza Güven Camii'nde kılınan cenaze namazının ardından Bornova Mezarlığı'ndaki aile mezarlığında toprağa verildi.

Balkan Harbi'nden (1912-1913) sonra Urla'ya yerleşen ailenin üçüncü çocuğu olarak 1931 yılında dünyaya gelen Nuri Atik, demir işleri yapan ailesinin de yönlendirmesiyle bugünkü adıyla Mithatpaşa Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi motor bölümünden 1949 yılında birincilikle mezun oldu.

Yüksek öğrenimde mühendisliği hedefleyen Atik, Yıldız Teknik Üniversitesi ve Ankara Teknik Öğretmen Okulu'nun sınavlarına ayrı ayrı girerek ikisini de kazandı. Ancak burs imkanları nedeniyle tercihini Ankara'dan yana kullandı ve 1953 yılında burayı yine birincilikle bitirerek diplomasını

törende dönemin cumhurbaşkanı Celal Bayar'dan aldı.

Nuri Atik'in mecburi hizmette öğretmen olarak ilk görev yeri Denizli'de motor ve ziraat aletleri konusunda eğitim veren Denizli Sanat Enstitüsü oldu. Askerlik dönüşü İzmir'e gelen Atik, Kemer semtinde "Motor Meslek" olarak adlandırılan İzmir Motor Meslek Lisesi'nin kuruluşunda ABD'li uzmanlarla birlikte çalıştı.

Sanayicilik genlerinde var

Babasının ısrarıyla devlete tazminat ödeyip aile işine dönen Nuri Atik, Türkiye'de otomotiv sanayinin kurulmaya başlamasıyla birlikte demir atölyesinden döküm sanayiciliğine geçişin ilk adımlarını attı. Kardeşleri ile birlikte Atıklar Koll. Şti. dökümhanesini kuran Nuri Atik, 1967'de firmanın ismini Akdöküm Sanayi A.Ş. olarak değiştirdi. 40 yıl boyunca otomotiv

sanayine ve kamyon ve traktör parçaları üretti.

Daima yenilik peşinde koşan Atik, sfero dökümü Türkiye'de ilk, temper dökümü ikinci gerçekleştiren isim oldu. Döküm ve işlemede teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek otomasyon ve makine yatırımlarında öncülük yaptı.

Akdöküm Sanayi A.Ş., bugün Aliğa OSB'de 50 bin ton/yıl kapasiteli bir dökümhanenin yanı sıra İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde yeni işleme fabrikasıyla yoluna devam ediyor.

Eğitim aşığı

Dökümü "sanayileşmenin başlangıcı" olarak nitelendiren Atik, "mesleğinin duayeni, çalışanlarının ustası ve çırakların hocası" olarak mesleki ve teknik eğitimi her zaman ön planda tuttu. Türkiye'nin üreten sektörlerine nitelikli eleman kazandırmak amacıyla Bayraklı'da yaptırdığı Nuri Atik Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi'nin açılış kurdelesini, 2014 Mart'ında Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Meclis Başkanı Salih Esen ile dönemin İzmir Valisi Mustafa Toprak'ın katıldığı törenle kesti.

Öncelik ekonomide olmalı

Nuri Atik, sanayicilere her zaman yatırım, istihdam ve ihracat çağrısı yaparken, bunu aynı zamanda Türkiye'nin refah seviyesinin artmasının yolu olarak gördü. İşte kendisiyle yaptığımız ve EBSOHABER dergimizin 2004 yılı Ocak sayısında yayınlanan röportajından bir bölüm...

Elinizde bir güç olsa öncelikle hangi sorunları çözmek isterdiniz?

Ekonomiyi canlandırmaktan başka çare yok. Önceliği ekonominin alması lazım. Türkler olarak çok çalışkan milletiz, çok genç nüfusumuz var, bundan yararlanmak lazım. Bu nüfusu nasıl üretici hale getiririz, genç, dinamik, yaratıcı gücü olan insanları ekonomiye nasıl yönlendiririz? Bence üzerinde en çok durulması gereken konu bu. Bunun için de çok güçlü kadrolar lazım. Firmaların teşviğinin yanısıra onore edilmesi lazım. Yapılan yatırımların hepsi bu ülkede kalacak. Devlet teşviklerle bize bazı imkanlar sağladı. Gümrük ve KDV muafiyeti, zaman zaman kredi verdi ama yeterli değil. Yatırımcıya bedava arsa verse ne olur? Bürokrasi çok fazla, bunları azaltmak lazım. Bir yatırım gerçekleştirinceye kadar yatırımcının verdiği mücadeleyi düşünün. Verginin, bürokrasinin azaltılmasıyla çok şey yapılır. Yabancı sermaye gelir. Yabancı sermaye en başta siyasi istikrara bakıyor, bunu temin etmek lazım. Vergiler hakikaten çok yüksek, sosyal güvenlik primleri yüksek. Bizde bunlar politikaya alet olmuş. 35-37 yaşındaki insanlar emekli. Dünyanın hiçbir yerinde böyle şey yok. Geri kalmış ülkelerde bile ekonomiyi canlandıracak teşvikler var. "Yeter ki vatandaşına iş ver, vatandaşım işsiz kalmasın" diyor. Bizde bilhassa üniversite mezunu, kariyer sahibi gençlerimiz işsiz. Burada kapıya gelenler var, "ne iş olsa yaparım" diyor. Üniversite mezunları sıradan işlerde çalışmaya razı. Halbuki gençlerin okuması için çok çaba harcanıyor. Buna çözüm bulunması lazım.

Kayhan yaşamını yitirdi

Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda 1984-2004 yılları arasında Meclis Üyeliği görevinde bulunan Ümit Kayhan, 76 yaşında hayata gözlerini yumdu. Kayhan'ın cenazesi Alsancak Hoca Camii'nde kılınan cenaze namazının ardından Urla'da toprağa verildi.

Türkiye'de ilk organik tarımı 1984 yılında İzmir'de başlatan ve kuru incir ile kuru üzüm üretimini gerçekleştirerek ihraç eden Mustafa Haydar Nazlı Gıda firmasının yönetim kurulu başkanı olan Ümit Kayhan, EBSO Meclisi'nde görev yaptığı süre içinde hem üretimi hem de sağlıklı bir üretim planlaması için doğru sayısal verilerin önemini gündeme getirdi. Büyüme ve enflasyon rakamlarının gerçeği yansıtması ile kayıtdışı ekonominin sona erdirilmesi gerektiği konuları Kayhan'ın dilinden düşmedi.

Kayhan, Türkiye'de ekonominin çalkantılı ortamında iş dünyasının en azından birkaç ay ileriye görebilmesinin sağlanmasını,

Ümit
Kayhan

ülkenin her alandaki kaynaklarını değerlendirecek yatırımların artırılmasını isterken, popülist ve politik düşüncelerle kapasite fazlalığı bulunan sektörlerde yeni teşvikler verilmesini, üretimi desteklemek amacıyla gerçekleştirilen yasal düzenlemelerin sık sık değiştirilerek yatırımlara tanınan muafiyetlerin kaldırılmaya çalışılmasını da eleştirdi.

Kısa ve özlü konuşmalarıyla dikkat çeken Kayhan, hükümetlerin popülist politikalar yerine sivil toplum örgütleriyle diyalog ve işbirliklerini geliştirmelerini savundu. Sivil toplum örgütlerinin de ülkenin sorunları karşısında sessiz kalmaması gerektiğini ifade eden Kayhan, Seçim ile Siyasi Partiler Yasalarının değiştirilmesi, milletvekili dokunulmazlıklarının TBMM kürsüsü ile sınırlı olması, milletvekili listelerinin parti liderleri tarafından belirlenmesi yerine halkın tercihlerinin etkili olmasını önerdi.

EBSO Meclis Üyeliği'ni dönemin Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun'un katılımıyla gerçekleştirilen ödül töreninde plaketle taçlandıran Ümit Kayhan, yaşamı boyunca Meclis onur üyesi olarak toplantılara katılmaya devam etti ve kendisinden sonra EBSO Meclisi sıralarında oturan sanayicilerle bir araya gelerek dostluklarını pekiştirdi.

Sivrisineklerin hedefi

Yaz geldi geçiyor. Bahar aylarında sinek larvaları gelişme döneminde iken iyi bir ilaçlama yapılmadıysa sinekler etrafımızda uçmaya, bizi taciz etmeye çoktan başlamıştır. Hele hele bir de şanssız yüzde 20 sinek çeken insan grubuna giriyorsanız, sivrisinek saldırısına maruz kalmanız kaçınılmaz.

Sivrisinek cildinize konunca, bir de değil iki iğnesi ile saldırıya geçer. Bir iğneden tükürüğünü deriye verirken, diğer iğnesi ile kanınızı emer, tükürüğü kanınızı kolay emsin diye kanı akışkan halde tutar. İşte bu tükürük kaşıntı yapar, cildiniz kızarır, 24 saate yakın süre alerjik reaksiyona sebep olabilir. Bu durumda hemen bu reaksiyonları giderecek bir ilaç cildinize sıkarak kızarıklık, kaşıntı, şişme oluşmadan atlatma şansına sahip olabilirsiniz. O nedenle bu tür after-bite ürünler acil ilk yardım malzemesi olarak elinizin altında olmalı.

Aslında sivrisinekler şeker temelli besinler ile beslenir, ancak dişi olanları kan da emer. Zira yumurtlamak için kana ihtiyaç duyarlar.

Peki, parmak izi gibi insandan insana değişen, vücut kimyamız, yani sivrisineğe cazip gelen genetik yapımız, sivrisineğe karşı bizi nasıl açık hedef haline getiriyor?

Cildimize folik asit, steroidler ve kolesterol, ürik asit yoğun olarak üretilip veriyorsak işte biz sivrisinek için ideal bir hedefiz demektir. Bu, insanların yüzde 20'sinde böyle. Ayrıca nedendir bilinmez "O" grubu kan sivrisineklere daha lezzetli geliyor ve A grubu kana sahip insanlara göre iki misli ısırılma ihtimali var. Hamileleri de fark ediyor sivrisinekler, onların ısırılma ihtimali de normal insanların iki katı.

Sivrisinekleri çeken diğer

durumları da sayarsak; vücut ısısı daha yüksek olanlar, örneğin egzersiz yapanlar, ovulasyon dönemindeki kadınlar, ayakları kokanlar, alkol almış olanlar, koyu renkli ve kırmızı giysi verenler sivrisineklerin hedefinde.

Ayrıca sivrisinekler dolunay zamanı, diğer zamanlardan 500 kat daha hareketli olduklarından dolunayda romantik genç sevgililere daha çok saldırdıkları bilinen bir gerçek.

Sinekler insanlar nefes alıp verirken havaya karışan karbondioksiti izleyerek hedeflerini bulurlar. 5 metre uzaktan bile karbondioksiti algırlar. Hedefe ulaştınca da harekete geçmelerini tetikleyen faktörler işin içine girer; yaydığımız koku, kan grubumuz, kıyafet rengi, ortam sıcaklığı, nem oranı, içtiğimiz içecek, sivrisineğin ısırıp ısırılmayacağını belirler.

İnsanların bazıları ise vücutlarından salgılanan kimyasalların kokuları ile sinekleri uzak tutarlar. Bilim insanları yaptıkları çalışma ile bu uzak tutan kokuları araştırmışlar ve etkili 5 tür Keton'un sivrisinekleri uzak tuttuğunu tespit etmişler ve bu maddeleri insanların üzerine sıkınca sivrisineklerin gelmediğini görmüşlerdir.

Sentetik kimyasallar da (DEET, picardin gibi) sivrisinekleri uzak tutulabilir, ancak bu sağlığa uygun değildir. Doğal

Enver OLGUNSOY
EBSO Meclis Üyesi

yağlarla sinekleri uzaklaştırmak çok daha sağlıklıdır. Bu yağları taşıyan krem, sprey, güneş sütü, solüsyonlar vs kullanmak çevre ve sağlık dostu ürünler kullanmak, çok daha doğru olacaktır.

Peki, bu sinekleri uzak tutan doğal yağlar acaba hangileri dersenez; citronella,

basil oil, geranium oil, lavandula angustifolia başta olmak üzere çeşitli uçucu yağ ihtiva eden bitki yağlarıdır diyebilirim. Yani limon otu citrosa yağı, fesleğen yağı, ıtır yağı, lavanta yağı sivrisinekleri sizden uzak tutar.

Ancak bunlar sivrisinek sokmasına iyi gelmezler, sadece sivrisinekleri uzak tutarlar, sivrisinek soktu ise kaşıntıdan, şişme ve kızarıklıktan kurtulmak isterseniz "anti-bite" ürünler bu tür alerjik reaksiyonları gidermekte birebirdir. Dünyayı hayvanlarla paylaştığımız gerçeğini unutmayalım.

Küresel ekonomi risklerle savaşıyor

Dünya ekonomisi, şiddetlenen ticari savaşlar odağındaki belirsizlikler ve risklerle mücadele etmeye devam ediyor. ABD ile Çin arasında dış ticarete getirilen karşılıklı kısıtlama ve ek vergi uygulamalarının küresel GSYİH'ı olumsuz yönde etkileyebileceği endişesi, söz konusu kısıtlamaların diğer ülkelere yayılmasıyla daha da güçlendi. Çin ve AB başta olmak üzere pek çok ülkelye ticaret kısıtlamasına giden ABD Başkanı Donald Trump, diğer taraftan İran'dan petrol ithalatının da durdurulması yönünde girişimlerde bulunuyor. Bu bağlamda, ticaret savaşlarının derinlik kazanarak küresel makroekonomik dengeleri bozabileceği yönündeki endişeler artıyor.

Gelişen piyasa hisseleri ve para birimleri 2018 yılı ikinci çeyreğinde son üç yılın en sert düşüşünü kaydetti. Uzmanlar söz konusu düşüşün ticaret savaşı endişelerinin gelişen piyasaları olumsuz etkilemesinin bir sonucu olduğuna dikkat çekiyor. Benzer şekilde yatırımcılar da yükselen küresel korumacılık hareketlerinden ve politik risklerden olumsuz etkileniyor.

Petrol fiyatları dalgalı seyrini sürdürüyor. OPEC tarafından yaklaşık bir yıl önce başlayan üretim kısıtlamaları, stokların son 5 yılın ortalamasının altına düşmesini sağlarken, fiyatların da varil başına 73 doların üzerine çıkmasını sağladı. Buna karşın, konjonktürel fiyat değişiklikleri de gözlemleniyor. Artan ticaret savaşı endişeleri ve Libya'da bazı limanlarda durdurulan petrol sevkiyatının yeniden başlayacağını belirtmesi, ham petrol fiyatlarının Temmuz ayının başında yüzde 5'den fazla düşüş kaydetmesine sebep oldu.

ABD'li yatırım bankası Morgan Stanley ekonomistleri, dolardaki dalgalanmanın yılın üçüncü çeyreğinde zirve yapacağı öngörüsünde bulunarak gelişen piyasa para birimleri tahminlerini aşağı yönlü revize etti. Ekonomistler, küresel likidite koşullarının sıkışması ve risk iştahının zayıflaması sebebiyle dördüncü çeyrek için Euro/Dolar tahmini 1.26'dan 1.15'e; Sterlin/Dolar tahmini ise 1.37'den 1.30'a çekti.

ABD

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, ABD'nin Çin üzerinde, teknoloji alanında getirdiği ek ticari kısıtlamalar konusunda uyarıda bulundu. Moody's tarafından yapılan açıklamada, teknolojik olarak ileri ürünler üzerindeki ihrac kısıtlamalarının, Çin ile yoğun biçimde ilişkisi olan belli başlı ABD endüstrilerinde ciddi olumsuzluklara sebep olabileceği belirtildi. Söz konusu kısıtlamaların devam etmesi halinde yatırım, finansal koşullar ve uzun vadede büyüme olumsuz etkilenebilir.

Bir diğer uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu olan Standard&Poor's (S&P), ABD'nin kredi notunun teyit edildiğini duyurdu. S&P yaptığı açıklamada, ABD ekonomisinin dirençli ve çeşitliliğe sahip olduğunu vurgulayarak kredi notunun "AA+" seviyesinde teyit edildiğini ve görünümünün durağan olduğunu belirtti. Bununla birlikte, yüksek kamu borcunun ve artan bütçe açığının yarattığı belirsizliklerin ülkenin kredi notu açısından zorlayıcı olduğuna dikkat çekildi. Daha etkili kamu politikaları görülmesi durumunda ise ülkenin kredi notunun yükseltilebileceği

Görseli QR tarama uygulamasında görüntüleyerek, EBSO Araştırma Müdürlüğü 2018 Temmuz ayı Ekonomik Bültenine erişebilirsiniz.

vurgulandı.

Ticaret savaşları Amerikan Merkez Bankası (FED) uzmanlarını da endişelendiriyor. Kamuoyu ile paylaşılan FED toplantı tutanaklarında üyelerin, ticaret politikasında belirsizlik ve riskin yoğunlaşmasından kaygı duyduğu ortaya çıktı. Pek çok FED üyesi dış ticarete ilişkin belirsizlik ve risklerin iş dünyasının beklentileri ve yatırım harcamaları üzerinde olumsuz etkisi olabileceğini düşünüyor. Bununla birlikte, orta vadede yüzde 2 hedefini karşılaması beklenen enflasyonla, kademeli faiz artışına devam edeceği öngörüsü korunuyor.

EURO BÖLGESİ - AB

AB Komisyonu, gerçekleştirdiği güncel açıklamada AB'nin ekonomik büyüme tahminini 2018 için yüzde 2.3'den 2,1'e düşürdü. Söz konusu aşağı yönlü revizyona gerekçe olarak küresel yaygınlık kazanmaya başlayan ticari savaşlar, jeopolitik belirsizlikler, siyasi gerilimler ve Brexit süreci gerekçe gösterildi.

Euro Bölgesi işsizlik oranı, Mayıs ayında önceki aya göre bir değişiklik göstermeyerek yüzde 8.4, AB genelinde ise yüzde 7.0 düzeyinde gerçekleşti. Böylece işsizlik, son 10 yılın en düşük seviyesinde kalmaya devam etti. Bölge ekonomisi hakkında bir diğer makroekonomik gösterge olan ekonomik güven ise, Haziran'da 112.3'e değerine gerileyerek düşüş eğilimini ardı ardına altıncı aya taşıdı. Benzer şekilde tüketici güveni de 8 ayın en düşük seviyesine geriledi. Güven endekslerinin düşüşünde ekonominin görünümüne ilişkin endişeler, ticaret savaşlarının yarattığı gerginlikler ve yükselen petrol fiyatları etkili oluyor.

Doların küresel ölçekte değer kazandığı bir dönemde, Avrupa Merkez Bankası'nın (AMB) faiz politikalarına ilişkin atacağı adımlar giderek daha çok önem kazanıyor. Faiz artırımının zamanlamasına ilişkin öngörüler 2019'u işaret ederken, bazı AMB üyeleri, 2019'un geç bir tarih olacağı-

nı öne sürüyor. AMB'nin parasal teşvik politikasına son vermedeki eğilimi yönünde şekillenecek olan faiz artırımının en erken bir yıl sonra gerçekleşmesi bekleniyor. AB'nin Japonya ile imzaladığı Ekonomik İşbirliği Anlaşması, pek çok üründe gümrük vergilerinin tamamen kaldırılmasını ve ticareti kolaylaştıracak yeni bir süreci işaret etmektedir.

ALMANYA

Almanya'da Mayıs ayı fabrika siparişlerinde yılın ilk yükselişi gözlenirken, aynı dönemde sanayi üretimi, beklentilerin oldukça üzerinde gerçekleşerek aylık yüzde 2,6 ile 6 ayın en büyük yükselişini kaydetti. Böylece AB ekonomisinin lokomotifi konumundaki Almanya'nın istikrar kazandığı yönündeki öngörüler güçlendi.

Bir diğer olumlu gelişme olarak işsiz sayısı Haziran ayında üst üste 12'nci kez düşerek yüzde 5.2 ile rekor düşük düzeyde kalmaya devam etti. Aynı dönemde enflasyon ise beklentilere uygun olarak yıllık yüzde 2.1 düzeyine geriledi. Hizmet sektörü fiyatlarındaki gerileme enflasyonu yavaşlatırken, yüksek enerji fiyatları bu artışı dengeledi.

Söz konusu olumlu gelişmelere karşın, güven endeksleri düşük seyrini koruyor. Almanya'da IFO iş dünyası güven endeksi 101.8 düzeyine gerileyerek bir yıldan uzun bir sürenin en kötü değerini aldı. Benzer şekilde yatırımcı güveni, 2012'den bu yana en düşük seviyesine indi.

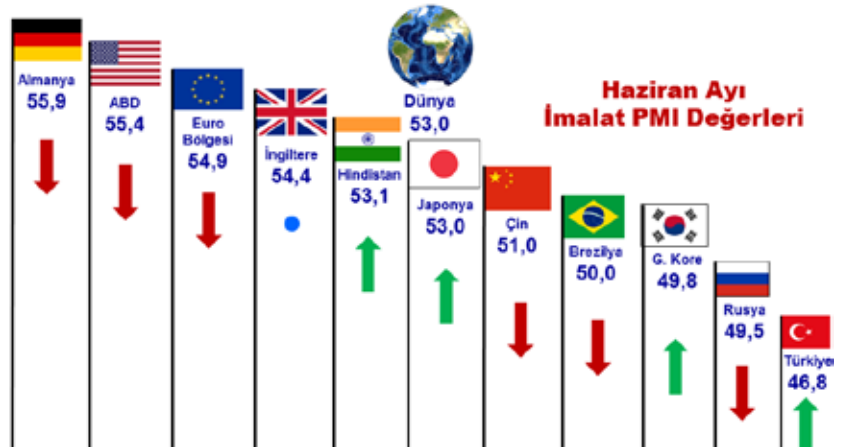
Sanayideki iyileşme göstergelerine rağmen, güven endekslerindeki gerileme, ticaret savaşlarının etkisinin beklenenden daha kötü olduğuna işaret ediyor.

İNGİLTERE

İngiltere, Brexit sürecinin yarattığı politik krizle gündemde. İngiltere hükümetin önemli üyelerinin AB'den yumuşak bir şekilde çıkma yönündeki planları protesto ederek istifa etmeleri ciddi bir krizin patlak vermesine sebep oldu. Bu açıdan, İngiltere'nin AB'den ayrılış stratejisinde değişikliğe gitmesi bekleniyor. Çıkış yolu arayışlarında gündeme gelen son strateji ise dış ticarete konu mallar için serbest ticaret bölgesi teklif edilmesi oldu. Sürecin devamında, iki büyük güç arasında uzlaşının sağlanması giderek daha çok önem kazanıyor.

İngiltere'de yapılan bir araştırma Brexit sürecinin iş dünyasını da olumsuz etkilediğini ortaya koydu. Şirketler Brexit'in yarattığı politik riski, ülkenin mali istikrarı üzerindeki en büyük tehdit olarak görüyor. Politik riskleri ise jeopolitik risk ve siber saldırı riski izledi.

İngiltere Merkez Bankası (BOE) Başkanı Mark Carney, Brexit sürecinin yarattığı sıkıntılara rağmen, İngiltere ekonomisinin performansına olan inancının kuvvetli olduğunu belirtti. İlk çeyrekte kaydedilen düşük performanslı büyümenin ağırlıklı olarak mevsim şartlarından kaynaklandığını ifade eden Carney,

son ekonomik verilerin toparlanmaya işaret ettiğini söyledi. Uzmanlar, İngiltere Merkez Bankası Başkanının söz konusu açıklamalarının Ağustos ayında olası bir faiz artırım kararı anlamına gelebileceğine inanıyor.

JAPONYA

Japonya'nın küresel ticaretteki hakim rolü giderek daha çok ön plana çıkıyor. Ülkede cari denge Mayıs ayında beklentilerden daha olumlu düzeyde gerçekleşerek 17.6 milyar dolar fazla verdi. Böylece Japonya, Haziran 2014'ten bu yana her ay cari fazla kaydetme seyrini sürdürdü. Aynı dönemde enflasyon ise beklentiyi karşılayarak yıllık yüzde 0.7 düzeyinde gerçekleşti.

Ülkede makine siparişleri, özellikle metal sektöründeki zayıflayan talebin etkisiyle Mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 3.7 geriledi. Ancak, uzmanlar gerilemenin dönemsel olduğunu ve uzun vadede makina siparişlerinin dengede olduğu görüşünü koruyor.

Bir diğer önemli gösterge olan perakende fiyatları Haziran'da yıllık bazda yüzde 2.8 oranında artış kaydetti. Bu yıl içerisindeki en yüksek düzeyde gerçekleşen artışta artan enerji maliyetleri etkili oldu.

ÇİN

Çin, ABD yönetiminin 34 milyar dolar değerindeki 800'den fazla ithalat ürününe yüzde 25 ek gümrük vergisi uygulamaya resmen başlamasının ardından ABD ürünlerine misilleme tarifelerinin yürürlüğe girdiğini duyurdu. ABD Başkanı Trump ise ek vergi uygulamalarının yeni ürün kalemleri bazında da devam edebileceğini belirtti. Ticaret savaşlarına ilişkin değerlendirmede bulunan Çin Dış İşleri Bakanı Lu Kang, ABD'nin attığı adımların adil olmadığını ve ülkenin Dünya Ticaret Örgütü kurallarını ihlal ettiğini belirtti.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, Çin'in kredi profilinin yapısal zorluklara rağmen dengeli bir durumda olduğunu be-

IMF uyardı: Küresel ekonomi 'rayından çıkarabilir'

Uluslararası Para Fonu (IMF), ABD ve ticaret partnerleri arasında yaşanan ticaret geriliminin, küresel ekonomiyi "rayından çıkarabileceği" uyarısında bulundu.

Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Ekonomik Görünüm (DEG) Raporu'nu "Daha Dengesiz Büyüme ve Yükselen Ticaret Gerilimleri" başlığıyla güncelledi. Raporda, 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin küresel büyüme beklentileri yüzde 3.9 seviyesinde korunmasına karşın aşağı yönlü risklerin arttığı vurgulandı.

Ayrıca, büyümenin giderek dengesizleştiğine işaret edilen raporda, şu değerlendirmelere yer verildi:

"ABD ekonomisinde kısa vadeli momentum, nisan ayında yayınlanan DEG raporunda öngörüldüğü gibi güçleniyor. Avro bölgesi, Japonya ve İngiltere'nin büyüme tahminleri ise yılın başlarında izlenen negatif sürprizler nedeniyle aşağı yönlü revize edildi. Yükselen piyasa ve gelişmekte olan ekonomilerin büyüme beklentileri de artan petrol fiyatları, yükselen ticaret gerilimi, ABD'de artan faizler ve zayıf ekonomik temellere sahip bazı ülkelerin para birimlerine yönelik piyasa baskısı yüzünden daha dengesiz hale geliyor. Arjantin, Brezilya, Hindistan'a yönelik büyüme tahminleri düşürülürken, petrol ihracatçısı bazı ülkelerin görünümü güçlendi."

Ticaret aksiyonlarının etkileri

IMF raporunda, ABD'nin son dönemde açıklanan veya açıklanması beklenen gümrük tarifeleri ve bunlara yönelik misillemelere de değinildi.

Ticaret alanındaki gerilimi artıran ve uzun sürme olasılığı bulunan bu adımların ciddi sonuçları olabileceğine işaret edilen raporda, "Bu aksiyonlar, hem kaynak dağılıma yönelik direkt etkileri, hem belirsizliği artırması ve yatırımları azaltması dolayısıyla toparlanmayı rayından çıkarabilir ve orta vadeli büyüme beklentilerini baskılayabilir" ifadelerine yer verildi.

lirtti. Açıklamada, kredi profiline dair önemli unsurlar arasında sayılan yurt içi tasarrufların büyüklüğü ve döviz rezervlerinin yeterli olduğu belirtildi. Bununla birlikte, Çin ekonomisinin büyüklüğü ve direnci sayesinde şoklara karşı kapasitesinin güçlü olduğu da belirtilen açıklamada, kredi notunun "A1" seviyesinde, görünümünün de durağan olduğunu bildirildi.

Çin'de Haziran ayı tüketici enflasyonu yıllık yüzde 1.9 artış kaydederek beklentileri karşıladı. Aynı dönemde üretici fiyatları ise yıllık yüzde 4.7 oranında gerçekleşerek yüzde 4.5'lik beklentiyi aştı.

HİNDİSTAN

Dünya Bankası'nın güncel olarak açıkladığı ekonomik büyüklük sıralamasında Hindistan'ın Fransa'yı geçerek dünyanın en büyük 6. ekonomisi sıralamasına yükseldiği açıklandı. 2017 verileri itibarıyla 2.6 trilyon dolarlık GSYİH yaratan Hindistan'ın, yakın gelecekte Çin'in ekonomik büyüklüğünü yakalayıp, dünyada ilk üç ekonomiden biri olacağı öngörüsü güçleniyor. Hindistan'da enflasyon, hedeflerin üzerinde seyretmeye devam ediyor. Perakende enflasyonu Haziran'da yüzde 5.0 oranında gerçekleşerek son 5 ayın en yüksek değerini aldı. Beklentilerin üzerinde gerçekleşen enflasyonda artan petrol fiyatları ve Rupee'deki değer

kayıbı etkili oldu. Hindistan Merkez Bankası'nın orta vadeli hedefi olan yüzde 4.0'den saparak yüksek seyreden enflasyon, para istikrarı üzerinde de baskı oluşturuyor.

GÜNEY KORE

Güney Kore Merkez Bankası, güncel para politikası kurulu toplantısında faiz oranını değiştirmeyerek yüzde 1.50 düzeyinde sabit tuttu. Beklentilere uygun gerçekleşen kararın oybirliğiyle alınmaması, Banka içinde tartışmalara sebep oldu.

ABD-Çin ticaret savaşı, Asya'nın en büyük ekonomilerinden olan Güney Kore'yi de olumsuz etkiliyor. Merkez Bankası, ticaret savaşının muhtemel olumsuz etkilerini dikkate alarak, 2018 yılı büyüme tahminini yüzde 3.0'dan yüzde 2.9'a revize etti. Ticaret savaşlarının bu ölçüde derinleşmesinin sürpriz olduğunu ifade eden Merkez Bankası, sürecin bu eğilimde devam etmesi halinde 2019 yılı büyümesinin de ancak yüzde 2.8 ile sınırlı kalacağını belirtti.

BREZİLYA

Brezilya Merkez Bankası, güncel para politikası kurulu toplantısında faizlerde değişikliğe gitmeyerek yüzde 6.50 düzeyinde sabit tuttu. Merkez Bankası beklentilere uygun gerçekleşen kararın oybirliğiyle alındığını açıkladı.

Brezilya'nın Mart-Mayıs dönemini kapsayan üç aylık işsizlik oranı, bir önceki üç aylık sürece göre önemli bir değişiklik göstermeyerek yüzde 12.7 düzeyinde gerçekleşti. Ekonomik toparlanma eğilimlerine rağmen çift haneli işsizlik oranının devamı, yapısal işsizliğe işaret ediyor ve önemli bir makroekonomik sorun olarak ön plana çıkıyor.

RUSYA

ABD'nin başlattığı ticaret savaşlarına Rusya da dahil oldu. ABD'nin Rus çelik alüminyum ithalatına ek gümrük vergisi uygulaması sebebiyle, kısa sürede 537 milyon Dolar zarar kaydeden Rusya ekonomisi, ABD'ye misillemeyle karşılık verdi. Misilleme kapsamında ABD'den ithal edilen yol yapım ekipmanı, petrol ve gaz ekipmanı, metal işleme enstrümanları ve sondaj ekipmanı ve fiber optik malzemelere yönelik vergiler yüzde 25 ile 40 arasında yükseltildi.

AB, Rusya'nın belirli sektörlerine yönelik uygulanan ekonomik yaptırımlarını 31 Ocak 2019'a kadar uzatma kararı almasının ardından Rusya da aynı şekilde AB'ye yönelik yaptırımların uzatılması kararı aldı. Söz konusu gelişme kapsamında, Rusya ve Batı dünyası arasındaki ekonomik ve politik ilişkilerin yakın gelecekte gergin seyrini sürdüreceği anlaşılıyor.

G20 sonuç bildirisi: Aşağı yönlü riskler yükseldi

Dünyanın en büyük 20 ekonomisini bir araya getiren G20, Buenos Aires'te yapılan son toplantısında yükselen ticaret gerilimlerine karşı net tavrı sergileyemedi.

Arjantin'in dönem başkanlığında Buenos Aires'te düzenlenen G20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları toplantısı sona erdi. İki gün süren toplantının ardından tüm G20 üyeleri tarafından imzalanan 13 maddelik bir sonuç bildirisi yayımlandı.

Bildiride, küresel büyümenin gücünü korumasına karşı daha dengesiz hale geldiğini belirtilirken, kısa ve orta vadeli aşağı yönlü risklerin yükseldiği vurgulandı. Söz konusu risklerin finansal kırılganlıklar, yükselen ticaret ve jeopolitik gerilimler, küresel dengesizlikler, eşitsizlik ve yapısal yavaş büyüme olarak sıralandığı bildiride, "Riskleri izlemeye devam edeceğiz,

hafifletmeye çalışacağız ve gerçeğe dönüşürlerse karşılık vereceğiz" ifadesine yer verildi.

Bildiride, yükselen piyasa ekonomilerinin değişen finansal şartlara karşı eskisine göre daha hazırlıklı olmalarına rağmen hala piyasalardaki oynaklık ve ters sermaye akımlarına karşı hassas olduğuna işaret edildi.

Korumacı politikalardan kaçınılması bildiriye giremedi

G20 ülkelerinin güçlü, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyümeyi desteklemek için mevcut tüm araçları kullanmaya devam edeceği taahhüdünün yinelenildiği bildiride, şunlar kaydedildi:

"Uluslararası ticaret ve yatırımlar büyümenin, verimliliğin, inovasyonun, istihdamın ve kalkınmanın önemli motorları. Liderlerimizin Hamburg Zirvesi'nde

“
G20 sonuç bildirisinde, küresel büyümenin gücünü korumasına karşı daha dengesiz hale geldiği kaydedilirken, kısa ve orta vadeli aşağı yönlü risklerin yükseldiği vurgulandı.
”

vardıkları sonuçları tekrar ediyoruz ve riskleri azaltmak için diyalogun artırılması, risklerin azaltılması ve güveninin güçlendirilmesine yönelik ihtiyacı görüyoruz."

Dünya ekonomisinin yüzde 85'ini oluşturan 20 ülkenin temsilcilerini buluşturan toplantının bildirisinde, korumacı ticaret politikalarından kaçınılmasına yönelik net bir ibareye yer verilmemesi en fazla dikkati çeken noktalardan biri oldu.

Daha önceki G20 sonuç bildirimlerinde yer alan "korumacı politikalarından kaçınacağız" ibaresi, geçen yılın Mart ayında Almanya'da yapılan toplantıda ABD Hazine Bakanı Mnuchin'in ısrarları üzerine metinden çıkarılmış ve daha sonraki toplantıların hiçbirinde yeniden kullanılmamıştı.

İş dünyasının çağrıları karşılıksız kaldı

Küresel iş dünyası liderleri, bundan önceki birkaç toplantısında yükselen korumacılığa karşı çok sert bir tutum sergilemeyen G20'den, bu toplantıda son dönemde uygulamaya konan tarifeler nedeniyle daha güçlü bir duruş sergilemeye davet etmişti.

Dünyanın en büyük ticaret örgütlerini çatısı altında birleştiren "Küresel Ticaret Koalisyonu", İstanbul, Berlin, Brüksel, Brasilia, Buenos Aires, Londra, Madrid, Yeni Delhi, Ottawa, Paris, Roma, Seul, Sydney ve Washington'daki üyelerinin imzaladığı bir bildiri yayımlayarak, G20 üyelerini serbest ticareti tehdit eden uygulamaların karşısında durmaya çağırıyordu.

Buna karşın, G20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları Toplantısı'nın sonuç bildirisi, korumacılık karşıtı ifadelere yer vermemekle iş dünyasından gelen bu çağrılara karşılıksız bıraktı.

Toplantılarda, Türkiye'yi Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ile Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya temsil etmişti.

Ticaret savaşında yeni perde aralanabilir

Çin yuanındaki zayıflama, dolara karşı yıl başından bu yana yüzde 4,3'ü aştı. Bu durum yuanın küresel arenada ticaret üstünlüğünü elde etmesini sağlarken ABD'nin bu durumdan rahatsız olduğu ve ticaret savaşında yeni bir perdeyi aralayabileceği üzerinde duruluyor.

Ticaret savaşı endişeleri ile son dönemde dolar karşısında hızla değer kaybeden Çin Yuanı, "likidite şokunun tetiklenebileceği" endişelerini beraberinde getirirken, Çin Merkez Bankası'ndan müdahale beklentileri arttı.

Çin'in haksız ticaret kazancı sağladığı gerekçesiyle ABD'nin bazı ürünlere gümrük vergisi artırımı uygulaması ile fitili çekilen ticaret savaşına ilişkin gelişmeler, tüm dünya piyasalarının odağına yerleşti.

ABD'nin Çin başta olmak üzere Avrupa Birliği (AB) ve birkaç ülkeyi daha ilgilendiren ürünlerde gümrük tarifelerini yükseltmesi, küresel ekonomide korumacılık eğiliminin artacağına dair endişeleri artırırken, bu gelişmelerin dünya ticaretinde dengeleri değiştireceği belirtiliyor.

Söz konusu gelişmeler karşısında küresel piyasalarda volatilité arttı, en büyük etki ise Çin piyasalarında görüldü. Çin'de Şanghay bileşik endeksi yıl başından bu yana yüzde 15'e yakın değer kaybetti, yuandaki zayıflama derinleşti.

Bu yıla 3.314 puan seviyelerinden başlayan Şanghay bileşik endeksi, temmuz ayında ticaret gerilimine ilişkin ABD ile Çin yetkililerinden gelen açıklamalar sonrasında iki yılın en düşük seviyesi olan 2.691 puana kadar geriledi. Dolar/Yuan paritesi ise 6,8112 ile 28 Haziran 2017'den bu yana en yüksek seviyeyi görürken, dolar karşısında yuandaki yıllık değer kaybı yüzde 4,3'ü aştı.

Ekonomistler, Çin Yuanı'ndaki zayıflama karşısında ülke merkez bankasının ekonomiyi desteklemek amacıyla her an adım atabileceğini belirtirken, diğer taraftan dolar karşısında yuanın ticaret üstünlüğü elde etmesinin ABD tarafını daha da rahatsız edebileceği, ticaret savaşlarına ilişkin yeni gelişmelerin yaşanabileceğini ifade ediyor.

Dünyanın en büyük ikinci ekonomisi Çin'de hem döviz hem de hisse senedi tarafında görülen bu kayıpların derinleşmesi halinde "finansal panik" havasının görülebileceğini aktaran ekonomistler, yuandaki zayıflığın likidite şokunu tetikleyebileceği konusunda uyarıyor.

Batı Afrika'nın reformcu ülkesi **GANNA**

Ekonomik yapı

Gana, son yıllarda yakaladığı yüksek büyüme hızıyla ve küresel dünya ile hızlı bir bütünleşme sağlamasıyla kısa sürede Afrika'nın ön plana çıkan ülkeleri arasına girmiştir. Yakalanan bu başarı, ağırlıklı olarak ekonomik, sosyal ve politik reform hareketlerine dayanmaktadır. Söz konusu reformlar bağlamında; yoksulluğun azaltılması, altyapı imkanlarının geliştirilmesi, kamu gelirlerinin artırılması, özelleştirmenin yaygınlaştırılması, yatırımlara öncelik verilmesi vb. gibi politikalar uygulanmıştır.

Ülkenin yeraltı ve üstü zenginlikleriyle birlikte, yönetsel açıdan barışçıl ve demokratik bir siyaset izlenmesi, küresel açıdan güven kazanmasını sağlamıştır.

Tarımın ağırlıklı yapıda olmaya devam ettiği ve GSYİH'nin önemli bir payını karşıladığı Gana'da; kakao, çeşitli sebzeler, deniz ürünleri ve ormancılık ürünleri başat rol oynamaktadır. Gana'nın dünya kakao üretiminde ikinci sırada yer alması, kakaonun önemli bir ihracat ürünü

olmasını da sağlamıştır.

Reform sürecinde, gıda fiyat kontrollerinin kaldırılması, üreticilerin teşviklerle desteklenmesi ve ekilen alan arazilerinin geliştirilmesi gibi uygulamalara yer verilmiştir. Ancak, özellikle yatırım azlığı sebebiyle tarımsal ürün çeşitliliğinin kısıtlı kalması, sektörün uluslararası piyasalardaki fiyat dalgalanmalarından yoğun biçimde etkilenmesine sebep olmuştur.

Hizmetler sektöründe ise bankacılık, turizm ve perakende alt sektörleri dikkat çekmektedir.

Tarımın ağırlıklı yapısı, sanayi sektöründe de gıda ve içecek üretiminin ilk sıralarda yer almasını sağlamıştır. Sanayiye besleyen bir diğer alt kalem ise inşaat sektörüdür. Özellikle, yabancı şirketlerin projelendirdiği altyapı ve yol çalışmaları, inşaat faaliyetlerinin temelini oluşturmaktadır.

Bununla birlikte; tekstil ve hazır giyim, deri, ayakkabı, petrokimya ve demir-çelik sanayi sektörde önemli bir yere sahiptir. Geçmişte, tamamı kamu sektörüne ait olan

sanayi işletmeleri reform sürecindeki özelleştirmelerle birlikte çoğunlukla özel sektöre geçmiştir.

Petrol ve altın madenleri, Gana'nın GSYİH'na katkı sağlayan önemli yer altı zenginlikleridir. 90'lı yıllarda keşfedilmeye başlanan petrol yatakları araştırmaları sonucu yaklaşık 2 milyar varillik petrol rezervi tespit edilmiştir. Altın madenciliği ise ekonomiye yüzde 5 civarında katkı sağlamaktadır ve ülkenin en önemli ihracat gelir kaynaklarından biridir. Elmas, manganez ve boksit gibi diğer çeşitli yeraltı kaynaklarının da yer aldığı ülkede, maden ürünleri ihracatı toplam ihracatın yüzde 50'sini karşılamaktadır.

Ülkenin artan enerji ihtiyacını karşılamaya yönelik hidroelektrik santrallerin (HES) kurulması önemli bir politika olarak benimsenmiş ve günümüzde HES'ler enerji ihtiyacının yüzde 70'ini karşılar düzeye gelmiştir.

İş yapma kolaylığı endeksinde, 120 ülke arasında 190'ıncı sırada yer alan Gana'da uyruğuna bakıl-

maksızın her girişimci ülkede şirket kurabilmekte ve aynı mevzuata tabi olmaktadır. Ekonomiye olduğu kadar demokrasiye de önem verilmesi, Gana'nın Afrika'da yatırımlar açısından tercih edilir bir ülke olmasını sağlamıştır.

Reformlar açısından, yabancı yatırımların geliştirilmesinin de önemli bir politika olarak ele alınması, Gana'nın Dünya Bankası tarafından "Batı Afrika Ekonomik Topluluğu Bölgesinde İş Yapılan En İyi Yer" seçilmesini sağlamıştır.

Türkiye-Gana ilişkileri

Türkiye, 1957 yılında bağımsızlığını kazanması ile birlikte Gana ile diplomatik ilişkilerin geliştirilmesine önem vermiştir. 2010 yılından sonra karşılıklı olarak hizmete giren Büyükelçilikler ve üst düzey ziyaretler ilişkilerin güncel olarak dinamiklik kazanmasını sağlamıştır. 2016'da Türkiye tarafından Gana'da gerçekleştirilen ziyaret ve ziyaret kapsamında çeşitli alanlarda imzalanan anlaşmalar, ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi açısından da bir dönüm noktası olarak kabul edilmiştir.

İlişkilerin geliştirilmesine verilen önem sonucunda, 2010'dan sonra sadece 2 yıl içinde ticaret hacmi 10 kattan fazla artmıştır. Türkiye'den Gana'ya gerçekleştirilen ihracat 400'den fazla ürünle çeşitlilik göstermekte olup, temel ihracat ürünleri; çimento, gıda ürünleri, demir çelik ürünleri ve kimyasal gübre şeklindedir. İthalattaki ürün çeşitliliği ise çok daha az olup, ağırlıklı

GANNA ÜLKE PROFİLİ (2017)

Nüfus (Milyon Kişi)	28.8
Nüfus Artış Hızı (%)	2.2
GSYİH (Milyar Dolar)	47.3
GSYİH (%)	8.5
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	1.642
Enflasyon Oranı (%)	11.8
İşsizlik Oranı (%)	2.4
Ihracat (Milyar Dolar)	10.3
Ihracatta İlk 5 Ülke	İsviçre, Hindistan, BAE, Çin, Vietnam
Temel İhracat Ürünleri	Kakao ürünleri, Altın, Petrol ürünleri, Kıymetli maden ve metaller
İthalat (Milyar Dolar)	13.1
İthalatta İlk 5 Ülke	Çin, İngiltere, ABD, Belçika, Hindistan
Temel İthalat Ürünleri	Motorlu araçlar, Rafine petrol, Elektrikli makineler, Plastik ve mamulleri
Cari Denge (%; GSYİH)	-4.6
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	4.0
Tarım (%; GSYİH)	17.0
Sanayi (%; GSYİH)	23.7
Hizmetler (%; GSYİH)	59.3

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

GANNA KÜRESEL DİŞ TİCARET PROFİLİ (2017)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyon \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyon \$)
Kıymetli, yani kıymetli taşlar ve kıymetli metaller	3.525	Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler	1.492
Mineral yakıtlar ve yağlar	2.603	Elektrikli makina ve cihazlar	1.180
Kakao ve kakao mustahzarları	2.500	Mineral yakıtlar ve yağlar	1.077
Metal cevherleri, cıvıf ve kül	387	Motorlu kara taşıtları	979
Yenilen meyveler ile yenilen sert kabuklu meyveler	283	Plastikler ve mamulleri	621
Ağaç ve ahşap eşya; odun kömürü	204	Demir veya çelikten eşya	503
Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar	146	Demir ve çelik	376
Hayvansal ve bitkisel katı, sıvı yağlar	89	Dokumaya elverişli maddelerden diğer hazır eşya	286
Aluminyum ve aluminyumdan eşya	83	Hayvansal ve bitkisel katı, sıvı yağlar	284
Kauçuk ve kauçuktan eşya	65	Adi metallerden çeşitli eşya	275

Kaynak: Trademap (ilk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE - GANA TİCARET PROFİLİ (2017)

Fasıl adı	Gana'ya İhracatımız (Milyon \$)	Fasıl adı	Gana'dan İthalatımız (Milyon \$)
Başka yerde sınıflandırılmamış metalik olmayan mineraller	36	Bitkisel ürünler; bostan, meyve ve sebze	53
Diğer gıda maddeleri	27	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi	36
Demir-çelik ana sanayi	22	Diğer gıda maddeleri	35
Oğutulmuş tahıl ürünleri, nişasta, nişastalı ürünler ve hazır hayvan yemleri	19	Et, balık, sebze, meyve, katı ve sıvı yağlar	3
İzole edilmiş tel ve kablolar	17	Atık ve hurdalar	2
GENEL TOPLAM	225	GENEL TOPLAM	128

Kaynak: TÜİK

olarak kakao ürünleri ile altından oluşmaktadır.

Yabancı yatırımların geliştirilmesi konusunda çaba içerisinde olan Gana özellikle Türkiye'den gelecek potansiyel yatırımlar konusunda oldukça istekli bir tutum içerisinde. Bu kapsamda farklı tarihlerde düzenlenen iş forumlarında tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilmiş ve firmaların karşılıklı olarak görüşmeleri sağlanmıştır. Ticari ilişkilerin daha çok geliştirilmesine yönelik Gana, T.C. Ekonomi Bakanlığı ve Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından 2018-19 döneminde öncelikli ülkelerden biri olarak belirlenmiştir.

Gana Hükümeti'nin doğru- dan yabancı yatırımlar açısından

belirlediği ilk 11 sektör; "Bilgi ve iletişim teknolojileri, tekstil, zirai gıda işleme, deniz ürünleri işleme, mücevher üretimi, el işleri üretimi, metal el aletleri üretimi, çiçekçilik, seramik fayans üretimi, aydınlatma sanayi ve ilaç sanayi" şeklindedir. Gana Yatırım Teşvik Merkezi Yasası, yatırım teşvikleri açısından temel belirleyici mevzuattır ve teşvikler açısından vergi muafiyetleri ile indirimleri ön plana çıkmaktadır. Yatırımlar ve teşvikler konusunda detaylı bilgilere, Gana Yatırım Destekleme Merkezi (<http://www.gipcghana.com/>) ve Gana Türkiye Büyükelçiliği'nden (<http://www.ghanaembassy.com.tr>) erişilebilmektedir.

Sanayide büyüme devam

Sanayi üretimi Mayıs'ta yüzde 6.4 büyüyerek beklentileri aşarken Türkiye ekonomisinin de ikinci çeyrekte büyüme performansını devam ettireceğini ortaya koydu. İlk çeyreğe göre sanayide yavaşlama olsa da analistler Türkiye'nin yüzde 5-6 bandında büyülebileceğini belirtiyor.

Büyümenin öncü göstergelerinden sanayi üretimi Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre takvim etkilerinden arındırılmış olarak yüzde 6.4 büyüdü ve yüzde 5.5 seviyesindeki beklentileri de aştı. Aynı ay arındırılmamış sanayi üretimi ise yıllık yüzde 7 artış gösterdi. Mayıs'taki yükselişte ihracatçı sektörlerin yanı sıra gıda gibi iç pazara yönelik üretim yapan sektörlerin de katkısı büyük oldu.

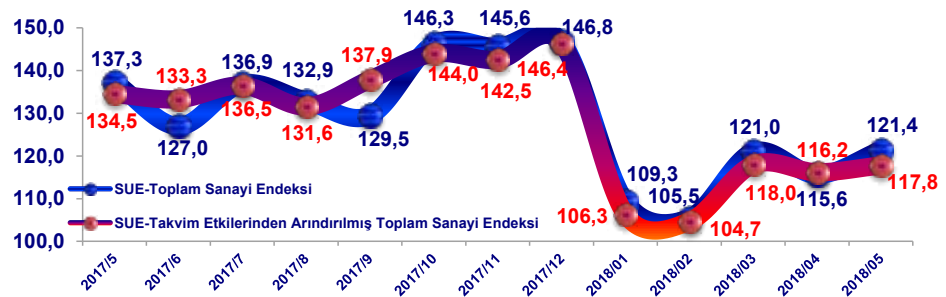
Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıkladığı verilere göre, Mayıs'ta mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış olarak ise sanayi Nisan ayına göre yüzde 1.6

küçüldü. Her ne kadar bir hız kaybı olsa da üretim artışını sürdüren sanayi Türkiye ekonomisinin büyümesine yine güçlü bir destek vereceğini ortaya koydu.

Artış sürüyor

Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2018 yılı Mayıs ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 12, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 6.5 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 1.9 arttı.

Ana mal gruplarında en yüksek

artış yüzde 8.6 ile dayanıksız tüketim malları üretiminde oldu. Bu grupta, gıda, yiyecek, içecek, giyim gibi mallar yer alıyor ve bu grubun sanayi üretimi büyümesine katkısı 2.4 puan oldu. İkincilik ise yatırımların habercisi sermaye malı üretiminde. Yüzde 6.1 büyüyen sermaye malı üretiminin sanayiye katkısı 1.1 puan. Otomotiv ve beyaz eşya gibi ürünlerin yer aldığı dayanıklı tüketim malı üretiminde ise yavaşlama var. Yüzde 5.8 artan üretimin katkısı 0.3 puanda. Ayrıca bu ürünler de döviz kuru dalgalanmalarına direkt tepki veriyor.

Sanayi üretiminde en yüksek ağırlığa sahip imalat sanayinde ise yüzde 6.5'lik bir büyüme yakalandı. Tıpkı dayanıksız tüketim mallarında olduğu gibi imalat sanayinde de gıda ürünleri imalatındaki yükseliş dikkat çekici. Geçen yıl Mayıs'a göre yüzde 14.5 üretim artışı yakalayan sektörün sanayi üretimine katkısı 1.9 puan. Geleneksek sektörlerimiz tekstil yüzde 5.3 büyümeyle 0.5

MAYIS 2018 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	121.4	7.0	117.8	6.4	117.1	-1.6
Madencilik ve Taşocakçılığı	124.4	14.1	120.1	12.0	121.5	-1.6
İmalat Sanayi	122.3	7.1	118.5	6.5	117.1	-1.7
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	110.0	1.9	109.1	1.9	114.9	-0.1

puanlı, giyim eşyaları üretimi de yüzde 6.2 büyümeyle 0.5 puanlık katkı yaptı.

İvme kaybı

İhracatçı sektörlerden kimya sektöründe ise büyüme yüzde 17.9. Bu artışın sanayi üretimine katkısı ise 0.9 puan.

Plastik imalatından da yüzde 8.1'lik büyümeyle gelen 0.5 puanlık katkı var. Otomotiv sektörü hız kesti. Bu sektörde Mayıs'ta yüzde 2.6 gibi düşük bir üretim artışı yaşandı ancak Haziran için işler iyi gitmiyor. Otomotiv Sanayicileri Derneği'nin (OSD) verilerine göre Haziran'da otomotiv üretimi yüzde 40 küçüldü. Otomotiv sektöründeki

yaşanan daralmanın genel sanayi üretimi verilerine etkisi büyük olacak.

Medya ile petrol ürünleri sektörlerindeki daralma da sanayi üretimini 0.2 puan azalttı.

Bir önceki aya göre azalma

Sanayi üretimi bir önceki aya göre yüzde 1.6 azalma kaydetti. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yıllı) incelendiğinde, madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre yüzde 1.6, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 1.7 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise yüzde 0.1 azaldı.

Tüketici güveni Temmuz'da iki yılın zirvesine çıktı

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Temmuz ayında bir önceki aya göre yüzde 4 oranında arttı.

Haziran ayında 70.3 olan tüketici güveni Temmuz ayında 73.1 oldu. Tüketici güveni en son 2016 Ekim ayında 74 seviyesine çıkmış, o tarihten bu yana da en yüksek 72.8 seviyesini görmüştü.

Alt endekslerde pozitif görünüm

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi bir önceki aya göre yüzde 3.3 oranında artarak Temmuz ayında 92 oldu. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durumunun daha kötü olacağını bekleyenlerin azalmasından kaynaklandı.

Genel ekonomik durum beklentisi endeksi

Haziran ayında 92.1 iken, Temmuz ayında yüzde 4.6 oranında artarak 96.3 değerine yükseldi. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha kötü olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin bir önceki aya göre azalmasından kaynaklandı.

İşsiz sayısı beklentisi

İşsiz sayısı beklentisi endeksi bir önceki aya göre yüzde 1.9 oranında artarak Temmuz ayında 76.9 oldu. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısında artış bekleyenlerin azalmasından kaynaklandı.

Tasarruf etme ihtimali endeksi Haziran ayında 24.6 iken, Temmuz ayında yüzde 10.2 oranında artarak 27.1 oldu. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimali olduğunu düşünen tüketicilerin bir önceki aya göre artmasından kaynaklandı.

İşsizlik iki yıl sonra tek hanede

İşsizlik oranı, Nisan döneminde yüzde 9.6'ya geriledi. İşsizlik geçen yılın Nisan ayına göre 0.9 puan, Mart 2018'e göre 0.5 düşüş gösterdi. Tarım dışı işsizlik yüzde 11.4 ve genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 16.9 oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) nisan dönemi işsizlik rakamlarını açıkladı. Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2018 yılı Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 201 bin kişi azalarak 3 milyon 86 bin kişi oldu. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 1 puanlık azalış ile yüzde 11.4 olarak tahmin edildi. Aktif işgücünü kapsayan 15-64 yaş grubunda işsizlik 0.9 puanlık azalış ile yüzde 9.8 olarak gerçekleşti.

İstihdam oranı yüzde 47.9

İstihdam edilenlerin sayısı 2018 yılı

Nisan döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 852 bin kişi artarak 29 milyon 9 bin kişi, istihdam oranı ise 0.7 puanlık artış ile yüzde 47.9 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 15 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 868 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 18.3'ü tarım, yüzde 19.5'i sanayi, yüzde 7.4'ü inşaat, yüzde 54.8'i ise hizmetler sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0.6 puan, inşaat sektörünün payı 0.4 puan azalırken, sanayi sektörünün payı 0.4 puan, hizmet sektörünün payı 0.5 puan arttı.

İşgücüne katılma oranı yüzde 53

İşgücü 2018 yılı Nisan döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 651

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Nisan 2018	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.261	2.953	2.058	10.615	19.887
Kadın	1.389	2.352	97	5.284	9.122
Toplam	5.650	5.305	2.155	15.899	29.009

bin kişi artarak 32 milyon 95 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0.3 puan artarak yüzde 53 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0.1 puanlık artışla yüzde 72.4, kadınlarda ise 0.6 puanlık artışla yüzde 34 olarak gerçekleşti.

Nisan 2018 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.6 puan azalarak yüzde 33.3 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.1 puan azalarak yüzde 22.4 oldu.

Arındırılmış rakamlarda işsizlik arttı

Mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam bir önceki döneme göre 34 bin kişi azalarak 28 milyon 818 bin kişi olarak tahmin edildi. İstihdam oranı 0,1 puan azalarak yüzde 47.6 oldu.

Mevsim etkilerinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 103 bin kişi artarak 3 milyon 291 bin kişi olarak gerçekleşti. İşsizlik oranı 0.4 puan artarak yüzde 10.3 oldu.

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

Nisan 2017-2018	Toplam	
	2017	2018
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler		
Nüfus (Bin kişi)	59.709	60.519
İşgücü (Bin kişi)	31.444	32.095
İstihdam (Bin kişi)	28.157	29.009
Tarım	5.320	5.305
Tarım dışı	22.836	23.704
İşsiz (Bin kişi)	3.287	3.086
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.265	28.424
İşgücüne katılma oranı (%)	52.7	53.0
İstihdam oranı (%)	47.2	47.9
İşsizlik oranı (%)	10.5	9.6
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.4	11.4
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	57.8	58.3
İstihdam oranı (%)	51.6	52.6
İşsizlik oranı (%)	10.7	9.8
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.4	11.4
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19.8	16.9
Ne Eğitimde ne istihdamda olanların oranı*	22.1	21.3

Genç işsizlik de azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu ve Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) verilerinden yapılan derlemeye göre, genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 2.9 puanlık azalış kaydetti ve 16.9 oranı ile son 23 ayın en düşük seviyesi yakalandı. Eğitim ve istihdam dışında kalan gençlerin oranı ise aynı dönemde 0.8 puan azalarak yüzde 21.3'e geriledi. Genç işsizlik oranı en son Mayıs 2016'da yüzde 17.4 seviyesindeydi. Söz konusu değerle Türkiye genç işsizliğin yüzde 15.2 olduğu AB ile yüzde 17.1'i bulduğu Euro Bölgesi ortalamalarına yakın bir performans sergiledi.

İşsizlik fonu ilk yarıda 125 milyara ulaştı

Geçen yılın sonunda 116 milyar lira olan İşsizlik Sigortası Fonu'nun büyüklüğü, bu yılın 6 aylık döneminde yaklaşık 8.3 milyar lira artarak 125 milyar liraya ulaştı. Fondan Mart 2002'den geçen ayın sonuna kadar yaklaşık 6 milyon kişiye toplam 20 milyar liradan fazla ödeme yapıldı.

Sigortalının prime esas aylık brüt kazancı üzerinden hesaplanan yüzde 2 işveren, yüzde 1 sigortalı kesintileri ve yüzde 1 devlet payı geliriyle büyüyen İşsizlik Sigortası Fonu, geçen yıl sonu itibarıyla 116 milyar 720 milyon 522 bin liraya ulaşmıştı.

Aktüeryal dengesini koruyan fonun büyüklüğü bu yılın altı aylık döneminde yaklaşık 8,3 milyar lira artarak 125 milyar lira oldu.

Fondan Mart 2002'den geçen ayın sonuna

kadar yaklaşık 6 milyon 182 bin 363 kişiye toplam 20 milyar 657 milyon 493 bin lira ödeme yapıldı.

1 milyon 604 bin liralık yarım çalışma ödemesi yapıldı

İşsizlik ödeneğinden yararlanmak için geçen ay 113 bin 989 kişi fona başvurdu. Önceki dönemde başvurularla birlikte Haziran'da 417 bin 903 kişiye yapılan ödeme miktarı, 366 milyon 148 bin 97 lira oldu. Doğum yapan kadın ile evlat edinen kadın veya erkeğe, yarım gün çalışmayı tercih etmeleri halinde verilen yarım çalışma ödeneğinden bu yılın Haziran ayında bin 870 çalışan faydalandı. Bunlara toplam 1 milyon 604 bin 798 lira yarım çalışma ödemesi yapıldı.

EİB'den Haziran'da 1 milyar 86 milyon dolarlık ihracat

Ege'nin ihracatı 13 milyar dolara ulaştı

Türkiye'de 2018 yılında ihracat artış rekortmeni olan Ege İhracatçı Birlikleri (EİB), 2018 yılı Haziran ayında 1 milyar 86 milyon dolar ihracata imza attı. EİB'nin ihracatı 2017 yılı Haziran ayına göre yüzde 9 artış gösterdi. EİB, 2017 yılı Haziran ayında 999 milyon dolarlık ihracata imza atmıştı.

Ege İhracatçı Birlikleri, 2018 yılı Haziran ayında 631 milyon 665 bin dolarlık sanayi ürünleri ihraç ederken, tarım ürünleri ihracatı yüzde 6'lık artışla 353 milyon dolardan 373 milyon dolara yükseldi. Madencilik sektörünün ihracatı ise; yüzde 10'luk artışla 81 milyon 721 bin dolara çıktı.

EİB'nin yıllık ihracatı 13 milyar dolara dayandı

Yılın ilk yarısında yüzde 20'lik ihracat artışıyla 6 milyar 647 milyon dolar döviz Türkiye'ye kazandıran Ege İhracatçıları son 1 yıllık ihracatı ise; yüzde 18'lik artışla 12 milyar 938 milyon dolara ulaştı. EİB'nin hedefi Temmuz ayında yıllık ihracatta 13 milyar doları aşmak olacak.

Ege İhracatçı Birlikleri çatı altındaki 12 ihracatçı birliğinin, 10 tanesi 2018 yılı Haziran ayında, bir önceki Haziran ayına göre ihracatını arttırmayı başarırken, Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği ve Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği 2017 yılı Haziran ayı

performanslarının gerisinde kaldılar.

Demir ihracatı zirveye demirledi

2018 yılına parlak bir giriş yapan Ege Demir ve Demirdışı Metaller İhracatçıları Birliği, Haziran ayında 125 milyon 717 bin dolarlık ihracata imza attı. 2017 yılı Haziran ayında 83 milyon 19 bin dolarlık ihracat gerçekleştiren Ege demir ihracatçıları, 2018 yılı Haziran ayında ihracatlarını yüzde 51 arttırma başarısı gösterdi.

Ege Hazirgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği ise; 110 milyon 209 bin dolarlık döviz getirisi ile en fazla ihracat yapan ikinci sektör oldu ve zirveye ortak oldu.

Haziran ayında ihracatını yüzde 21 arttıran Ege Tütün İhracatçıları Birliği 85 milyon 871 bin dolarlık ihracatla üçüncü sırada yer aldı.

Su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatı 1 milyar doları aştı

Ege Maden İhracatçıları Birliği, Haziran ayında yüzde 10,4'lük ihracat artış hızı yakaladı ve 81 milyon 721 bin dolarlık ihracatı hanesine yazdırdı. 79 milyon 556 bin dolarlık ihracat yapan Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği beşinci basamağın sahibi oldu. Ege Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği yıllık 1 milyar 8 milyon dolar ihracat rakamına ulaşarak 1 milyar dolar barajı üzerinde tutunacağını ortaya koydu.

Meyve sebze ve mamulleri ihracatı koşar adım

Başarılı bir yıl geçiren Ege Yaş

Meyve Sebze İhracatçıları Birliği, Haziran ayında yüzde 11'lik ihracat artışı yakaladı ve 70 milyon 41 bin dolarlık ihracata imza attı. Ege Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliği ise; yüzde 2'lik artışla 51 milyon 117 bin dolara ulaştı.

Ege Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği, Haziran ayında 44 milyon 836 bin dolarlık ihracatı kayda alırken, ihracatını yüzde 20 arttıran Ege Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği 28 milyon 489 bin dolar ihracata imza attı.

Haziran ayında ihracatı yüzde 9'luk düşüş yaşayan Ege Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği 18 milyon 479 bin dolarlık ihracatı hanesine yazdırdı. İhracatını yüzde 14 arttıran Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği 14 milyon 324 bin dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Haziran ayında ihracatı yüzde 48'lik düşüş gösteren Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği 11 milyon 198 bin dolarlık ihracat yaptı.

Ege ihracatçıları en fazla ihracatı Almanya'ya yaptı

Ege İhracatçı Birlikleri'nin Haziran ayı ihracatında Almanya 130 milyon dolarlık tutarla zirvedeki yerini korudu.

Ege ihracatçıları, Almanya'ya 2018 yılının 6 aylık döneminde ise; 768 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

Almanya'yı 82 milyon dolarlık ihracatla Amerika Birleşik Devletleri, 69 milyon dolarlık ihracatla İngiltere izlerken, Haziran ayında Ege ihracatçıların Mısır'a yaptığı

ihracat yüzde 177'lik artışla 12 milyon dolardan 33 milyon dolara yükseldi. Ege ihracatçıların önemli artış yakaladığı diğer pazarlar ise; yüzde 46'lık artış ve 59 milyon dolarlık ihracat ile Fransa, yüzde 41'lik ihracat yükselişi ve 30 milyon dolarlık ihracatla Çin ve yüzde 40'lık artış ve 25 milyon dolarlık dış satımla Yunanistan oldu.

Yılın ilk yarısı beklentilerimize uygun geçti

Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, 2018 yılının ilk yarısının beklentileri doğrultusunda geride kaldığını, ihracatlarının 13 milyar dolara dayandığını kaydetti.

Haziran ayında Türkiye'nin ihracatının yüzde 5 arttığını, EİB'nin ihracat artış hızının ise yüzde 9 olduğu bilgisini veren Eskinazi, "Ocak - Haziran döneminde ise; Türkiye'nin ihracatı yüzde 12 artarken, EİB ihracatını yüzde 20 arttırdı. Benzer tablonun yılsonunda da oluşması için İnovasyon, Ar-Ge ve tasarım odaklı, katma değerli ürün ihracatını arttırmak için çalışmalarımızı sürdüreceğiz" diye konuştu.

"Seçim geride kaldı gündem ekonomi ve ihracat olmalı" diyen Eskinazi, OHAL uygulamasının kalkması ile birlikte Türkiye hızla normalleşeceğini, yabancı yatırımcıların Türkiye'ye yatırım konusunda daha istekli olacağını, bu sayede Türk ekonomisinin yılın ilk çeyreğindeki yüzde 7.4'lük büyüme rakamını aşacağını, ihracat rakamlarının da artışına devam edeceğini sözlerine ekledi.

Haziran'da 12.6 milyar dolarlık ihracat

Türkiye'nin ihracatı, küresel ekonomi ve yakın coğrafyada yaşanan bütün sıkıntılara rağmen 20 aydır sürdürdüğü kesintisiz yükselişine devam etti ve Haziran ayında 12.6 milyar dolar olarak kayıtlara geçti.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Haziran ayı ihracat rakamlarını kamuoyuna duyurdu. Haziran ayında ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 5 artış göstererek 12 milyar 601 milyon dolara yükseldi. Böylelikle, yılın ilk yarısında ihracat yüzde 7.4 artışla 81.9 milyar dolara çıkarken, son 12 aylık ihracat ise yüzde 9.7 artışla 161.5 milyar dolara ulaştı. İlk 6 ayda Euro/Dolar paritesinin Euro lehine olmasının ihracata katkısı ise 5 milyar dolar oldu. Miktar bazında ihracat da yüzde 4.2 artarak 10 milyon ton olarak gerçekleşti. Türkiye'nin 2017 yılı Haziran ayındaki ihracatı ise, 12 milyar 3 milyon dolar olmuştu.

“
Haziran ayında ihracat geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 5 artarak 12.6 milyar dolara yükseldi. Son 12 aylık ihracat ise 161,5 milyar dolara ulaştı.
”

	Değişim (%)	Değer (milyon \$)
ÇELİK		
Belçika	91.8	30.8
ABD	-30.4	71.4
Etiyopya	100.6	32.2
Haiti	2977	15.9
Dominik	652	5.4
İspanya	197.5	83.6
İtalya	141.6	118.6
Romanya	99.2	80.5
Mısır	192.9	40.5
Tunus	559.8	27.5
DEMİR		
ABD	77.7	23.6
İtalya	23.9	53.7
KİMYA		
ABD	30.7	92.5
Çin	206.7	42.9
Hindistan	387.4	40.1
Yunanistan	111.8	65.6
MÜCEVHER		
Almanya	77.6	10.5
BAE	-37.4	54.1
ABD	41.3	18.7
İsrail	90.3	12.6
OTOMOTİV		
Belçika	32.4	132.6
ABD	-67.1	58.2
Cezayir	128.6	26.3
G. Kore	163.3	11.1
SAVUNMA		
ABD	4.10	50.8
Umman	32.102	9.6
TEKSTİL		
Çin	131.7	19.8

Otomotiv sektörü liderliğini korudu

Haziran ayında sektörel bazda en fazla ihracatı her zaman olduğu gibi 2.5 milyar dolarla otomotiv sektörü gerçekleştirdi. Otomotivde artış bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1.9 oldu. Otomotiv ihracatındaki hız kaybında ABD'ye yüzde 67.1, Avusturya'ya yüzde 16.6, İsveç'e de yüzde 25.2'lik ihracat düşüşü etkili oldu. Ancak artışta dikkat çeken ülkeler de var. Türkiye'nin Güney Kore'ye otomotiv ihracatı yüzde 163.3 arttı. Otomotiv sektörünü 1.42 milyar dolarla kimyevi maddeler ve 1.36 milyar dolar ile hazır giyim ve konfeksiyon sektörleri takip etti. Haziran ayında en fazla ihracat artışı yaşayan sektörler yüzde 34.6 ile Çelik, yüzde 32.8 ile Süs Bitkileri ve Mamulleri ve yüzde 19 ile Tütün oldu. Genele bakıldığında madencilik sektörü

ihracatı yüzde 3,6, sanayi ürünleri ihracatı yüzde 5.8 artarken, tarım ürünleri ihracatı yüzde 0.1 azaldı.

144 ülke ve bölgeye ihracat arttı

Ihracat pazarlarına bakıldığında Haziran ayında 144 ülke ve bölgeye ihracat arttı. En fazla ihracat yapılan ilk 5 ülkeden Almanya'ya yüzde 1.2, İngiltere'ye yüzde 10.4, İtalya'ya yüzde 11, Fransa'ya yüzde 6.3 artış kaydedilirken, ABD'ye ihracatımız yüzde 13.9 geriledi. En fazla ihracat yapılan ilk 20 ülke arasında ise en yüksek artış ise yüzde 47.6 ile Yunanistan'a oldu.

AB'ye ihracat yüzde 8 arttı

Ülke grubu bazında bakıldığında Haziran ayında AB'ye ihracat yüzde 8 artarken, AB'nin Türkiye ihracatındaki payı yüzde 52.1 oldu. Afrika'ya ihracat yüzde 23.8, Diğer

Asya ülkelerine yüzde 33.2 artarken, Orta Doğu'ya yüzde 12.6, Kuzey Amerika ülkelerine ise yüzde 10.2 azaldı.

İlk 10 il içerisinde en yüksek artış Hatay'da

Haziran'da 37 il ihracatını artırırken, 43 ilde ise ihracat geriledi.

En fazla ihracat yapan ilk 5 ilin ihracatları şu şekilde oldu: İstanbul 5.5 milyar dolar, Kocaeli 1.2 milyar dolar, Bursa 1.1 milyar dolar, İzmir 791 milyon dolar ve Ankara 602 milyon dolar. İlk 10'da en yüksek ihracat artışını yüzde 29.9 ile Hatay gerçekleştirdi.

Haziran ayında ihracat gerçekleştiren firma sayısı 33 bin 563 oldu. Bu firmalardan 2 bin 771'i bu yıl ilk defa ihracat yaparken, daha önce hiç ihracatı olmayan 1081 firma bu ay ihracat ailesine katıldı.

Türkiye'nin net uluslararası yatırım açığı azaldı

Dış kaynak girişinin yavaşlaması ve döviz kuru artışları paralelinde Türkiye'nin net uluslararası yatırım açığında Şubat ayından bu yana gözlenen azalma Mayıs'ta da sürdü. Mayıs ayında net yurtdışı varlıklar geçen yıl sonuna göre yüzde 0.5 azalarak 231.6 milyar dolara, yurt dışı yükümlülükler ise yüzde 8.6 düşüşle 632.5 milyar dolara geriledi. Böylece net uluslararası yatırım açığı da 58.2 milyar dolar azaldı ve 401 milyar dolara indi. Bu rakam Ocak ayında 482.7 milyar dolarla rekor seviyesini görmüştü.

2017 sonuna göre rezerv varlıklar kalemi yüzde 0.4 düşüşle 107.3 milyar dolar, diğer yatırımlar kalemi de yüzde 3.3 azalışla 74 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Diğer yatırımlar alt kalemlerinden bankaların yabancı para ve Türk Lirası cinsinden efektif

ve mevduatları yüzde 10.8 azalışla 31.2 milyar dolara geriledi. Yükümlülükler alt kalemlerinden doğrudan yatırımlar (sermaye ve diğer sermaye) piyasa değeri ile döviz kurlarındaki değişimlerin de etkisiyle 2017 sonuna göre yüzde 26.3 azalışla 139.5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Portföy yatırımları, Mayıs döneminde geçen yıl sonuna göre yüzde 9.4 azalarak 161 milyar dolar oldu. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi stoku yüzde 24.7 azalışla 39.1 milyar dolar, yurt dışı yerleşiklerin mülkiyetindeki DİBS stoku yüzde 20.2 düşüşle 24.7 milyar dolar olarak kaydedildi. Aynı dönemde bankaların toplam kredi stoku yüzde 0.4 azalışla 94.4 milyar dolar, diğer sektörlerin toplam kredi stoku ise yüzde 2.7 artışla 111 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Mayıs'ta cari açık 5.9 milyar dolar

Cari işlemler açığı, Mayıs ayında piyasa beklentilerinin bir miktar üzerinde 5.9 milyar dolar olarak gerçekleşti.

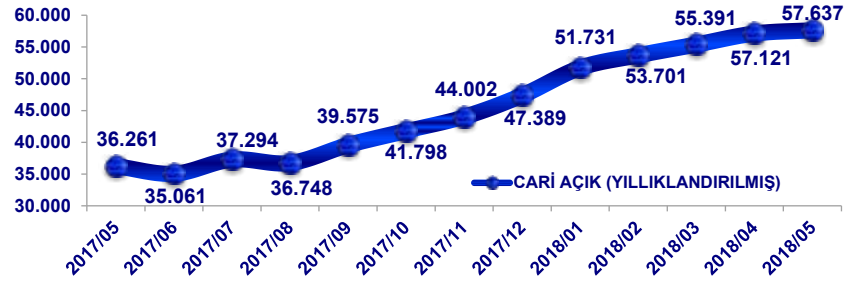
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından Mayıs 2018 dönemine ilişkin ödemeler dengesi verileri açıklandı. Cari denge, Ocak-Mayıs döneminde 27.72 milyar dolar açık verdi. 12 aylık cari işlemler açığı ise 57.64 milyar dolar olarak kaydedildi.

5 ayda 7.1 milyar 'gizemli para'

Kaynağı belli olmayan para giriş/çıkışını gösteren net hata noksan kalemi Mayıs'ta 3.38 milyar dolar fazla verirken, 5 aylık 'gizemli para' girişi 7.11 milyar dolar olarak kayıtlara geçti.

Merkez Bankası (TCMB) açıklamasında; Mayıs'ta ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 678 milyon dolar artarak 6.5 milyar dolara, birincil gelir dengesi açığının ise 214 milyon dolar artarak 1.16 milyar dolara yükseldiği belirtildi.

TCMB açıklamasında hizmetler dengesinden kaynaklanan net girişler, bir önceki yılın aynı ayına göre 768 milyon dolar artarak 1.9

milyar dolar olurken, bu gelişmede, seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirlerin 549 milyon dolar artarak 1.7 milyar dolara yükselmesinin etkili olduğu ifade edildi.

Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 218 milyon dolar artarak 1.1 milyar dolar oldu. Bir önceki yılın Mayıs ayında 254 milyon dolar net giriş gösteren ikincil gelir dengesi kalemi, bu yılın

aynı ayında 138 milyon dolar net çıkış kaydetti.

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler, bir önceki yılın aynı ayına göre 703 milyon dolar azalarak 429 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Portföy yatırımları 1 milyar dolar net çıkış kaydederken, resmi rezervlerde Mayıs'ta 2.82 milyar dolar rezerv azalışı gözlemlendi, net hata noksan kalemi Mayıs ayında 3.38 milyar dolar oldu.

(Milyon Dolar)	Mayıs		Ocak-Mayıs		12 Aylık Kümülatif 2018
	2017	2018	2017	2018	
CARI İŞLEMLER HESABI	-5.369	-5.885	-17.476	-27.724	-57.637
SERMAYE HESABI	1	10	-1	35	52
FİNANS HESABI	-3.915	-2.492	-24.264	-20.579	-42.748
Doğrudan Yatırımlar (net)	-1.132	-429	-3.857	-2.181	-6.528
Portföy Yatırımlar (net)	-5.525	1.015	-13.209	-1.022	-12.266
Diğer Yatırımlar (net)	295	-255	-1.830	-16.605	-20.344
Rezerv Varlıklar (net)	2.447	-2.823	-5.368	-771	-3.610
Net Hata ve Noksan	1.453	3.383	-6.787	7.110	14.837

Bütçe açığı seçim ayında sert yükseldi

2017 yılı Haziran ayında 13.7 milyar TL açık veren bütçe, 2018 yılı Haziran ayında 25.6 milyar TL açık verdi. Aynı dönemde 23.2 milyar TL faiz dışı açık verildi. 2017 yılı Haziran ayında 12.5 milyar TL faiz dışı açık verilmiş iken 2018 yılı Haziran ayında 23.2 milyar TL faiz dışı açık verildi.

2018 yılı Haziran ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 17.3 oranında artarak 51.5 milyar TL oldu. Bütçe giderleri ise yüzde 33.8 oranında artarak 77.2 milyar TL olarak gerçekleşti.

2018 yılı Haziran ayında vergi gelirleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 17.4 oranında artarak 42.7 milyar TL olarak gerçekleşti. Faiz hariç bütçe giderleri ise yüzde 32.6 oranında artarak 74.8 milyar TL oldu.

6 aylık performans

2017 yılı Ocak-Haziran döneminde 25.2 milyar TL açık veren bütçe, 2018 yılı Ocak-Haziran döneminde 46.1 milyar TL açık verdi. 2017 yılı Ocak-Haziran döneminde 1.8 milyar TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2018 yılı Ocak-Haziran döneminde 12.3 milyar TL faiz dışı açık verildi.

2018 yılı Ocak-Haziran döneminde bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 18.2 oranında artarak 353.6 milyar TL oldu. Bütçe giderleri ise yüzde 23.2 oranında artarak 399.7 milyar TL olarak gerçekleşti.

2018 yılı Ocak-Haziran döneminde vergi gelirleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde

19.8 oranında artarak 294.8 milyar TL olarak gerçekleşti. Faiz hariç bütçe giderleri ise yüzde 23 oranında artarak 365.9 milyar TL oldu.

Yılın ilk yarısında bir önceki yıla kıyasla ana harcama kalemlerinin tamamının bütçe harcamalarını yukarı çektiği görülüyor. Bu dönemde sermaye gideri ve sermaye transferlerinin geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla sırasıyla yüzde 69.6 ve yüzde 81.4 oranında genişlemesi bütçe harcamalarındaki yükselişte öne çıktı.

Beklentiler

Haziran ayında daha da belirginleşmek üzere yılın ilk yarısında bütçe göstergelerinin bir önceki yılın aynı

dönemine kıyasla hızla bozulduğu görülüyor. Bu gelişmede seçim sürecinde hızlı artan kamu harcamalarının yanı sıra faizlerdeki yükselişin etkisiyle artan faiz harcamalarının rol oynadığı dikkati çekiyor.

Seçimlerin tamamlanmasının ardından bütçe harcamalarındaki artışın yılın ikinci yarısında bir miktar ivme kaybetmesi öngörülüyor. Öte yandan, ekonomik aktivitede öngörülen ivme kaybı paralelinde bütçe gelirlerinin yılın ilk yarısına kıyasla baskı altında kalabileceği de ihtimaller dahilinde. Söz konusu genişmeler, mali disiplinin yeniden tesisi açısından yeni önlemlere ihtiyaç olduğuna işaret ediyor.

Enflasyon, Haziran'da 'zirve' yaptı

Enflasyon, Haziran ayında beklentilerin oldukça üzerinde artış gösterdi. Gıda ve alkolsüz içecekler grubundaki artışlar ve kur geçişkenliği önemli rol oynadı. Aylık bazda yüzde 1.4 artması beklenen TÜFE, yüzde 2.61 artış gösterirken, yıllık enflasyon yüzde 15.39'a fırladı. Yılın ilk yarısında enflasyon yüzde 9.17'yi buldu. Böylece yıllık enflasyon Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) hesaplamada kullandığı 2003 bazlı serinin en yükseğine geldi.

Hem üretici enflasyonundan gelen maliyet hem de kur ile yapısal sorunlar nedeniyle artan enflasyon gelecek aylar için de umut vermiyor. Ayrıca Temmuz'da kesinleşmiş zamlar da yapılacak. Analistler, yüzde 16'ların görülmesinin ardından yıl sonunda enflasyonun yüzde 13-14 seviyelerinde tamamlamasını bekliyor.

Haziran 2018'de endekste kapsanan 407 maddeden; 58 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 289 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 60 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Aylık ve yıllık rakamlar

Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıklamalarına göre; aylık en yüksek artış yüzde 5.98 ile gıda ve alkolsüz içecekler grubunda oldu. Bu rakam, aylık enflasyonun yüzde 53'ünü, yıllık enflasyonun da 3'te 1'ini oluşturdu. Ana harcama grupları itibariyle 2018 yılı Haziran ayında endekste yer alan gruplardan, haberleşmede yüzde 4.76, ulaşırmada yüzde

2.66, ev eşyasında yüzde 2.24 ve eğlence ve kültürde yüzde 2.16 artış gerçekleşti.

Haziran ayında fiyatı en çok artan aylık olarak yüzde 82.53 ile kuru soğan olurken, kuru soğanı yüzde 63.34 ile patates, yüzde 57.72 ile havuç takip etti.

Ana harcama grupları itibariyle 2018 yılı Haziran ayında endekste yer alan gruplardan sadece giyim ve ayakkabı grubunda yüzde 1.15 oranında düşüş yaşandı.

TÜFE'de yıllık en fazla artış yüzde 24.26 ile döviz kurlarındaki değerlenmenin akaryakıt, taşıt ve seyahat fiyatlarına yansdığı ulaştırma grubunda gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre ev

eşyası yüzde 18.91, gıda ve alkolsüz içecekler yüzde 18.89, çeşitli mal ve hizmetler yüzde 16.79 ve lokanta ve oteller yüzde 13.30 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları oldu.

Çekirdek alarmı

Merkez Bankası'nın para politikası için takip ettiği çekirdek enflasyon seviyeleri de rekorlarda. Çekirdek endeksler yıllık bazda tarihi zirvelerine yükselirken, yıllık üretici fiyatları da Temmuz 2003'ten bu yana en yüksek seviyeye çıktı. Çekirdek TÜFE, Haziran'da yüzde 14.60 seviyesine yükseldi. Yurtiçi üretici fiyatları aylık bazda yüzde 3.03 artarken, yıllık bazda yüzde 23.71'e yükseldi.

HANGİ GRUP ENFLASYONU NASIL ETKİLER

	Aylık değişim (%)	Etkisi (puan)
Gıda ve içecek	5,98	1.39
İçki ve sigara	0.02	0.00
Giyim ve ayakkabı	-1.15	-0.08
Konut	1.03	0.15
Ev eşyası	2.24	0.17
Sağlık	0.84	0.02
Ulaştırma	2.66	0.47
Haberleşme	4.76	0.17
Eğlence ve kültür	2.16	0.07
Eğitim	0.85	0.02
Lokanta ve oteller	1.74	0.13
Çeşitli mal ve hiz.	1.75	0.09

Aylık en yüksek artış yüzde 3.69 ile TR83'te

İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) 2. Düzey'de bulunan 26 bölge içinde, bir önceki yılın Aralık ayına göre en yüksek artış yüzde 10.52 ile TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane) bölgesinde, bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış yüzde 17.38 ile TR63 (Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye) bölgesinde ve 12 aylık ortalamalara göre en yüksek artış yüzde 12.58 ile TR63 (Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye) bölgesinde gerçekleşti.

Yıllık üretici fiyatları yüzde 23.7'ye yükseldi

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2018 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 3.03, bir önceki yılın Aralık ayına

göre yüzde 15.52, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 23.71 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 16.57 artış gösterdi.

Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocakçılığı sektöründe yüzde 2.44, imalat sanayi sektöründe yüzde 3.16, elektrik ve gaz yüzde 1.97, su sektöründe yüzde 1.20 artış olarak gerçekleşti.

Aylık en fazla artış ham petrol ve doğal gazda

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2018 yılı Haziran ayında aylık ve yıllık en fazla artış enerjide gerçekleşti. Bir önceki aya göre en fazla artış; yüzde 15.09 ile ham petrol ve doğal gaz, yüzde 6.87 ile kok ve rafine petrol ürünleri, yüzde 5.18 ile elektrikli teçhizat olarak gerçekleşti. Buna karşılık kömür ve linyit ise bir önceki aya göre yüzde 0.24 düşüş gösterdi.

Tarım-ÜFE yıllık yüzde 8.97 arttı

Tarım ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (Tarım-ÜFE), Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 0.08, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 0.94, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 8.97 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 10.34 arttı.

Haziran 2018'de endekste kapsanan 82 maddeden; 1 madde bu ay endeks kapsamına girerken, 42 maddenin fiyatlarında artış, 30 maddenin fiyatlarında azalış gözlemlendi, 9 maddenin fiyatlarında ise değişim olmadı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan "Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi, Haziran 2018" verilerine göre, tarım ve avcılık ürünlerinde üretici fiyatları yüzde 0.03, artarken, ormancılık ürünlerinde yüzde 0.30 azaldı, balıkçılıkta ise yüzde 3.88 arttı.

TCMB: Enflasyondaki artış genele yayıldı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Haziran ayı enflasyonu ile ilgili olarak yaptığı değerlendirmede, çekirdek göstergelerin yıllık enflasyonları ve ana eğilimlerinin kayda değer bir biçimde yükseldiğini bildirdi.

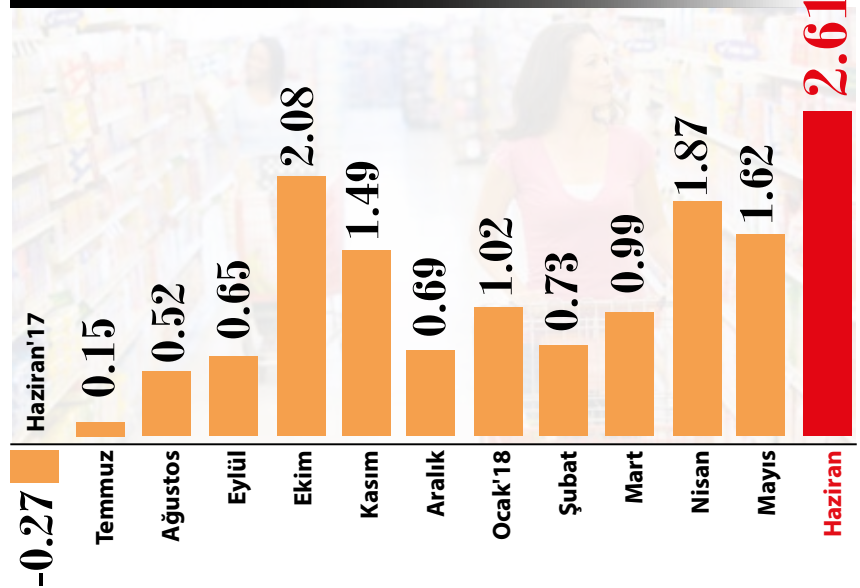
Enflasyondaki artışın alt gruplar geneline yayıldığını belirten TCMB, şu değerlendirmeyi yaptı: "Enflasyondaki yükselişe en belirgin katkı, sebze ürünleri öncülüğünde işlenmemiş gıda grubundan gelmiştir. Bu dönemde enerji enflasyonundaki yukarı yönlü seyir sürmüştür. Döviz kuru gelişmelerine bağlı olarak başta beyaz eşya ve otomobil olmak üzere dayanıklı tüketim mallarında yüksek oranlı fiyat artışları kaydedilmiştir. Türk Lirası'ndaki değer kaybı, ithal içeriği yüksek diğer temel malların yanı sıra bazı hizmet gruplarını da olumsuz etkilemiştir. Bu dönemde hizmet enflasyonunda genele yayılan artışlar izlenmiştir. Bu gelişmede maliyet unsurlarının yanında, talep yönlü etkiler de hissedilmiştir. Bu çerçevede, çekirdek göstergelerin yıllık enflasyonları ve ana eğilimleri kayda değer bir biçimde yükselmiştir."

Ana gruplarda bir önceki aya göre değişim; tek yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 2.93, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde yüzde 1.05 artış, çok yıllık bitkisel ürünlerde ise yüzde 8,56 azalış gerçekleşti.

Alt tarım gruplarından sebzeler bir önceki aya göre yüzde 4.52

arttı. Alt tarım gruplarından; çeltik yüzde 2.31, koyun ve keçi, bunların işlenmemiş süt ve yapağıları yüzde 2.24, tahıllar, baklagiller ve yağlı tohumlar yüzde 1,99 artış, canlı kümes hayvanları ve yumurtalar yüzde 1.02, yağlı meyveler yüzde 0.54, lifli bitkiler yüzde 0.24 azalış gösterdi.

AYLIK TÜKETİCİ ENFLASYONU (TÜFE, %)

Gıdada alınan tedbirler ikinci yarı devreye girecek

Son dönemde etten patatese kadar çeşitli gıda ürünlerinin fiyatlarında yaşanan artış, ilgili kurumların çeşitli tedbirleri uygulamaya koymasıyla aşıldı.

Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi, ürünün tarladaki üretiminden tüketiciye ulaşmasına kadar geçen tüm süreçlerinde fiyatlarında meydana gelen artışların nedenlerini analiz etti. Bu konuda, başta zayıf oranları ve aracılık ücretleri olmak üzere aşırı fiyatlanmaya yol açan faktörlere yönelik bazı tedbirler uygulamaya konuldu. Bu konudaki tedbirlerin kalan kısmı da yeni hükümetin kurulmasıyla yılın ikinci yarısından itibaren devreye girecek.

Ekonomi politikaları açısından yeni hükümetin "yol haritası" niteliğini taşıyan açıklamalardan yapılan derlemeye göre, komitenin kararları hızla hayata geçirilecek. Bu kapsamda, üretimden son tüketiciye kadar olan tedarik zincirine ilişkin kayıt sistemi güçlendirilecek. Lisanslı depoculuğun yaygınlaştırılması için yasal ve kurumsal düzenlemelere devam edilecek.

Yaş meyve-sebze tedarik zincirinde maddi kayba neden olan fire oranlarını en aza indirmek ve lojistik süreçlerinin genel kalitesini artırmak amacıyla

tarladan tüketiciye soğuk zincir yatırımları desteklenecek. Tarım ürünlerinin paketlenmesi, perakende satış noktalarına sevk edilmesi ve perakende satış noktalarında sergilenmesi hususlarında belirlenen uluslararası standartlara tam uyum sağlanacak. Tedarik zincirinin kritik noktalarından biri olan toptancı hallerinin daha etkin çalıştırılması ve modernizasyonuna yönelik yasal düzenlemeler tamamlanacak.

Tarımsal desteklerin belirlenmesinde ekonomik, sosyal ve çevresel etkileri dikkate alınacak. Desteklerde sadeleştirilmeye gidilerek, bunların etkinliğini artırılacak. Bu kapsamda, lisanslı depoculuk sisteminin yaygınlaşması ve gelişmesi de sağlanacak. Uzun süreli kiralama garantisi kapsamında özel sektöre lisanslı depo yaptırılacak. Bu yıl 2,5 milyon ton kapasiteli depo yapımı tamamlanacak.

Öte yandan, tarladan mağazalardaki satış ortamına kadar taşıma, depolama ve satış noktalarında soğuk zincir kurulmasının desteklenmesine yönelik paketin de yeni hükümetin kurulmasının ardından açıklanması bekleniyor. Bu kapsamda, ürünlerin zayıf oranının düşürülmesi için ambalaj tesisleri kurulması teşvik edilecek. Soğuk zincir içinde gelen ürünler marketlerde de soğutmalı alanlarda satışa sunulacak.

“
Yeni hükümetin en önemli gündem maddelerinden birini bazı gıda maddelerinin fiyatlarındaki artış oluşturacak. Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesince belirlenen tedbirlerin kalan kısmının yılın ikinci yarısından itibaren uygulamaya konulması hedefleniyor.
”

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ						
BÜYÜME	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	1.809.713	2.044.466	2.338.647	2.608.526	3.104.907	792.691
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	8.5	5.2	6.1	3.2	7.4	7.4
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	9.3	6.1	5.9	3.8	8.8	9.3
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2013	2014	2015	2016	2017	Nis.18
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	25.524	25.933	26.621	27.205	28.189	29.009
İstihdam Oranı (%)	45.9	45.5	46.0	46.3	47.1	47.9
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.747	2.853	3.057	3.330	3.454	3.086
İşsizlik Oranı (%)	9.7	9.9	10.3	10.9	10.9	9.6
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12	12	12.4	13	13.1	11.4
ENFLASYON (%)	2012	2013	2014	2015	2016	Haz.18
Yİ-ÜFE (yıllık)	2.45	6.97	6.36	5.71	9.94	23.71
YD-ÜFE (yıllık)	-1.13	16.15	2.63	10.9	17.73	35.33
TÜFE (yıllık)	6.16	7.4	8.17	8.81	8.53	15.39
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-May. 18
İhracat	151.803	157.610	143.889	142.544	157.020	69.309
İthalat	251.661	242.177	207.234	198.617	233.800	104.511
Dış Ticaret Dengesi	-99.859	-84.567	-63.395	-56.073	-76.780	-35.202
Cari İşlemler Dengesi	-63.621	-43.597	-32.118	-32.615	-47.100	-27.724
TEŞVİKLI YATIRIMLAR	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-May. 18
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	94.438	64.468	98.935	98.312	179.316	65.877
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	4.589	3.884	4.508	5.109	7.442	2.921
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Haz. 18
Kurulan Şirket Sayıları	108.930	126.635	114.691	106.447	118.021	67.772
Kapanan Şirket Sayıları	37.273	39.051	32.762	31.928	32.706	15.263
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YABANCI SERMAYELİ YATIRIMLAR	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Nis. 18
Şirket Sayısı (Adet)	3.762	4.678	5.570	5.575	6.137	2.378
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	10.523	8.632	12.077	7.534	7.450	1.689
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018/1	Nis.18
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-179.0	-180.3	-205.5	-207.7	-222.4	-220.9
BORÇLANMA (Milyar \$)	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
Dış Borç Stoku	392.3	405.3	399.7	408.7	454.3	466.7
Kamu	118.9	121.3	116.6	123.3	136.4	140.9
Özel	268.1	281.6	281.7	284.6	317.2	325.1
KREDİLER (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018/1	May.18
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	212.1	214.7	216.7	239.1	245.4	242.5
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ. Etk. Arındırılmış)	2013	2014	2015	2016	2017	May.18
Toplam Sanayi	3.5	3.5	2.9	1.8	6.3	6.4
İmalat Sanayi	4.4	3.1	3.3	1.4	6.4	6.5
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2013	2014	2015	2016	2017	Haz.18
Kapasite Kullanım Oranı	76.7	75.0	76.8	77.4	78.5	78.3
GÜVEN ENDEKSLERİ	2013	2014	2015	2016	2017	Haz.18
Reel Kesim Güven Endeksi	106.6	104.6	103.5	105.2	104.9	104.6
Tüketici Güven Endeksi	76	72.5	66.3	69.5	68.6	70.3
Ekonomi Güven Endeksi	103.9	99.0	96.6	93.9	98.6	90.4
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2013	2014	2015	2016	2017	May.18
Sanayi Ciro Endeksi (Arındırılmamış)	77.7	89.8	100.0	109.1	141.4	186.4
Elektrik Enerjisi Üretimi (Gwh)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Nis. 18
Elektrik Enerjisi Üretimi (Gwh)	240.154	251.963	261.783	274.408	292.574	96.800
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-Haz. 18
Bütçe Dengesi	-18.543	-23.370	-23.525	-29.258	-47.373	-46.091
PROTESTOLU SENET	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-May. 18
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.092	1.004	1.000	1.017	940	358
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	7.494	8.221	10.081	12.288	12.686	5.728
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)	2013	2014	2015	2016	2017	Oca.-May. 18
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	748	674	776	778	435	174
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	301	239	229	232	121	31
BORSA VE DÖVİZ	2013	2014	2015	2016	2017	Haz.18
BIST 100 Endeksi	77.315	76.306	79.901	77.587	100.439	96.520
Euro/\$	1.33	1.33	1.11	1.11	1.13	1.17

Kaynak: TÜİK, TCMB, RISK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

İZMİR'İN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NÜFUS-GÖÇ									
Nüfus (Bin)	3.606	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	4.279	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4.9	4.8	4.8	5.3	5.3	5.3	5.3	5.3	-
Nüfus Artış Hızı (‰)	20.6	4.1	10.1	13.8	12.7	13.4	13.1	13.2	-
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	15.9	13.5	12.0	13.7	13.3	13.4	13.5	12.4	-
Net Göç Hızı (‰)	2.91	2.26	2.46	3.45	5.6	5.0	5.6	5.8	-
ISO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	56	55	58	59	59	61	59	62	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.303	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	1.611	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	30.4	30.7	31.6	31.8	31.7	32.0	33.0	31.1	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	397	422	432	490	466	470	513	524	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	30.5	29.9	30.3	32.4	31.0	28.3	30.7	32.5	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	231	243	247	276	243	262	254	263	-
İşsizlik Oranı (%)	15.1	14.7	14.8	15.4	13.9	15.0	14.0	14.0	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16.4	16.2	15.9	17.0	15.0	16.1	15.2	15.1	-
ENFLASYON (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/6
TÜFE (yıllık)	7.25	10.15	6.03	7.94	8.54	9.83	8.93	13.1	15.9
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
İhracat	6.682	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	9.256	4.300
İthalat	8.419	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	9.849	4.290
Dış Ticaret Dengesi	-1.737	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-593	10
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	3.920	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	4.875	3.829
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5.9	6.0	5.7	6.1	6.1	5.8	5.9	5.9	6.2
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/1
Kapasite Kullanım Oranı	62	70	63	60	55	64	63	67	64
PROTESTOLU SENETLER	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	55.098	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	45.646	17.165
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	4.5	3.4	3.6	4.0	4.3	4.4	4.7	4.9	4.8
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	319	245	367	463	510	571	775	740	318
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Belge Adedi	167	188	209	215	186	208	230	431	166
Yatırım (Milyon TL)	1.890	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	7.569	2.387
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3.01	4.55	15.66	1.76	6.5	3.1	1.9	4.3	3.6
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	1.9	3.2	2.8	2.2	5.2	4.9	1.9	10.0	3.2
ENERJİ TÜKETİMİ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.342	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	4.508	1.628
MALİ / FINANS	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Bütçe Gelir/Gider	3.99	4.05	4.34	4.36	4.20	4.28	4.2	4.5	4.1
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10.77	10.86	11.77	11.14	10.54	11.1	11.4	11.8	10.8
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	87.9	102.5	110.2	123.9	122.2	120.6	111.5	121.4	120.3
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5.9	5.8	5.7	5.5	5.2	5.6	5.7	5.7	5.8
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	5.9	6.1	5.9	6.0	5.2	5.2	4.9	5.2	5.1
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	1.35	1.67	1.59	2.29	2.62	2.63	2.30	2.9	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Kurulan Şirket Sayısı	3.253	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	4.627	2.400
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6.5	6.1	5.7	6.0	5.9	6.0	6.2	6.3	5.9
Kapanan Şirket Sayısı	860	943	1.094	1.095	991	740	644	832	301
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7.5	7.2	7.7	7.0	7.1	6.1	5.8	6.2	6.4
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/4
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.540	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.568	2.633
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	6.0	5.7	5.5	5.3	5.1	4.8	4.6	4.4	4.3
MARKA-PATENT SAYISI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	1.931	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	5.398	2.992
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6.0	6.0	6.2	6.0	6.0	6.2	7.1	6.9	6.4
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	34	31	42	59	55	86	96	77	116
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	5.3	3.7	4.1	4.7	4.2	5.0	5.4	3.9	5.0
TURİZM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.156	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	762	206
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4.1	4.4	4.4	4.2	3.6	3.3	2.5	2.4	1.8
TARIMSAL ÜRETİM	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	3.375	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	7.508	7.598	-
Bitkisel Üretim TR İçindeki Payı (%)	4.2	4.1	4.7	3.9	5.1	5.0	6.4	5.7	-
İŞ KAZALARI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/4
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	5.4	7.5	5.6	6.0	2.6	5.1	3.7	4.7	3.4
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/5
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6.4	6.3	6.2	6.1	6.1	6.0	6.0	6.0	6.1

*Çeyreklik açıklanmakta olup, III. çeyrek verileridir. **Aylık bazda olanlar tescil değil, başvuru verileridir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, RISK MERKEZİ, BUMKO, T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI, TOBB, TPMK, T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI, ISO

Maalesef yapamıyoruz...

işinizle ilgili bizden pek çok şey duyabilirsiniz
ama bu cümleyi asla.

Çünkü biz bir matbaadan çok daha fazlasıyız.

 teknofset

5632 Sokak No: 26
Çamdibi – İzmir
T: 0232 458 58 09
info@teknofset.com
www.teknofset.com

Türkiye'nin en büyük mutfağı

100 bin kişilik üretim kapasitesi... 1000 kişilik uzman kadro... 300'e yakın dağıtım noktası...
Bortar Group yenilikçi vizyonu, dinamik yapısı, insana ve teknolojiye yaptığı yatırımlarla
her geçen gün gelişmeye ve büyümeye devam ederek
'Dünya'nın en büyük mutfağı' olmaya aday!

